

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **2004**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:105:917510>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-30**

Repository / Repozitorij:

[Dr Med - University of Zagreb School of Medicine
Digital Repository](#)

Sadržaj

Izvešća o radu Uprave Fakulteta
2001-2004. 5

Dan Fakulteta
17. prosinca 2003. 32

Nagrada Medicina medicinskim
sestrama iz Francuske 35

Iz povijesti Fakulteta 37

Riječ dekana

Nakon četiri godine

Je li na Medicinskom fakultetu u proteklom 4-godišnjem razdoblju postignut napredak? Pitanje je od kojeg treba poći i s kojim treba završiti ovaj izvještaj. Odmah i odgovor: mislim da je u nekim aktivnostima postignut bitan pomak - ipak ostaje još mnogo toga što treba poboljšati...

Neki od pokazatelja koje sadržava ovaj Mef govore u prilog pozitivnog pomaka. Usto svaki naš nastavnik može "osjetiti" ono dobro, ali i prepoznati slabosti i sve ono što nije napravljeno...

Ovaj uvodnik također polazi od moje-ga subjektivnog pristupa. Stoga mi ne zamjerite što sam samo neke aktivnosti istaknuo smatrajući ih prioritetima Fakulteta. Ono drugo možete iščitati iz drugih priloga u Mefu.

Dodiplomska nastava je temeljni i trajni izazov svake uprave Fakulteta. U proteklom razdoblju nastojali smo približiti dva temeljna koncepta. Prvi, tradicionalna prepoznatljivost zagrebačke

Prof. dr. Boris Labar, dekan

medicinske škole, kao stalna odrednica koja zahtijeva i trajno prilagođavanje novim izazovima nastavnog procesa. Drugi, suvremeni koncept edukacije bitno utječe na kvalitetu nastave. Kvaliteta nije i ne može biti zadovoljena provedbom formalnih kriterija Europske medicinske edukacije. Bolonjski proces, tj. onaj dio koji predlaže način usklađivanja i harmonizacije nastavnog plana i programa, određen ECTS bodovnim sustavom, ne prepoznaje kvalitetu već je to

RIJEČ UREDNIKA • "..... jer na svijetu samo mijena stalna jest", naravno ako se izuzme "mef. hr", koji uporno izlazi neredovito. Mijenjaju se uprave Fakulteta (ili, kako to danas ljepše zovemo - administracija), mijenja se, kako to također danas lijepo zovemo, i okruženje, ali naš fakultet se nezaustavljivo približava svojoj 90-oj obljetnici. Zadovoljstvo je doživjeti da se i administracije i okruženje mijenjaju na način primjeren civilizacijskom trenutku koji živimo na pragu ulaska u Europsku uniju.

Ovaj broj "mef hr" donosi podatke i izvješća o djelovanju aktualne administracije dekana prof. dr. Borisa Labara. Nova administracija, na čelu s dekanicom prof. dr. Nadom Mihelčić-Čikeš, koja nastupa 1. 10. 2004. godine, bit će predstavljena sa svojim programom rada i svojom vizijom nastavka nekih uhodanih ili tek započetih projekata na našem fakultetu, u sljedećem broju "mef. hr". Naravno, svaka ekipa ima i novih ideja, ali eto - stjecajem okolnosti, kao član dosadašnje i buduće administracije, svijestan sam činjenice da će nova uprava imati vrlo težak zadatak želi li dostići i prestiži postignuća dosadašnje ekipe (ta se postignuća mogu uočiti čitajući ovaj broj "mef. hr"). Moći će se uočiti i zablude, koje se u životu neizbježno događaju, pogotovo kada se teži nemogućem u siromašnom okruženju (čitaocima ostavljam da odluče o kojoj je vrsti siromaštva riječ). Namjerno nisam spomenuo greške, jer nama medicinarima se ipak najčešće dešava upadanje u stupice, zablude - ili kako to engleski jezik lijepo naziva - "pitfall" (ponekad, ali srećom rijetko i greške).

Prerano je donositi definitivne sudove, ali nisam sreo čovjeka na našem fakultetu koji nije svijestan činjenice da je administracija dekana Borisa Labara dobrobrano zaljuljala i pokrenula našu dragu lađu zvanu Medicinski fakultet. Samo, teško je i nerealno u kratko vrijeme pretvoriti jedrenjak u hidrogliser.

Moja je poruka svim administracijama: "Ništa bez tradicije, ali oprezno s tradicijom".

S obećanjem da će sljedeći broj našeg lista izaći u prosincu ove godine, želi vam uspješan početak nove akademske godine

Vaš Marko Pećina

jezik sporazumijevanja. To nisu i tri ciklusa studija, preddiplomski, diplomski i poslijediplomski. To je forma i predujet. Stari koncept je lako prilagoditi Bolonjskom procesu, ali samo u formalnom pogledu. Kao uprava prepoznali smo što znači ECTS i novi organizacijski koncept. On jest prijeko potreban, ali ne predstavlja temeljne kriterije kvalitete nastave. Zato je iznimno važno prepoznati da smo još daleko od... ili bolje rečeno, tek na početku izgradnje suvremene medicinske škole u Zagrebu.

Naš prioritet bio je uključiti studente, ali i nastavnike u novi proces koji polazi od aktivnog učenja, a ne od pasivnog prijenosa znanja. Osjećam potrebu da ovom našem temeljnom zadatku posvetim puno više redaka. Iako možda više načelnim pristupom, smatram opravdanim stalno govoriti o važnosti razlikovanja prioritetnog koncepta od stalnog naglašavanja povijesnog i tradicionalnog. Ako ne prepoznamo suvremene koncepte edukacije, izgubit ćemo identitet povijesne prepoznatljivosti i tradicije. Što je to suvremeni koncept edukacije? Evo nekoliko crtica, kako ih prepoznajem nakon četiri godine...

U tradicionalnom modelu suštinski koncept je **podučavanje**, u aktivnom pak to je **učenje**. Razlika između ovih dvaju pojmova nije samo semantička ili retorička. U prvome modelu nastavnike je u središtu, te u biti kazuje da se proces učenja može evaluirati bez čvrstih pokazatelja širine i dubine studentskog učenja. Dobro učenje je prepoznato nastavnikovim sposobnostima i vještinom prezentacije. To je jednosmjerna ulica, monolog, a ne razmjena misli i znanja. U takvome modelu učenja studenti imaju malo utjecaja i udjela. Stoga se čini vrlo slikovitom kritička zabilješka američkog pedagoga J. Deweya koji kaže: "Nastava se može usporediti s prodajom roba. Nitko ne može prodati a da netko ne kupi... još uvijek postoje nastavnici koji misle da su dobro podučavali (predavali), bez obzira što i koliko su studenti naučili". Postoje brojni pokazatelji koji potvrđuju da je kvalitetna nastava aktivna kooperacija nastavnika i studenata.

Koje su to središnje premise ovih dvaju modela nastave, nazovimo ih nastavnički i studentski model. Nastavnički model pretpostavlja prijenos informacija kao temeljnu zadaću edukacije, studentski model temelji svoj pristup na razvoju vještina, integraciji i primjeni znanja, te izgradnji potrebe cijeloživotnog učenja. Nastavnički model predstavlja činjenice i pristupe koji se mogu naučiti bez iskustva ili njihove direktne primjene.

No bez obzira na vrlo čvrste i objektivne pokazatelje u prilog aktivnom pristupu učenja, tj. studentskom modelu, danas postoje brojni otpori njegovoj brznoj i kvalitetnijoj implementaciji. Neki se otpori čine lako i brzo rješivi, kao inercija i otpor promjenama, što u nas može predstavljati najveći problem. Druga određuju tzv "pravila igre" modernog tipa edukacije. Treba naglasiti da su u ovom trenutku prepoznati *politički i institucionalni otpori* prihvaćanju promjena i moderne edukacije od osnovne škole do sveučilišta. Postoje i objektivni financijski problemi, odnosno postoji percepcija da je za aktivno učenje potrebna velika suma novca. Djelomice je to točno, a djelom se to može znatno racionalizirati interakcijom ne samo nastavnik-student, već grupnim interakcijama student-student. U institucijske otpore treba svakako ubrojiti preveliko značenje koje se pridaje istraživanju u usporedbi s edukacijom. Već godinama vrijedi stav "publicirati ili izumrijeti", koji ne uvažava edukaciju nego samo znanost, ne procjenjuje "interes" znanstvenika za studente i što je važnije njegovu edukacijsku sposobnost i vještinu kao nastavnika.

Studenti su često nepovjerljivi prema aktivnoj nastavi. Zašto? Aktivni pristup obično zahtijeva promjenu uloge sudionika nastavnog procesa a time i njihove odgovornosti, i to još s nesigurnim ishodom. To osobito vrijedi za sredine kao što je naša u kojoj je aktivni pristup tek pokušao na vrata i provodi se tek djelomično. U tim situacijama studenti se boje da će naučiti manje, jer ako nastavnici manje govore, neće li time manji broj informacija ponuditi? Neće li time baš oni manje naučiti?

Otpor implementaciji aktivnog pristupa temelji se i na nekim praktičnim poka-

zateljima. Jedan od njih je evaluacija. Iznimno je teško izmjeriti i činjenično dokazati uspješnost ovoga pristupa mjerilima koja se danas primjenjuju. Mnogi od željenih ciljeva – kreativnost, želja i sposobnost za trajnom edukacijom, entuzijazam za edukaciju, veća osobna inicijativa i samo-usmjerenje vrlo se sporo prepoznaju, vrlo ih je teško odrediti i utvrditi u standardiziranom pristupu. Stoga zagovornici ovakvog načina edukacije vrlo često nastoje potkrijepiti svoj stav pojedinačnim i anegdotalnim primjerima. S druge strane, upadaju u zamku i pokušavaju dokazati vrijednost metode uopćenim pristupom i teoretskim razmatranjima. Ni jedan ni drugi pristup, čini se, teško će povoljno i pozitivno usmjeriti nevjericu i zagovornike samo tradicionalnog pristupa.

Jedna od najvećih barijera svakako je nedostatak jasnih pravila za izvođenje ovog tipa nastave, pa je ona stoga teško provodiva. Ona zahtijeva pomak u načinu razmišljanja, posebice ulozu, načinu pripreme, znanju te vještinama nastavnika. Najčešće se nastavnici koriste argumentom edukacijske filozofije (pitanje "zašto"), a ne argumentom djelotvorne implementacije (pitanja "što" i "kako").

Vrijednosti aktivnog, studentskog modela učenja trebalo je pretočiti u nastavnu praksu Fakulteta. Nastavak već dijelom prethodno začetog procesa započeo je dogovorom s *Harvard Medical International* iz Bostona i Sveučilištem *Ludwig Maximilian* iz Münchena. Završan je program i metodologija postupnog puta preobrazbe *Curriculum*a na našem fakultetu.

Da bi jedan plan i program doživio suštinske promjene ili bio bitno poboljšan, bilo je potrebno sagledati sljedeće

Svečano potpisivanje dokumenata o suradnji Fakulteta s *Harvard Medical International*, 17.12.2002.

premise: utvrditi potrebe, izgraditi viziju, odrediti svrhu, izabrati strategiju, planirati sadržaj, izabrati metodu, evaluirati kvalitetu provođenja. Temeljna polazišta reforme nastavnog plana i programa određena su potrebom kreiranja novoga pristupa koji će u sebi sadržavati prijeko potrebne standarde i zahtjeve suvremenih globalnih trendova medicinske edukacije. Da bi se udovoljilo tom ključnom polazištu, potrebno je koncept tradicionalne edukacije koja se temelji na prijenosu znanja mijenjati u koncept koji polazi od medicine temeljene na dokazima. Takav novi pristup svakako zahtijeva uvođenje edukacije koja u svoje središte učenja postavlja problemski usmjerenu nastavu pa stoga i problemski usmjereno učenje. Time se otvara prostor i aktivni pristup kritičnom razmišljanju tijekom procesa učenja te puno kvalitetnijem prihvaćanju medicinskih vještina potrebnih liječniku opće medicine.

Naš je cilj bio predložiti novi *Curriculum*, koji će dijelom zadržati pozitivna obilježja tradicionalnog kurikuluma, uz znatan dodatak novoga - koji se temelji na problemski usmjerenoj nastavi i modulsom pristupu učenju. Predložili smo i postupno ugradili u nastavu 6. godine tri modula (Muskuloskeletne bolesti, Hitna medicina, Racionalna farmakoterapija). Moduli u svojem nastavnom procesu sadrže primarno tutorski rad sa studentima, tj. neposrednim dijalogom i poticajnim razgovorom i interakcijom student-nastavnik, student sam dolazi do važnih medicinskih informacija i prepoznaje kako ih primijeniti. Ovakav oblik nastave temelji se na kliničkim slučajevima. Istodobno je osnovano povjerenstvo za problemski usmjerenu nastavu, s ciljem da se predloži novi kurikulum koji će obuhvatiti cjelokupni studij, uvažavajući ponajprije metodu aktivnog pristupa i interakciju student-nastavnik. Studij na engleskom jeziku dijelom je pomogao da se neki od inovativnih elemenata nacionalnog kurikuluma već provode. Kako bismo u tome bili uspješni, nastojali smo provesti edukaciju nastavnika (tutora). Preko 150 nastavnika je završilo tečaj u organizaciji Harvard Medical International u suradnji s Ludwig Maximilian Sveučilištem iz Münchena. Uputili smo i dva naša nastavnika na napredni tečaj koordinатора novih programa o kurikulumu u Boston (tzv. Macy Program). Potrebno je u kliničkim bolnicama uključiti u nastavni proces što veći broj liječnika kako bi se moglo zadovoljiti potrebe za radom u malim skupinama i načelo aktivne interakcije nastavnik-student. Stoga je jedan od prioritarnih zadataka u idućem razdoblju

Povelju o partnerstvu dvaju fakulteta potpisali su dekani Fakulteta elektrotehnike i računarstva Slavko Krajcar i Medicinskog fakulteta Boris Labar.

lju organiziranje edukacije liječnika-kliničara, budućih tutora. Da bi se osigurao potreban i prikladan prostor, upravo je ovog ljeta pokrenut postupak za početak pregradnje i proširenja zgrade novog dekanata. Tim će se radovima osigurati oko 4.000 m² koji će ponajprije biti namijenjeni provedbi nastave u malim skupinama. Bit će osiguran prostor za kabinet vještina, a studentima će se omogućiti bolji pristup informacijama koje se temelje na dokazima putem računala.

Prijedlog novog kurikuluma preliminarno je predložen Fakultetskom vijeću. No pred nama je još dugačak put. Nužno je dobro "pripremiti" nastavnike i studente kako bi nova metoda edukacije postigla željenu kvalitetu. Istodobno je potrebno provesti iscrpnu raspravu kako na stručnim vijećima i povjerenstvima tako i u katedrama. Rasprava treba trajati dovoljno dugo, kako bi svi bili dobro upoznati s novim izazovima u nastavi.

Novi *Curriculum* bi trebao biti pravi poticaj engleskom studiju. Ohrabruju prva iskustva. Nakon godine dana i prvih "nesigurnih koraka" engleski studij se pokazao potpuno opravdanim. Pritom želim naglasiti samo jedno: Fakultet to može... Spoznaja da sve veći broj inozemnih studenata iz Europe i SAD kuca na vrata Fakulteta ispunjava zadovoljstvom i još je jedan pokazatelj da nismo pogriješili. Zato je ovo i poziv svima nama da čuvamo i unapređujemo engleski studij.

Poslijediplomska edukacija je u proteklom razdoblju također prepoznala nove organizacijske oblike Bolonjskog procesa, ECTS i poslijediplomski doktorski znanstveni studij. No još uvijek postoji potreba i za stručnim poslijediplomskim studijima. Naša nastojanja da se oni prepoznaju urodila su plodom.

Na samom početku, pred 4 godine određena su pravila igre za tri vida temeljne nastave, poslijediplomske studije, doktorski znanstveni studij i trajnu izobrazbu liječnika. Mislim da se mnogo učinilo na povezivanju tih triju edukacijskih oblika, što je preduvjet racionalne uporabe vremena i studentu i nastavniku, uz istodobno kvalitetniju nastavu. Ekspert može održati jedno predavanje koje se prepoznaje u svim trima oblicima edukacije. Pritom valja istaknuti bitne pomake unutar znanstvenog doktorskog studija (otvaranje novih smjerova i predmeta). Za svaku pohvalu su nastojanja administracije te voditelja doktorskog znanstvenog studija da organizira Savjetovanje o standardizaciji i harmonizaciji doktorskih studija u Europi. Skup je pokazao svu svoju opravdanost i Deklaracija koju su na kraju usvojili predstavnici brojnih Sveučilišta i Medicinskih fakulteta iz Europskih zemalja potvrda je opravdanosti naših inicijativa.

Ipak valja spomenuti i brojne slabosti, koje nismo riješili ili, bolje rečeno, nismo ih uspjeli razriješiti. Kako je to proces, nadam se da smo s njime započeli i stvorili potrebne uvjete za brže rješavanje. Poslijediplomska nastava treba biti što manje opterećena pasivnim prijenosom znanja. Studenti, završeni doktori medicine imaju dovoljno znanja da mogu aktivno sudjelovati u nastavi. Zato je nužno puno više mentorskog pristupa radu, puno više eksperimentalnog rada, a manje predavanja "ex katedra". Medicinski fakultet, kako još uvijek volimo naglašavati, "kao krovna nastavna i znanstvena medicin-

ska ustanova u Hrvatskoj", treba u neposrednoj budućnosti potaknuti niz konkretnih aktivnosti kako bi se provodila kvalitetna nastava temeljena na aktivnom pristupu nastavi i eksperimentalnom radu. Jedan od konkretnih poteza mogao bi biti osnivanje Centra za razvoj i primjenu novih tehnologija u medicini. Ovaj je projekt moguće ostvariti jedino u suradnji s farmaceutskom industrijom te industrijom medicinske opreme. Prostor za takav Centar, čini se, bit će moguće osigurati u sklopu Biomedicinskog središta. Upravo tako koncentrirana kapitalna oprema na jednome mjestu, preduvjet je racionalne nabavke vrhunske opreme i putem države i putem drugih sponzora. Nema sumnje da Fakultet treba otvoriti i učiniti atraktivnim za suradnju s institucijama izvan akademske zajednice. Samo tako možemo biti konkurentni sličnim ustanovama u zemlji i svijetu.

Kvalitetna znanost preduvjet je kvalitetne nastave. Znanost je danas razmjerno lako kvantitativno odrediti. No ono što se čini najvažnijim jest međunarodna prepoznatljivost. Želja nam je bila da potaknemo nastavnike na više kvalitetnih publikacija. Posljednjih se godina više ulaže u znanstvenu opremu. Broj prihvaćenih projekata više je nego zadovoljavajući, a nedavno su prihvaćena i 4 kolaborativna projekta. Utemeljen je u suradnji s Kliničkim bolničkim centrom Centar za funkcionalnu genomiku, Centar koji bi trebao služiti kao servis mnogim znanstvenim projektima na području DNA tehnologije. Znanstvena tribina pružila je mogućnost fakultetskoj javnosti da čuje brojne eksperte i znanstvenike, što rade i što su postigli. No još uvijek nismo u mogućnosti da financijski potičemo kvalitetne projekte. Istodobno država nema mogućnosti dobre financijske potpore. Moramo se okretati drugim izvorima financiranja kako bismo osigurali dobre uvjete znanstvenog rada.

I ovom prigodom treba naglasiti da dobar znanstvenik ne znači istodobno i dobar nastavnik. Ne želim da se upravo ovakav pristup upotrebljava na pogrešan način, pa ću biti vrlo određen. Znanost i znanstveni potencijal određuju prepoznatljivost Medicinskog fakulteta u nas i u svijetu. Stoga je među prioritetima Fakulteta imati što veći broj prepoznatljivih znanstvenika koji su preduvjet i potrebna kritična masa kvalitetnih pomaka. Međutim, i nastava, kao i znanost ima svoje kriterije i pokazatelje kvalitete. To je temeljno polazište kako treba evaluirati nastavu kada su u pitanju znanstvenici, a ne samo brojem publikacija.

Potpisivanje dogovora Sveučilišta i uključenih članica o osnivanju Biomedicinskog središta na Šalati.

Kadrovi su temeljni preduvjet svih naših aktivnosti. Prioritet su bili mladi kadrovi. Uz već uobičajene načine prihvata mladih nastavnika i znanstvenih novaka uveden je sustav prijma novaka najboljih studenata, kojima se omogućuje da se kao nastavnici, članovi katedre usavršavaju u pretkliničkom, kliničkom i javnozdravstvenom području. Na Fakultetu od 2001. djeluje *Zaklada Miroslava Čačkovića*. Zaklada bi trebala biti katalizator nastavnog, znanstvenog i stručnog usvršavanja mladih nastavnika. Iako se Zaklada postupno "prepoznaje", čini se da još uvijek ne postoji pravi interes za ovaj oblik financijske potpore usavršavanju. Napredovanja i ponovni izbori provodili su se striktno poštujući Statut i pravilnik Fakulteta. Pritom treba istaknuti našu krutost u provođenju zacrtanih pravila, koja često ne "prepoznaju" kvalitetu i ne stimulira najbolje nastavnike.

Danas suvremena nastava zahtijeva velik broj nastavnika. Zato moramo napraviti iskorak i umnogome povećati "ulaz u Fakultet" nastavnika u naslovnom zvanju koji će omogućiti, odnosno poboljšati provedbu i poslijediplomske i dodiplomske nastave. Skrivanje iza formalnih kriterija samo je izbjegavanje rješenja problema, posebice kada se zna da neke od kriterija nije ni moguće ispuniti. Kada se i ispune npr. sudjelovanje u nastavi ili potrebno nastavno iskustvo, ti su kriteriji nedorečeni. Imam dojam da bi potencijalni budući nastavnici za izbor u nastavna zvanja trebali završiti tečaj edukacije na Fakultetu. Takav tečaj trebao bi biti filter pri izboru kvalitetnih nastavnika procjenjujući pe-

dagoške i nastavne sposobnosti pristupnika. Ovakav pristup čini se dobrim kao preduvjet izbora nastavnika u naslovna zvanja.

Politika prijma gostujućih nastavnika nastavila se, pa čak intenzivnije provodila. Ali naš fakultet nema financijske moći da kvalitetno provodi i prati ovaj "projekt". Zato se još uvijek bavimo samo formalnim značajkama, biramo gostujuće nastavnike i dodjeljujemo im na jedan način "priznanje za rad", a nemamo financijske mogućnosti da ih uključimo u nastavu.

Uvodnik ne bi bio potpun da se ne spomene projekt **Biomedicinskog središta Šalata**. Unatoč otporima, kritičkim primjedbama, projekt stvaranja "kampus" biomedicinskih fakulteta i visoke zdravstvene škole na Šalati trebao bi biti najveći iskorak suvremene organizacije nastave iz biomedicine na našem Sveučilištu. Imamo li želje i snage - ne znam, ali ovaj je projekt zasigurno jedan od najvažnijih izazova kako ove tako i buduće uprave, štoviše cjelokupne fakultetske javnosti.

I na kraju - vratimo se na početak, pitanju je li postignut pomak. Da, ali novi izazovi, novi problemi i brojna neriješena pitanja te slabosti u radu bit će teret svakodnevnog djelovanja nove Uprave. No ipak vjerujem, ako se naša fakultetska kola, zajedno s Upravom poguraju u željenom i dogovorenom pravcu, problemi i slabosti izgledat će manji i puno lakše rješivi.

Boris Labar

IZVJEŠĆA O RADU UPRAVE MEDICINSKOG FAKULTETA ZA RAZDOBLJE 2000-2004

Dodiplomska nastava

Tijekom mandatnog razdoblja 2000-2004 pokrenuto je nekoliko novih projekata:

1. Pokrenut je projekt Curriculum nastavnika Medicinskog fakulteta na web-stranicama Medicinskog fakulteta. Svrha toga projekta bila je da se nastavnici Medicinskog fakulteta međusobno bolje upoznaju kako bi lakše komunicirali i znanstveno surađivali.
2. Tijekom 2001. godine pokrenut je projekt suradnje MF-a s Harvard Medical International na reformu kurikuluma MF-a. Tijekom mandatnog razdoblja održano je nekoliko sastanaka posvećenih toj suradnji, a isto tako održano je i nekoliko radionica u sklopu kojih su se mladi nastavnici upoznavali s izvođenjem nastave u skladu s kriterijima Harvard Medical International. Temeljem te suradnje potpisan je i sporazum te je zahvaljujući održanim radionicama uvedeno u nastavni proces nekoliko modula, te, ono što je najvažnije, uvedena je turnusna nastava u nižim godinama studija. Posebno je pažnja usmjerena prema edukaciji nastavnika vezano uz problemski orijentiranu nastavu (PBL) te interkatedarske module.
3. Tijekom 2001. godine na Fakultetskom je vijeću donesena odluka o kontroli provedbe nastave. Taj projekt se pokazao vrlo korisnim jer se temeljem analize rada nastavnika i pojedinih katedri poboljšao njihov odnos prema izvođenju i kvaliteti nastave. Na Vijeću se 20. studenog 2001. po prvi puta podnosi izvješće o prvim rezultatima kontrole provedbe nastave. Paralelno s kontrolom provedbe nastave zaživjela je i studentska anketa o njezinoj kvaliteti. Prvi rezultati prikazani su Vijeću, a podaci o provedenim anketama upućeni su pročelnicima katedara. Zamisao o provođenju studentske ankete tako je zaživjela pa se njezinim unapređenjem u daljnjim godinama može znatno efikasnije utjecati pri reizboru nastavnika.
4. Vijeću je prikazan rad Povjerenstva za uvođenje ECTS sustava bodovanja kurikuluma Medicinskog fakulteta. Vijeće je dobilo informacije o načinu implementiranja ECTS sustava na postojeći kurikulum.
5. Tijekom akademske godine 2002./2003. po prvi puta su na MF-u zaživjeli moduli. Nakon završene nastave prema tome novom projektu, anketirani su se studenti vrlo povoljno izjasnili o tom načinu izvođenja nastave.
6. U srpnju 2001. godine započeo je rad na vrlo važnom projektu - to je uvođenje studija na engleskom jeziku. Vijeću MF prezentiran je 28. svibnja 2002. godine prijedlog nastavnog plana na engleskom jeziku, a sam studij zaživio je u akademskoj godini 2003./2004.
7. Nakon određenih rasprava na Povjerenstvu za dodiplomsku nastavu kolegij Anatomije u cijelosti je prebačen u I. godinu studija, dok je kolegij Imunologija premješten u III. semestar. U ak. godini 2003./2004. Anatomija, Fiziologija te Patologija dobile su veću satnicu kako bi studenti lakše svladali to teško gradivo.

Prof. dr. Nikola Šprem

8. Možemo reći da je sustav turnusne nastave pokazao više boljih nego negativnih strana, dok je analiza postignutih rezultata u apsolviranju zadanoga gradiva pokazala da je uvođenjem novoga programa prolaznost među studentima poboljšana.
9. Ono što treba također istaknuti jest uvođenje ISVU-programa (Informacijski sustav visokih učilišta) na Medicinskom fakultetu, što je studentima omogućilo lakšu prijavu ispita, uvid u ispitne rokove, dobivanje potvrda o upisu i prijepisu ocjena.

Što je potrebno učiniti u sljedećem mandatnom razdoblju:

1. Apsolutno bi trebalo udžbenike uskladiti s brojem sati nastave. Pokazalo se da su mnoge katedre ponudile izrazito hipertrofirane udžbenike, što naravno, bitno otežava pripremu studenata za određene ispite. Također bi trebalo inzistirati da katedre koje nemaju vlastitih udžbenika, odnosno nemaju njihova novija izdanja, nove udžbenike i napišu.
2. Unaprijediti kontrolu provedbe nastave.
3. Dalje provoditi i usavršavati ankete studenata te njihove rezultate implementirati pri izboru nastavnika.
4. Dalje raditi na poboljšanju kurikuluma.
5. Započeti s primjenom ECTS sustava te izdavanja suplementa diplome.

Nikola Šprem, prodekan za nastavu

Poslijediplomska nastava

1. STUDENTI

STRUČNI POSLIJEDIPLOMSKI

Akadska god.	Broj studenata
2000/01	246
2001/02.	207
2002/03	155
2003/04	467 (322 + 145 - Obiteljska medicina)

ZNANSTVENI MAGISTARSKI I DOKTORSKI POSLIJEDIPLOMSKI STUDIJ

Akadska god.	I. godina	II. godina (redovni + razlikovna)	III. godina
2000/01.	62	78 (PRIHVAĆENA TEMA MAG.RADA)	10
2001/02.	45	103	7
2002/03.*	42	44 + 67	30
2003/04.*	48	33 + 63	83

*znanstveni doktorski studij Biomedicina i javno zdravstvo

2. MAGISTARSKI RADOVI

Prijava tema	Prihvaćena tema	Čeka ocjenu/dopunu teme	Odbijena tema	Odustali od teme	Obranjeni mag. radovi
349	225	94/11	14	5	259

3. ADMINISTRACIJA

Administrativni voditelj odsjeka	Referent-stručni studij	Referent-znanstveni studij	Referent-magistarski radovi	Stručni voditelj SMU	Referent-SMU	Administracija
1	1	1	1	1	1	2

Administracija Odsjeka za poslijediplomski studij je u cijelosti kompjuterizirana: od prijave studenta u studij do izdavanja potvrda odnosno diploma o obranjenom magistarskom radu.

Uvedeno je kompjutersko praćenje financijski pokazatelja te tzv. kartice stručnih/specijalističkih studija i kolegija Znanstvenog doktorskog studija Biomedicina i Javno zdravstvo.

Referada za SMU je djelomično kompjuterizirana nedostaje adekvatno pomoćno financijsko praćenje tečajeva trajnog medicinskog usavršavanja

KOMENTAR 2000-2004.

2000/01.

1. Završen i prihvaćen Pravilnik o poslijediplomskim studijima i stalnom medicinskom usavršavanju.

Prof. dr. Mara Dominis

2. Izračun realnih troškova znanstvenog i stručnih poslijediplomskih studija – poslani na Ministarstvo znanosti – nikada nismo dobili odgovor
3. Donesena odluka o visini školarine - 60% od realne cijene školarine
4. Donesi uvjeti za I., II, i III. bodovnu skupinu Znanstvenog magistarskog i doktorskog studija, uvjeti za prijelaz sa stručnih na znanstveni studij, te postupak računanja kao i vrijednost bodova.
5. Donesen Pravilnik o mjerilima i načinu korištenja posebnih prihoda s Provedbenim pravilima o raspodjeli sredstava Znanstvenog magistarskog i doktorskog studija.

2001/02.

1. Prijedlog stvaranja mreže svih oblika poslijediplomskog usavršavanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu - koju je moguće povezati ECTS bodovnim sustavom – baziran na Pravilniku o specijalističkom usavršavanju zdravstvenih djelatnika (NN 33/94; 53/98; 64/98; 97/99; 84/01.) i Zakonu o visokim učilištima (NN 96/93.)
2. Radionica na tu temu organizirana od Škole narodnog zdravlja "A.Štampar" i Odsjeka za poslijediplomsku nastavu Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

3. Prihvaćen prijedlog "Mreže" svih oblika poslijediplomskog i stalnog medicinskog usavršavanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.
4. Senat Sveučilišta i Nacionalno vijeće prihvatili, na temelju izvještaja i obrazloženja Voditeljstva Znanstvenog poslijediplomskog magistarskog i doktorskog studija, promjenu naslova i kvalitete studija u ZNANSTVENI DOKTORSKI STUDIJ BIOMEDICINA I JAVNO ZDRAVSTVO.
5. Isplaćeni su svim nastavnicima stručnih studija, koji su izvršili 50% svojih dodiplomskih nastavnih obveza, honorari za održanu nastavu.

2002/03.

1. Uvođenjem "Mreže" stručni studiji promijenjen je bodovni sustav stručnih poslijediplomskih studija u 40 + 20 ECTS bodova (40 ECTS bodova iz obvezatnih predmeta + 20 ECTS iz drugih oblika poslijediplomskog i stalnog medicinskog usavršavanja na Medicinskom fakultetu u Zagrebu ili drugim medicinskim fakultetima u zemlji ili inozemstvu).
2. O toj odluci obaviješteno je Ministarstvo zdravstva.
3. Promjenom kvalitete i naziva Znanstvenog doktorskog studija promijenjeni su kriteriji za III. bodovnu skupinu.
4. Postignuti je i potpisan "Dogovor o zajedničkoj suradnji" s PMF-om oko kriterijima upisa i završetka studija medicinara na PDS koje vodi PMF. Dogovoreno je da medicinari kojima je u interesu da završe studij s doktoratom (magisterijem) iz kliničkih i javnozdravstvenih tema to mogu završiti samo na Medicinskom fakultetu. Nadalje je dogovoreno da će PMF, što je brže moguće, prilagoditi ulazne i izlazne kriterije studija našim kriterijima, te će se bliski ili slični predmeti pokušati objediniti.
5. Potpisan je dogovor s Institutom «R. Bošković» oko smjera Molekularna medicina unutar Znanstvenog doktorskog studija na Medicinskom fakultetu. Isto tako su potpisani kriteriji za pohađanje tog smjera koji vrijedi i za sve ostale smjerove.
6. Nastavni program Znanstvenog doktorskog studija upotpunjen je s još četiri smjera: Neuroznanost, Endokrinologija, dijabetologija i bolesti metabolizma, Javno zdravstvo i "Management" u zdravstvu. Svi navedeni smjerovi su interdisciplinarni.
7. Uvedeni su "Vođeni praktikumi", metodološki predmeti u trajanju od jednog dana. Cilj je da se polaznicima omogućiti dodatna pomoć ako im je potrebna za izradu doktora (magisterija), tj. da se mogu dodatno upoznati i konzultirati s postupcima istraživanja, sakupljanja i obrade podataka.
8. Ministar za znanost i Sabor usvojili su amandman na Zakon o Znanosti i visokom školstvu, tako da osobe koje su ostvarile izuzetna znanstvena dostignuća koja zadovoljavaju kriterije znanstvenog zvanja, mogu prijaviti i obraniti doktorat bez pohađanja nastave i polaganja ispita Znanstvenog doktorskog studija. Predloženi su kriteriji i broj bodova koje takav kandidat treba ispuniti.
9. Izdana je knjiga na hrvatskom i engleskom jeziku o Znanstvenom doktorskem studiju Biomedicina i Javno zdravstvo.

2003/04.

1. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Odsjek za poslijediplomsku nastavu i voditeljstvo studija organiziralo je I. Europsku konferenciju o harmonizaciji doktorskih studija. Rezultat tog skupa je «Zagrebačku deklaraciju o harmonizaciji doktorskih studija».
2. Organizacijski odbor je dobio mandat za organiziranje sljedeće konferencije za godinu dana u Zagrebu.
3. Kompletno je ostvareno kompjutersko praćenje financijskog učinka svih oblika poslijediplomskih studija.
4. Revidirani su nastavni programi i bodovi svih «stručnih studija», osim Oftalmologije i Hitne i intenzivne medicine, prema kriterijima Zakona o znanosti i visokom školstvu (kolovoz, 2003), te poslani na recenziju Sveučilištu u Zagrebu.
5. Sveučilištu je poslan prijedlog naziva i uvjeti za stjecanje naziva nakon završenog specijalističkog poslijediplomskog studija.
6. Nastavni program i uvjeti upisa i završetka Znanstvenog doktorskog studija Biomedicina i Javno zdravstvo poslani su na recenziju Sveučilištu u Zagrebu.
7. Raspisan je natječaj za prvu i razlikovnu godinu Znanstvenog doktorskog studija Biomedicina i Javno zdravstvo, kao i za specijalističke studije.
8. Kao prodekan za poslijediplomske studije i stalno medicinsko usavršavanje, smatram da su ovo najbitniji i najkvalitetniji pomaci koje smo učinili u mandatu za koje smo izabrani. Pri tome mislim da su svi u Odsjeku jednako pridonijeli ostvarenju gore navedenih promjena. Jednako tako su pridonijeli i gotovo svi članovi Odbora za magisterije s voditeljicom prof. dr. sc. M. Sabljar-Matvinović, kao i članovi Povjerenstva za nastavne planove, te članovi Povjerenstva za trajno medicinsko usavršavanje, voditelj prof. dr. sc. D. Nemet, kao i svi oni članovi, koji su redovito dolazili na sjednice Fakultetskog vijeća za poslijediplomski studij.
9. Svima njima se zahvaljujem na podršci, a posebno želim istaknuti da bez prof. dr. sc. Z. Lackovića i članova Voditeljstva Znanstvenog doktorskog studija, ovaj bi posao bilo nemoguće napraviti.

Mara Dominis,
prodekanica za poslijediplomsku nastavu

Znanost

U razdoblju od 2000. do 2004. godine znanstvenoj se djelatnosti na Medicinskom fakultetu pridavala dužna pažnja i to u okviru poslijediplomskog studija i pokrenutog doktorskog studija. To je bilo u domeni prodekana za poslijediplomski studij.

Djelovanje prodekana za znanost obuhvatilo je znanstvene projekte i znanstvene novake na navedenim projektima, nabavu opreme za znanstveni rad i časopisa za SMK, zatim doktorate znanosti, te, općenito, promicanje znanosti unutar i izvan Fakulteta.

Krajem 2000. godine na našem Fakultetu bilo je 107 odobrenih **znanstvenih projekata** od Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (MZT), a 10. 07. 2004. godine na Fakultetu je 121 odobreni znanstveni projekt. Tijekom 2003. godine uspješno su na Fakultetu oblikovana **4 kolaborativna projekta**, koji su prihvaćeni i financijski potpomognuti od MZT-a, i to:

1. «**Razvitak, plastičnost i oporavak mozga nakon perinatalnog ećenja**» (voditelj prof. dr. sc. Ivica Kostović, 24 projekta)
2. «**Genska regulacija i kontrola bolesti**» (voditelj: prof. dr. sc. Boris Labar, 24 projekta)
3. «**Znanstveni temelji novih modela upravljanja kvalitetom zdravstvene zaštite**» (voditelj: prof. dr. sc. Stjepan Orešković, 20 projekata)
4. «**Biomedicinsko istraživanje reprodukcije i razvoja**» (voditelj: doc. dr. sc. Davor Ježek, 9 projekata)

Krajem 2000. godine na Fakultetu je bilo zaposleno i financirano od MZT-a 63 **znanstvenih novaka**, a s 10. 07. 2004. godine ima na Fakultetu 115 znanstvenih novaka.

U taj su broj uključeni i znanstveni novaci izabrani po Medicinskom fakultetu - kojih je do danas ukupno zaposleno 28 i oni imaju iste obaveze kao i znanstveni novaci MZT-a. Svi znanstveni novaci na projektima i kod voditelja onih disciplina gdje postoji specijalizacija dobili su nakon što su ispunili propisane uvjete rješenje o specijalizaciji koju obavljaju u skladu s Pravilnikom o specijalizacijama Ministarstva zdravstva.

Nabava **znanstvene opreme** odvijala se u navedenom razdoblju preko natječaja MZT-a, a postupak je bio takav da je Fakultet predložio listu prioriteta na temelju podnesenih zahtjeva voditelja znanstvenih projekata. Zahtjeve za nabavu opreme razmotrilo je Povjerenstvo za znanstvenoistraživačku djelatnost. Povjerenstvo je dekanu priredilo listu prioriteta tražene opreme, tako da je zahtjeve klasificiralo ili stavilo na A, B i C listu prema značenju i potrebama pojedinih istraživačkih skupina. Postignut je napredak u podnošenju zahtjeva za nabavu opreme time što su se pojedini voditelji projekata usuglasili u traženju zajedničke opreme. Godine 2004. uvedena je i jedna, pokazalo se, korisna novina - to je javna rasprava o traženoj opremi. Nakon što je Povjerenstvo za znanstvenoistraživačku djelatnost napravilo A, B i C listu svi su voditelji projekata i tražitelji opreme pozvani da javno obrazlože svoja traženja i svima je objašnjeno kojim se kriterijima vodilo Povjerenstvo stavljajući njihove zahtjeve na određenu listu. Tijekom javne rasprave došlo je i do korekcije lista, a pojedini su se voditelji obvezali naći dopunska financijska sredstva za traženu opremu.

U okviru izvješća o nabavki znanstvene opreme potrebno je posebno istaknuti da je otvoren i stavljen u funkciju novi laboratorij pod nazivom "Centar za funkcionalnu genomiku", u okviru kojega su okupljeni istraživači i voditelji znanstvenih

projekata udruženi u kolaborativni projekt pod vodstvom prof. dr. sc. B. Labara.

Odbor za doktorate, pod neumornim vodstvom predsjednika prof. dr. sc. Davora Ivankovića, vrlo je uspješno radio, iako mu se opseg poslova u navedenom razdoblju udvostručio, a u posljednoj godini ovog razdoblja i utrostručio. Naime, na Fakultetu je zaživjela institucija **javne rasprave prijave teme disertacije**, što se pokazalo vrlo korisnim ponajprije za same kandidate, ali isto tako i za izabrana povjerenstva za ocjenu prijave teme disertacije. Donošenjem novoga zakona o znanstvenom radu promijenjen je način stjecanja i postupka **izbora u znanstvena zvanja**. To je pridonijelo znatnom priljevu zahtjeva kako od pojedinih ustanova tako i samih pojedinaca, a to je pak enormno povećalo rad Odbora za doktorate. U navedenom razdoblju Odbor za doktorate održao je 44 sjednica u svezi s postupcima stjecanja titule doktora znanosti. Ukupno je u tom razdoblju prijavljeno 211 doktorata znanosti, a obranjeno je 188 disertacija. Na Sveučilištu je promovirano 183 doktora znanosti iz područja medicine. Javnih rasprava o prijavi teme disertacije održano je ukupno 136 pod vodstvom predsjednika Odbora za doktorate profesora Ivankovića i uz sudjelovanje članova Odbora za doktorate i članova izabranih povjerenstava. Procesuirano je 487 prijava za znanstvena zvanja.

Znanstvene tribine, koje su se održavale u mjesečnim razmacima 6 do 8 puta na godinu, pokazale su se vrlo korisnima za međusobno upoznavanje znanstvene javnosti fakulteta i šire te za upoznavanje većinom naših eminentnih znanstvenika iz dijaspore, ali i inozemnih znanstvenika koji surađuju s našim fakultetom. Ukupno su u navedenom razdoblju održane 26 znanstvene tribine (teme i voditelji u prilogu su ovog izvješća).

Zaklada "Miroslav Čačković" pokazala se vrlo korisnom u **pomaganju mladim znanstvenicima** pri odlasku na međunarodne kongrese i kraća, a i poneko duže znanstveno usavršavanje. Ukupno je pozitivno riješeno 46 zahtjeva.

Nabavka stručnih i znanstvenih časopisa bila je tijekom navedenog razdoblja uglavnom zadovoljavajuća, a svake se godine provodio javni natječaj i birane su najpovoljnije ponude.

Trenutačno u 2004. godini postoji veliki problem, jer još nisu doznačena sredstva MZT-a i časopisi ne dolaze redovito ili uopće ne dolaze, što je nenadoknadiivi manjak za ustanovu tipa Medicinskog fakulteta.

Znanstvena produkcija u navedenom razdoblju mjerena samo kroz radove publicirane u CC indeksiranim časopisima, više je nego zadovoljavajuća. Prema dostupnim podacima djelatnici Medicinskog fakulteta objavili su u navedenom razdoblju 905 CC radova. Podaci nisu potpuni, jer neki autori pri publiciranju radova, kada navode naziv ustanove, stavljaju samo naziv bolnice, klinike ili zavoda - bez naziva fakulteta.

Sveukupno većini znanstvenih djelatnika Fakulteta treba odati priznanje za veliki entuzijizam i samoprijegor te za izvanredne rezultate koje postižu u, svjetski gledano, zaista skromnim materijalnim uvjetima. Uspoređujući znanstvenu produkciju naših istraživača na temelju materijalne baze, uzimajući u obzir nastavničke i stručne obveze (kliničari) - daleko smo najbolji u području biomedicine u našoj Republici.

Marko Pećina, prodekan za znanost

Znanstvene tribine 2001.-2004.

Znanstvena tribina je na Medicinskom fakultetu pokrenuta sa zamišlju da bude mjesto okupljanja znanstvenika, nastavnika i gostiju Fakulteta, te znanstvenih novaka, liječnika i studenata medicine. Voditelj tribine je prof.dr. Marko Pećina.

Za prisustvovanje znanstvenoj tribini organizator izdaje potvrđnice za studente posljediplomskih studija za stjecanje bodova u III. bodovnoj skupini. Liječnici koji prisustvuju tribini dobivaju potvrđnice za Hrvatsku liječničku komoru, a studenti dodiplomskog studija na Fakultetu dobivaju bodove za predmet "Uvod u znanstveni rad".

Tribine se obično održavaju prvog utorka u mjesecu u velikoj predavaonici Miroslava Čačkovića u zgradi dekanata na Šalati.

TRANSPLANTACIJA KRVOTVORNIH MATIČNIH STANICA

1. veljače 2001.

Predavač: prof. dr. BORIS LABAR, dekan Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

BIOLOŠKA REGENERACIJA MINERALIZIRANIH TKIVA

8. ožujka 2001.

Predavač: prof. dr. SLOBODAN VUKIČEVIĆ, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

DOBRA KLINIČKA PRAKSA U ISPITIVANJU LIJEKOVA

5. travnja 2001.

Predavač: prof. dr. BOŽIDAR VRHOVAC, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

RAK PRED KAPITULACIJOM? OD KONCEPTA AUTOKRINOLOG NADZORA DO GENSKOG LIJEČENJA

3. svibnja 2001.

Predavač: prof. dr. KREŠIMIR PAVELIĆ, Institut "Ruđer Bošković" u Zagrebu.

ZNANSTVENI NAPREDAK U PRIKAZIVANJU I NADZORU RAZVOJA LJUDSKOG PLODA OD ZAČEĆA DO PORODA

7. lipnja 2001.

Predavač: prof. dr. ASIM KURJAK, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

KAKO TREBA, KAKO SE MOŽE I KAKO JE LAKO PUBLICIRATI ZNANSTVENE RADOVE, A NAPOSE U KLINICI

8. studenog 2001.

Predavač: prof. dr. MATKO MARUŠIĆ, glavni urednik Croatian Medical Journala,

NOVI NAČIN UGRADNJE UMJETNE PUŽNICE

6. prosinca 2001.

Predavač: prof. dr. NIKOLA ŠPREM, Klinika za ORL Šalata, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

PREGNANCY AND BONE

7. veljače 2002.

Predavač: prof. dr. DAVID HOSKING, University Hospital of Nottingham, Great Britain

Uvodničar: prof. dr. MIRKO KORŠIĆ, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

RAZVOJNA PLASTIČNOST LJUDSKOG MOZGA

7. ožujka 2002.

Predavači: prof. dr.sc. IVIČA KOSTOVIĆ, doc. dr. sc. MILOŠ JUDAŠ i dr. MARKO RADOŠ, Hrvatski institut za istraživanje mozga Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Ocjena ozljeda potkoljenice i načini kirurške rekonstrukcije

9. svibnja 2002.

Predavači: prof. dr. sc. ZDENKO STANEC i suradnici, Klinika za kirurgiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Kliničke bolnica Dubrava, Zagreb

ROUTINE USE OF NEW TECHNOLOGIES IN PATHOLOGY - FLOW CYTOMETRY, FISH AND PCR

22. svibnja 2002.

Predavač: CHARLES L. HITCHCOCK, M.D., Ph.D., Director, Telepathology, Upper Arlington, Ohio, USA

BMP stories su osobito zanimljive profesorima Vukičeviću i Pećini. Izlaganje Mr. Hermanna Oppermanna.

INTRAKRANIJSKA HIPERTENZIJA I PATOFIZIOLOGIJA LIKVORA

5. studenog 2002.

Predavači: MARIN BULAT i MARIJAN KLARICA, Zavod za farmakologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

DANAŠNJE STANJE I MOGUĆNOSTI KIRURŠKOG LIJEČENJA SRCA NA KLINICI ZA KARDIJALNU KIRURGIJU KBC REBRO - NAŠA SVAKODNEVNICA I ŽELJA ZA ISKORAKOM

3. prosinca 2002.

Predavač: prof. dr. sc. IVAN JELIĆ, Klinika za kardijalnu kirurgiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i KBC Rebro

MOŽEMO LI SUDJELOVATI U LJUDSKOJ EVOLUCIJI? RAZMIŠLJANJA O ŽIVOTU BEZ RAKA

17. prosinca 2002.

Predavač: prof. dr. sc. MIROSLAV RADMAN, gost profesor, Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

EPIDEMIOLOŠKA OBILJEŽJA TJELESNOG RASTA I RAZVOJA ŠKOLSKE DJECE I ADOLESCENATA U HRVATSKOJ U POSLJEDNIM DESETLJEĆIMA DRUGOG MILENIJA

4. veljače 2003.

Predavač: prof.dr.sc. ŽIVKA PREBEG, profesor, Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

THE IMPACT OF MOLECULAR DIAGNOSIS ON MANAGEMENT AND COUNSELLING IN MUSCLE DISEASE-LESSONS FOR THE NEW MILLENNIUM

7. ožujka 2003.

Predavač: KATE BUSHBY, MB ChB MSc MD FRCP, Professor of Neuromuscular Genetics, Institute of Human Genetics, International Centre for Life, University of Newcastle upon Tyne

KARDIOKIRURGIJA DANAS

20. ožujka 2003.

Predavač: Prof. TOMISLAV MIHALJEVIĆ, M.D., Birgham and Women's Hospital, Harvard Medical School, Boston, USA

FUNCTIONAL GENOMICS IN CLINICAL MEDICINE

17. travnja 2003.

Predavač je: DIMITRI KRAINIC, M.D., Ph.D., Harvard Medical School, Boston, USA

TAMOXIFEN: PREVENTING BREAST CANCER WITH A HUMAN CARCINOGEN

17. lipnja 2003.

Predavač je: Prof. ARTHUR P. GROLLMAN, M.D., profesor farmakologije i direktor "Laboratory for Chemical Biology" na State University of New York (SUNY), Stony Brook, SAD

KAKO SUZBITI RAK

26. lipnja 2003.

Predavač: prof.dr.sc. MIROSLAV RADMAN, gost profesor, Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Prof. John P. Wilson istražuje i posljedice trauma iz našega Domovinskog rata.

FIZIOLOŠKA ADAPTACIJA ILI POREMEĆAJ METABOLIZMA: TKO JE KRIV ZA RAZVOJ DIJABETESA?

2. listopada 2003. godine

Predavač: prof. dr. sc. Mladen Vranić, Department of Physiology, University of Toronto, Canada

DEKADA PONAŠANJA 2000.-2010.: KAKO SE MIJENJA LJUDSKO PONAŠANJE

4. studenog 2003. godine

Predavač: prof. dr. sc. Stjepan Orešković, Škola Narodnog zdravlja, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

TRAUMA OF TERRORISM AND WEAPONS OF MASS DESTRUCTION

2. prosinca 2003. godine

Predavač: Prof. John P. Wilson, Department of Psychology, Cleveland State University, Ohio, USA

BMP STORIES: FROM GENE HUNT TO BONE THERAPY

6. travnja 2004.

Predavač: Mr. Hermann Oppermann, MD, gostujući znanstvenik na Medicinskom fakultetu, Sveučilišta u Zagrebu

CELL SIGNALING BY TYROSINE PHOSPHORYLATION: FROM THE BENCH TO THE BEDSIDE

20. svibnja 2004.

Predavač: Mr. Joseph Schlessinger, MD, William Prusoff Professor and Chairman, Yale University School of Medicine, USA

INTERVENCIJSKA KARDIOLOGIJA - JUČER, DANAS, SUTRA

15. lipnja 2004.

Predavač: Prof. dr. sc. Šime Mihatov, Medicinski fakultet u Zagrebu

Uprava i poslovanje

Za sve aktivnosti koje je u proteklom razdoblju poduzela i provela Uprava Fakulteta bilo je potrebno osigurati odgovarajuća materijalna sredstva i prostor. Sve to postignuto je racionalnim iskorištavanjem raspoloživih sredstava (novac iz proračuna i vlastiti prihodi), te reorganizacijom poslovanja.

Provedena je reorganizacija tajništva Medicinskog fakulteta s ciljem racionalizacije poslovanja. Tim promjenama, među ostalim, osiguran je prostor i oprema za rad osnovanog Centra za razmjenu međunarodnih programa i novih tehnologija. U skladu s odlukom Dekanskog kolegija osiguran je, uređen i opremljen prostor za pripremu i obradu test-ispita i razredbenog postupka.

Racionalizacija se ogleda i u tome što je u proteklom razdoblju od nenastavnog osoblja (tajništvo) otišlo 28 djelatnika, no ta mjesta nisu automatski popunjavana, već se pri raspisivanju natječaja strogo vodilo računa o potrebama Fakulteta. U proteklom razdoblju na ta su mjesta primljena 23 djelatnika, a za preostala mjesta postoji suglasnost Ministarstva za raspis natječaja.

Potpisani su ugovori s većinom fakulteta za koje se dio nastave održava u prostorima Medicinskog fakulteta i koju obavljaju naši nastavnici, radi regulacije financijskih potraživanja.

Prof. dr. Marko Mesarić

OPREMA

U razdoblju od 2000. do 2004. godine odobren je veliki dio zahtjeva za kupnju opreme i potrošnog materijala (ne uvijek u punom opsegu) za potrebe nastave na Medicinskom fakultetu. Ukupno je za opremu utrošeno preko 30.000.000 Kn, najvećim dijelom vlastitih sredstava, od čega je na kupnju informatičke opreme (LCD projektori, osobna računala (PC), prijenosna računala, serveri, pisači, skeneri itd.) utrošeno preko 12.000.000 Kn. Znatna su sredstva utrošena i za izgradnju računalne mreže (umreženje zgrada Anatomija/Farmakologija/Sudska medicina, Patologija, Edukacijski centar na Rebru). Kupljeni su i ugrađeni novi serveri, tako da danas na Medicinskom fakultetu postoji dvadeset servera; u ovome trenutku na MF postoji 8 kompjutorskih učionica sa 207 računala, te preko 500 umreženih računala. Sve dvorane fiksno su opremljene s LCD projektorima i ostalom potrebnom opremom.

Najveći dio opreme kupljen je temeljem natječaja, te su tako cijene znatno smanjene.

INVESTICIJE I ODRŽAVANJE

U proteklom razdoblju za investicije i održavanje utrošeno je oko 30.000.000 Kn (najvećim dijelom vlastitih sredstava). Veći zahvati bili su sljedeći:

ŠALATA

- uređenje kotlovnice – uvođenje prirodnog plina kao energenta
- generalni servis toplinske podstanice Šalata 3b
- ugradnja opreme za telekonferencije i generalno uređenje dvorane M. Čačkovića
- temeljito uređenje Biološke dvorane
- uređenje prostora za pripremu i obradu test-ispita i razredbenog postupka (zgrada Šalata 3)
- uređenje prostora koji je dodijeljen studentima (dio bivše KOME).
- Zajedno s KBC Zagreb uređenje i opremanje Centra za funkcionalnu genomiku
- uređenje prostora Središnje medicinske knjižnice.
- kompletna rekonstrukcija prostora mrtvačnice na Zavodu za anatomiju
- rekonstrukcija elektroinstalacija na Zavodima za anatomiju, biologiju i histologiju, te dekanatu MF

- kompletno uređenje I. kata u zgradi Šalata 3, u kojemu se nalazi Zavod za fiziologiju (predavaonica, studentski praktikum, prateće prostorije)
- uređenje laboratorija i pratećih sadržaja na fakultetskim zavodima za biologiju, farmakologiju, histologiju i embriologiju, kemiju i biokemiju te patologiju.
- sanacija vertikalnih vodovodnih instalacija u Zavodu za patologiju
- preuređenje vertikala i uređenje sanitarija u zgradi staroga Dekanata
- preuređenje bivše kotlovnice u zgradi Anatomija/Farmakologija/Sudska u prostor za arhivu
- preuređenje prostora u kojem se nalazila arhiva (Šalata 3b II kat) – privremeno rješenje za Zavod za mikrobiologiju
- opremanje kompjutorske učionice u zgradi Temeljnih medicinskih znanosti
- izrađena je arhitektonsko–prostorna studija uređenja i razvoja kompleksa Medicinskog fakulteta na Šalati koju je napravila ekipa prof. Branka Kincla s Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.
- u tijeku su radovi vezani uz dogradnju zgrade Dekanata (Šalata 3b) pri čemu će se dobiti oko 3.600 m² novoga prostora namijenjenog nastavi u malim grupama – novac je osiguran iz kredita Zagrebačkog sveučilišta (ukupni iznos odobrenog kredita je 42.525.477 kn). Dobivena je lokacijska dozvola, u tijeku je postupak dobivanja građevinske dozvole, raspisan je natječaj, ponud su otvorene u srijedu 30. lipnja, nakon odabira najpovoljnijeg izvođača slijedi potpisivanje ugovora i početak radova. Završetak radova očekuje se u prvoj polovici 2005. godine.
- u sklopu radova dogradnje bit će riješen problem restorana studentske prehrane (SC ili netko drugi)

ŠNZ

- kupljena je nova telefonska centrala te omogućena interna veza ŠNZ – Šalata
- uređenje nove dvorane u podrumu, te adaptacija prostora na I. katu
- uređenje i opremanje kompjutorske učionice
- sanacija vertikalnih vodovodnih instalacija
- uređenje nekoliko prostorija na ŠNZ i Zavodu za mikrobiologiju
- u tijeku je temeljita obnova Škole narodnog zdravlja "A. Štampar" kreditom odobrenim od Banke Vijeća Europe (40%), te sredstvima Vlade, HZZO-a, Grada Zagreba i Medicinskog fakulteta (60%) – završetak radova očekuje se do početka akademske godine 2004./2005.

KBC Zagreb

- Zajedno s KBC Zagreb uređen je prostor Edukacijskog centra na Rebru (predavaonica, seminarske dvorane, knjižnica, prateće prostorije).

OSTALO

- Uređenje predavaonice Klinike za zarazne bolesti

PRAVNI AKTI

Doneseni su svi pravni akti potrebni za uredno funkcioniranje Fakulteta

Aktivnosti za koje držim da bi trebalo provesti u bliskoj budućnosti

1. Nastaviti informatizaciju cijeloga Medicinskog fakulteta i povezati sva radilišta.
2. U okviru raspoloživih sredstava obnavljati/nabavljati opremu za potrebe nastave.
3. Zajedno sa Gradom Zagrebom i Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa generalno urediti mrtvačnice na Zavodu za sudsku medicinu (očekuje se investicija od oko 5.000.000 Kn) – dovršetak radova u ovoj kalendarskoj godini.
4. Izmjena dotrajalih instalacija (struja, voda, odvod) i fasada na zgradama na Šalati.
5. Učinkovitije iskoristiti prostor i opremu koji se nalaze u zgradi Temeljnih medicinskih znanosti.
6. Kupnja objekta u Velikoj radi odvijanja terenske nastave, ali i drugih aktivnosti koje provodi Medicinski fakultet.
7. Projekt pretvaranja Šalate u Biomedicinsko središte (BMS). U tijeku su radovi na izradi studije izvodljivosti i preinvesticijske studije BMS-a koju zajedno rade Arhitektonski i Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
8. U skladu s mogućnostima i uz pomoć Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa te Grada Zagreba nastojati riješiti pitanje stanara koji se nalaze u zgradama Medicinskog fakulteta kako bi se i potkrovlja mogla urediti i iskoristiti za potrebe nastave.

Marko Mesarić,
prodekan za upravu i poslovanje

Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar"

Škola u brojkama: 2002. – 2004.

- 2 nova docenta
- 2 nova izvanredna profesora
- 3 nova međunarodna projekta
- 4 nova znanstvena novaka
- 4 nova redovita profesora,
- 4 nova poslijediplomska studija
- 40 novih suradnika u nastavi Obiteljske medicine
- 106 novih radova u CC časopisima
- 108 studenata završilo novi studij "Management u zdravstvu"
- 180 liječnika na novom poslijediplomskom studiju Obiteljske medicine
- 346 objava u novinama, na TV i radiju u Hrvatskoj i svijetu
- 1560 sudionika programa konferencije HIT i proslave 75 godina Škole
- 1.600 m² novog dodatnog prostora Škole i Centra u Dubrovniku
- 16.163 objava na Google-u vezanih uz pojam "Andrija Štampar"
- 54.578 građana Hrvatske na Najvećem doručku – Hrvatskom doručku
- 3.828.000 građana (87,8 % populacije) zna za akciju "Recite DA nepušenju"

U protekle dvije godine djelatnici ŠNZ "Andrija Štampar" odabrali su četiri prioriteta područja rada:

a) **obnova programa** b) **kadrovska obnova** c) **obnova infrastrukture** d) **obnova znanstvenog i profesionalnog međunarodnog "branda" Andrija Štampar**

1. Programska obnova

Glavni cilj programske obnove bio je stvoriti suvremene programe dodiplomske nastave koji odgovaraju modernoj viziji javnog zdravstva te u potpunosti reformirati poslijediplomsku nastavu i trajnu edukaciju. Treći korak, koji je upravo otpočet, ima za cilj osigurati međunarodni peer review te akreditaciju svih programa.

- 1.1. Unaprijeđeni su standardi obrazovanja u dodiplomskoj nastavi
- 1.2. Obnovljeni su sadržaji i metode u nastavi javnozdravstvenih predmeta
- 1.3. Dovođen je proces uvođenja pismenih ispita
- 1.4. Reforma poslijediplomske nastave prema međunarodnim standardima i programima koje definira međunarodni projekt ASPHER-a – u fazi je pune zrelosti
- 1.5. Dovođena je izrada novih curricula specijalističkih poslijediplomskih studija
- 1.6. Osiguran je prelazak u modularni sustav koji sadržava zajedničke module, specifične module prilagođene smjeru i izborne module prilagođene svakom studentu
- 1.7. Započinje proces međunarodne recenzije nastavnih modula (predmeta) na osnovi ECTS sustava uključujući i akreditaciju stručnih studija metodom ASPHER-a
- 1.8. Uvedeni su novi poslijediplomski studiji koji se u potpunosti temelje na Bolonjskoj deklaraciji:
  - 1.8.1. "Management u zdravstvu"

1.8.2. "Environmental and Occupational Health"

1.8.3. "Human rights ethics and health"

1.8.4. "Occupational and Sport's Medicine"

- 1.9. Obiteljska medicina – po obnovljenom programu 2003. godine 180 liječnika započelo je poslijediplomski studij i specijalizaciju iz obiteljske medicine.

2. Kadrovska obnova

Kvaliteta ljudskih resursa temelj je uspjeha svake institucije i projekta. Na Školi se u protekle dvije godine željelo omogućiti brzo napredovanje kvalitetnih nastavnika te dovesti na Školu nove, kvalitetne i vrijedne mlade ljude. Rezultat?

- 2.1. Ubrzana su znanstvena usavršavanja i napredovanja:
  - 2.1.2. Četiri napredovanja u zvanje redovitog profesora
  - 2.1.3. Dva su nova izvanredna profesora
  - 2.1.4. Dva su nova docenta
- 2.2. Donacijom OSI omogućeno je usavršavanje znanstvenih novaka i ostalog nastavnog osoblja na vodećim međunarodnim javnozdravstvenim i kliničkim ustanovama u obliku kraćih tečajeva i edukacija posebno u nastavnim metodama
- 2.3. Stipendirana tri doktorska studija na renomiranim sveučilištima u svijetu
- 2.4. Sedam znanstvenih novaka upućeno je na specijalističko usavršavanje
- 2.5. Uz jedanaest novaka koji su na Školu došli u razdoblju 2000-2002 sada su im se priključila četiri nova znanstvena novaka
- 2.6. U nastavu obiteljske medicine uključeno je 40 suradnika u nastavi koji su ujedno i mentori specijalizirana obiteljske medicine

Zgrada Škole narodnog zdravlja - veliko gradilište. Nakon osiguranja stabilnosti zgrade u tijeku su radovi na uređenju pročelja i unutrašnji radovi.

3. Obnova infrastrukture

Zgrada Škole Andrija Štampar nalazila se u katastrofalnom stanju. Troškovi popravaka električnih i vodovodnih instalacija, podruma odnosili su milijune kuna bez nekog vidljivog učinka. Osiguranjem međunarodnog kredita uz potporu Vijeća Europe i Svjetske zdravstvene organizacije potpisan je ugovor s Vladom RH u kojem se definira obnova zgrade Škole te uređenje zgrade Centra za management u Dubrovniku.

U procesu obnove Škole dovršava se uređenje vanjske fasade i krova kao i potpuno unutarnje uređenje koje podrazumijeva uređenje dosadašnjih ali i prenamjenu unutrašnjih prostora. Važan dio projekta je i suvremena učionica za udaljena predavanja, velika jedinstvena dvorana sa 270 mjesta, dvije računalne učionice, uređenje potkrovlja, obnova dormitorija, potpuno saniranje podruma.

Prema projektu, cijela će Škola biti umrežena, uključujući predavaonice i dormitorij. Škola će dobiti preko 1000 m² novog prostora bez izlaženja iz okvira postojeće zgrade. Završetak projekta obnove Škole očekuje se krajem listopada 2004. Isti projekt predviđa preuzimanje i uređenje zgrade u Dubrovniku veličine 600 m² na ekskluzivnoj lokaciji na Boninovu na vrijeme od 30 godina. Završetak cjelokupnog projekta predviđen je za lipanj 2005. godine.

4. Obnova znanstvenog i profesionalnog međunarodnog "branda" Andrija Štampar

Ime Škole Andrija Štampar Medicinskog fakulteta u Zagrebu u protekle dvije godine bilo je prisutno u vodećim međunarodnim organizacijama, stručnim udruženjima i vodećim znanstvenim časopisima (the Lancet, BMJ, EJE) kao i na najutjecajnijim svjetskim medijima (CNN, BBC, RDW).

4.1. Prijavljeni su, po prvi puta u povijesti, jedinstveni i koordinirani znanstveno-istraživački projekti kod Ministarstva znanosti i tehnologije i Ministarstva zdravstva, koji uključuju suradnju sa klinikama KBC Rebro, Institutom za dijabetes "Vuk Vrhovac", Klinikom za zarazne bolesti, Klinikom za pulmologiju, KBC Dubrava

4.2. Pokrenuti su ili nastavljene brojni međunarodni projekti:

4.2.1. Edukacija iz druge generacije sustava praćenja epidemije HIV/AIDS-a za centralnu i istočnu Europu te centralnu Aziju u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom

4.2.2. "Zdravi grad"

4.2.3. Europhamily program zdravstvenog managementa

4.2.4. TTB (Tipping the Balance Toward Primary Health Care) europska mreža zdravstvenih regija (pored Škole članovi su Istarska i Koprivničko-križevačka županija)

4.2.5. Suradnja sa "Center for Disease Control and Prevention" na edukaciji županija za planiranje i vođenje javnozdravstvenih programa

4.3. Pokrenute su javnozdravstvene akcije koje su naišle na izvanredan domaći i međunarodni odjek i suradnju:

4.3.1. Recite DA nepušenju – istraživanja su pokazala da je akcija izazvala veliku pozornost javnosti (87,8% građana upoznato je s akcijom; više od polovine građana ocjenjuje je kao odličnu)

4.3.2. Najveći doručak – Hrvatski doručak – u akciji je sudjelovalo 54.578 građana Hrvatske svih generacija, a cilj je bio ukazati na važnost doručka u svakodnevnoj prehrani te na potrebu pripreme zdrave i nutritivno izbalansirane prehrane

4.3.3. AIDS - Stigma i diskriminacija – niz akcija koje okupljaju predstavnike zdravstvenih djelatnika, medija, nevladinih udruga, i ostalih stručnjaka koji se bave problematikom HIV/AIDS-a, koje identificiraju glavne teme i probleme vezane uz diskriminaciju i stigmatizaciju osoba koje žive s HIV/AIDS-om.

Stipe Orešković, direktor ŠNZ

Hrvatski institut za istraživanje mozga

U proteklom razdoblju, ostvareni su svi temeljni ciljevi iz programa direktora, Stručnog vijeća HIIM-a i Dekana Medicinskog fakulteta. Izvješće su već prihvatili Stručno vijeće HIIM-a i Međunarodni znanstveni savjet. Izvješće započinjemo s opisom organizacijskih jedinica, koje su razvijene i zaživile tijekom proteklog razdoblja.

ORGANIZACIJSKE JEDINICE RAZVIJENE TIJEKOM IZVJEŠTAJNOG RAZDOBLJA (SADAŠNJE STANJE)

Hrvatski institut za istraživanje mozga je jedna od glavnih istraživačkih i nastavnih jedinica Medicinskog fakulteta u skladu sa Statutom Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Sadašnji direktor je prof.dr.sc. Ivica Kostović, a u Institutu su aktivne sljedeće organizacijske jedinice:

Zavod za neuroznanost (predstojnik prof. dr. sc. Hrvoje Banfić):

- Odsjek za razvojnu neuroznanost (pročelnik: prof. dr. sc. Miloš Judaš)
  - Laboratorij za neurohistologiju i kemijsku neuroanatomiju (voditelj: prof. dr. sc. Miloš Judaš)
  - Laboratorij za neuromorfometriju (voditelj: doc. dr. sc. Zdravko Petanjek)
  - Laboratorija za razvojnu neuropatologiju (voditelj: doc. dr. sc. Goran Šimić)
- Odsjek za neurogenetiku, citogenetiku i razvojnu genetiku (pročelnik: doc. dr. sc. Srećko Gajović)
  - Laboratorij za neurogenetiku i razvojnu genetiku (voditelj: doc. dr. sc. Srećko Gajović)
  - Laboratorij za FISH (voditelj: doc. dr. sc. Lukrecija Brečević)
  - Laboratorij za medicinsku genetiku (voditelj: prof. dr. sc. Nina Canki Klain)
- Odsjek za elektronsku mikroskopiju (pročelnica: prof. dr. sc. Ljiljana Kostović-Knežević)
- Odsjek za biokemiju i molekularnu biologiju (pročelnik: prof. dr. sc. Hrvoje Banfić)
  - Laboratorij za druge glasnike (voditelj: prof. dr. sc. Hrvoje Banfić)
  - Laboratorij za radioaktivne nuklide (voditelj: Vladiana Crljen-Manestar, dr. sc.)
  - Laboratorij za stanične kulture i kulture tkiva (voditelj: doc. dr. sc. Dora Višnjić)
  - Laboratorij za molekularnu neurobiologiju i neurokemiju (voditelj: doc. dr. sc. Marija Heffer-Lauc)
- Odsjek za neurofiziologiju (pročelnik: prof. dr. sc. Marijan Klarica)
  - Laboratorij za neurofiziologiju – u osnivanju (koordinatorski: mr.sc. Milan Radoš)
  - Laboratorij za neuropatofiziologiju likvora (voditelj: prof. dr. sc. Marijan Klarica)
  - Laboratorij za eksperimentalnu neurokirurgiju (voditelj: prof. dr. sc. Pavle Miklič)

Druge organizacijske jedinice u okviru HIIM-a:

- Odsjek za slikovni prikaz mozga (v.d. pročelnika: dr. sc. Marko Radoš)
- Odsjek za neuropsihofarmakologiju i farmakologiju ponašanja (pročelnik: doc. dr. sc. Neven Henigsberg)

- Odsjek za kliničku primjenu neuroznanosti (pročelnik: prof. dr. sc. Juraj Geber)
- Odsjek «Zagrebačka neuroembriološka zbirka i banka tkiva» (pročelnik: prof. dr. sc. Božo Krušlin)
- Odsjek za laboratorijske životinje (pročelnik: prof. dr. sc. Hrvoje Banfić)
- Zasebni laboratoriji u okviru HIIM-a (predstavnik i član Stručnog vijeća HIIM-a: doc. dr. sc. Melita Šalković-Petrišić)

- Sudjeluje u Kolaborativnom programu:
Laboratorij za neuroonkologiju (voditelj doc. dr. sc. Nives Pećina-Šlaus)

Sljedeće ustanove imaju dugoročne ugovore o suradnji s Hrvatskim institutom za istraživanje mozga:

- Poliklinika Neuron s jedinicama za neuroradiologiju, patologiju, citogenetiku i psihijatriju
- Centar za unapređenje i zaštitu mentalnog zdravlja KBC Zagreb i Medicinskog fakulteta (zajednički projekt KBC-a i Medicinskog fakulteta)
- Centar za istraživanje perinatalnog porijekla neuroloških i kognitivnih bolesti

Sve gore navedene institucije imaju sljedeće laboratorije pri Hrvatskom institutu za istraživanje mozga:

- Laboratorij za neurofarmakologiju ponašanja (voditelj: prof. dr. sc. Vera Folnegović-Šmalc)
- Laboratorij za razvojnu neurolingvistiku (voditelj: prof. dr. sc. Marta Ljubešić)
- Laboratorij za razvojnu neurologiju (voditelj: prof. dr. sc. Vlatka Mejaški Bošnjak)
- Laboratorij za EEG i evocirane potencijale (koordinatori: mr. sc. Tomislav Gojmerac i dr. med. Goran Ivkić, specijalist neurolog)
- Laboratorij za razvojnu kognitivnu psihologiju (koordinatorski: mr.sc. Mirna Kostović)

Ekstramuralni laboratoriji:

- Laboratorij za molekularnu neurofarmakologiju, Institut Ruđer Bošković (voditelj: Branimir Jernej, dr.sc., znanstveni savjetnik)
- Laboratorij za neurokemiju i molekularnu neurobiologiju, Institut Ruđer Bošković (voditelj: Darko Orešković, dr.sc., znanstveni savjetnik)

Koordinacija nastave:

Koordinacija nastave provodi se preko Zavoda za neuroznanost i Vijeća predmeta Temeljni neuroznanosti.

Međunarodni znanstveni savjet:

Sadašnji članovi Međunarodnog znanstvenog savjeta HIIM-a su (abecednim slijedom): Yehezkel Ben-Ari, Jack Diamond, Mirko Diksic, Philippe Evrard, Pedro A. Ferchmin, Tomas Freund, Giorgio M. Innocenti, Oleg A. Krishtal, Krešimir Krnjević, Ante L. Padjen, Roland Pochet, Pasko Rakic, Mirjana Randic, Ronald L. Schnaar, Nenad Šestan, Dick F. Swaab, Harry B.M. Uylings i Bengt Winblad.

Istraživački projekti:

Istraživanje je organizirano preko dugoročnog intramuralnog i ekstramuralnog istraživanja u okviru programa: «Neurobiologija kognitivnog razvitka i kognitivnih poremećaja» koji je podijeljen u 3 glavne teme koje obuhvaćaju 41 individualni projekt:

Programsko usmjerenje A: Neurobiologija normalnog i poremećenog razvitka mozga: oporavak i plastičnost nakon lezija (Kordinatorator: I. Kostović)

Programsko usmjerenje B: Neurobiologija neuroloških i duševnih bolesti s kognitivnim poremećajima (kordinatorator: V. Folnegović-Šmalc)

Programsko usmjerenje C: Molekularna farmakologija ponašanja i biokemija neurotransmitera i drugih glasnika (kordinatorator: H. Banfić)

Ključno je istaknuti da financijska podrška za istraživanje u Hrvatskom institutu za istraživanje mozga ide preko individualnih istraživačkih projekata i ugovora. To znači da ugovori za pojedinačne projekte potiču različito istraživanja i da područje istraživanja u HIIM-u pokriva široki spektar istraživanja od molekularne neurobiologije do kognitivnih znanosti. Takav način financiranja traži od svakog individualnog istraživača da se natječe za financiranje istraživanja na razini nadležnog Ministarstva i da istraživači u HIIM-u podliježu svim restrikcijama za zapošljavanje mladih istraživača.

Tek nedavno (studeni 2003.) Ministarstvo znanosti i tehnologije odobrilo je početno financiranje u iznosu od 300.000 kuna za koordinaciju Programskog usmjerenja A. Taj novi kolaborativni projekt pod naslovom «Razvitak, plastičnost i oporavak mozga nakon perinatalnog oštećenja» biti će financiran s istim iznosom i u 2004. g. i biti će temelj za suradnju između različitih istraživačkih skupina fokusiranih na zajedničke celularne ciljeve.

Istraživački potencijal na projektima Hrvatskog instituta za istraživanje mozga osim glavnih istraživača čini i preko 30 doktora znanosti kao i znanstveni novaci.

Ugovori o radu i radni odnosi

Članovi Instituta zaposleni pri Medicinskom fakultetu imaju anekse ugovora o radu za nastavne obveze pri različitim zavodima i katedrama Medicinskog fakulteta (Zavod za neuroznanost, Zavod za histologiju i embriologiju, Zavod za fiziologiju, Zavod za anatomiju, Zavod za biologiju, Zavod za patologiju) kao i kumulativne ugovore u kliničkim bazama Medicinskog fakulteta. Glavno tijelo za koordinaciju znanstvenog programa HIIM-a, u skladu sa statutom Medicinskog fakulteta, jest Stručno vijeće kojeg čine pročelnici odsjeka i direktor(i).

Dugoročni ugovori o znanstvenoj i stručnoj suradnji

HIIM ima preko Medicinskog fakulteta dugoročni ugovor o znanstvenoj i stručnoj suradnji s KBC-om na Rebru za korištenje magnetske rezonancije i razvitak Sveučilišnog centra za funkcionalni slikovni prikaz mozga. Dugoročni ugovor o znanstveno-istraživačkoj suradnji ima i s Centrom za unapređenje i zaštitu mentalnog zdravlja KBC-a i Medicinskog fakulteta. Nadalje, HIIM ima zajedničke projekte s Centrom za kliničku primjenu neuroznanosti i Poliklinikom «Neuron».

ZNANSTVENI PROGRAM I TEME

Projekti:

Ciljevi istraživanja i teme pokrivaju široki spektar od molekularne neurobiologije do kognitivnih znanosti. Zbog znanstvenih razloga koji nalažu okupljanje projekata koji se odnose na razvitak mozga, kao i zbog administrativnih razloga vezanih uz financiranje kolaborativnog projekta za ovo izvješće podijelio sam projekte na dvije skupine:

1. Projekti u sastavu kolaborativnog projekta: «Razvitak, plastičnost i oporavak mozga nakon perinatalnog oštećenja»
2. Drugi intramuralni projekti

«Bistrići» - radionica za nadarenu predškolsku djecu i djecu nižih razreda, u sklopu Tjedna mozga 15.-21.3.2004.

Međunarodna znanstvena suradnja:

Svi laboratoriji imaju međunarodnu suradnju koja obuhvaća razmjenu znanstvenika, zajedničke publikacije i zajedničke projekte.

Publikacije:

Različitostranost tekućih projekata HIIM-a odražava se u različitosti tema obuhvaćenih u publikacijama. Publikacije su razvrstane u tri skupine, ali su spomenute i publikacije koje su rezultat suradnje s drugim zavodima Medicinskog fakulteta i kliničkih bolnica. Za godine 2000.–2003. nisu uključene sve istraživačke skupine iz kolaborativnog projekta s obzirom na to da je projekt započeo u drugoj polovici 2003. godine. Međutim, za godinu 2003. i 2004. dodali smo publikacije istraživačkih skupina koje su se priključile kolaborativnom projektu (skupine Kuvačić, Škreblin, Barišić, Barić i Pećina-Šlaus). Istraživačka skupina dr. Danke Peričić više ne surađuje na programu HIIM-a, pa njihovi radovi nisu spomenuti u publikacijama 2002. do 2004. godine.

NOVI LABORATORIJI, USPOSTAVLJENI TIJEKOM 2000. DO 2004.:

Laboratorij za konfokalnu mikroskopiju
Laboratorij za *in situ* hibridizaciju
Laboratorij za stanične kulture
Odsjek za laboratorijske životinje
Laboratorij za neuroonkologiju
Laboratorij za nejezičnu komunikaciju
Laboratorij za kognitivnu psihologiju

Trenutačno razvijamo Laboratorij za neurofiziologiju i Laboratorij za organotipske kulture tkiva, kao i Centar za funkcionalni prikaz mozga na razini Sveučilišta (već imamo jedinicu za strukturnu magnetsku rezonanciju).

EDUKACIJA MLADIH ISTRAŽIVAČA

Neurofiziologija: Milan Radoš (McGill University, Montreal), Aleksandra Sindić (Max Planck Institute, Frankfurt), Mario Vukšić (Goethe University, Frankfurt).

Molekularna neurobiologija: Željka Krsnik (Yale University), Mladen-Roko Rašin (Yale University).

Razvojna neuroznanost: Zdravko Petanjek (INSERM, Marseille), Nataša Jovanov-Milošević (Friedrich Schiller University, Jena).

Neurokemija: Marija Heffer-Lauc (The Johns Hopkins University, USA)

Elektronska mikroskopija: Tatjana Belovari (Department of Anatomy, University of Oslo), Mladen-Roko Rašin (Institute for Experimental Physiology, Budapest).

Neurofarmakologija: Melita Šalković-Petrišić (Department of Neurochemistry, University of Würzburg, Njemačka).

Molekularna biologija: Astrid Milić (Genethon, Evry, Francuska).

ODOBRENI MEĐUNARODNI PROJEKTI

Hrvoje Banfić: Lipid signalling in the cell nucleus (FIRCA projekt)

Nina Canki-Klain: Bilateralni projekt COGITO 2004 (INSERM, Institute de Myologie, Hopital de la Salpetriere, Paris)

Srećko Gajović: Expression and function of nucleolar protein 1 (nol1) in mouse (ICGEB – Trst)

Neven Henigsberg: Genome-based therapeutic drugs for depression (GENDEP) – europski FP6 program

Davor Ježek: Hrvatsko-Slovenski bilateralni program suradnje u području znanosti i tehnologije (projekt)

Miloš Judaš: Kolaborativni projekt s Yale University Section of Neurobiology (New Haven, USA)

Svetlana Kalanj-Bognar: Hrvatsko-Slovenski bilateralni program suradnje u području znanosti i tehnologije za 2003.-2004. godinu: Genetička regulacija metabolizma kolesterola u mišjem mozgu

Ivica Kostović: Kolaborativni projekt s Karolinska Institute i Huddinge Brain Bank (Stockholm, Švedska)

Ivica Kostović: Kolaborativni projekt s The Netherlands Institute for Brain Research (Amsterdam, Nizozemska)

Ana Marušić: Wellcome Trust projekt u okviru programa Collaborative Research Initiative Grant (CRIG) (Sheffield, United Kingdom)

Melita Šalković-Petrišić: Molecular targets of betacytotoxic drugs within the brain (Deutscher Akademischer Austauschdienst – DAAD).

Melita Šalković-Petrišić: Kolaborativni projekt (DAAD) Njemačka – Bosna i Hercegovina – Hrvatska: «Experimental mo-

dels of Alzheimer's disease and cerebral diabetes related disorders»

Goran Šimić: Projekt British Council i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH - «BC Project Reference Number 220, Abnormal polysialylation in spinal muscular atrophy: Clues for possible new role of Survival Motor Neuron protein» (Wrexham, United Kingdom)

MEĐUNARODNE PRIJAVE PROJEKATA (RECENZIJU U POSTUPKU)

Srećko Gajović: Brain Damage and Repair (BRADAREP) – Europski FP6 program.

Ivica Kostović: Protection of developing cortical networks (PRODECONE) – Europski FP6 program.

NASTAVA:

1. Osnovan je smjer «Neuroznanost» u okviru Doktorskog studija Biomedicine i Zdravstva (svi članovi Međunarodnog znanstvenog savjeta imaju vlastite kolegije ili su predavači u drugim kolegijima).
2. Pokrenuta inicijativa za osnivanje doktorskog programa iz neuroznanosti na razini Sveučilišta.
3. Sudjelovanje u realizaciji interdisciplinarnog doktorskog studija «Jezična komunikacija i neuroznanost» na Sveučilištu u Zagrebu.
4. Dodiplomska nastava – predmet Temelji neuroznanosti; prvi *online* udžbenik neuroznanosti na Medicinskog fakultetu. Uveden je vodeći svjetski program za nastavu neurofiziologije «Neurons in Action; na temelju studentskih anketa jedan od najbolje ocijenjenih predmeta na Medicinskom fakultetu.

ORGANIZACIJA MEĐUNARODNIH ŠKOLA I ZNANSTVENIH SASTANAKA

1. FENS/IBRO International Summer School «Development and Plasticity of the Human Cerebral Cortex», Dubrovnik-Zagreb 2003 (sudionici iz 17 zemalja).
2. COST B10: Brain Damage Repair, WG2: Regeneration and Functional Recovery: Scientific Session to Prepare the Final COST ACTION B10 Workshop (Zagreb, 23. travanj 2004.)
3. International Course «Molecular Biology of the Aging Nervous System», Dubrovnik, 26.-31. srpanj 2002.
4. Third International Symposium on Normal and Abnormal Development of the Human Fetal Brain, Zagreb, 13.-15. lipnja 2003.
5. The EMBO Practical Course «Anatomy and Embryology of the Mouse», 15.-22. rujna 2002.

POZVANA PREDAVANJA INOZEMNIH PREDAVAČA NA HIIM-u

2004.

Mijna Hadders-Algra (Nizozemska): Development of postural control: effect of age, brain lesion and preterm birth (25. ožujka 2004.)

Thomas H. Deller (Njemačka): Lesion-induced anatomical plasticity in the hippocampus (2. ožujka 2004.)

2003.

Bożena Kaminska (Poljska): Molecular mechanisms of the neuroprotective effect of immunosuppressants in focal ischemia (17. lipnja 2003.)

Leszek Kaczmarek (Poljska): From c-Fos to matrix metalloproteinases (17. lipnja 2003.)

Zsolia Magloczky (Mađarska): Epileptic reorganization in hippocampal formation of human temporal lobe epilepsy patients: sclerosis and progression (27. veljače 2003.)

Lucia Wittner (Mađarska): Changes in perisomatic and dendritic inhibition in the human epileptic hippocampus (27. veljače 2003.)

2002.

Tamas Freund (Mađarska): Functional diversity of inhibitory circuits in the hippocampus, their involvement in epileptogenesis and cannabinoid actions (13. lipnja 2002.)

Margit Kerestesz (Mađarska): How could adhesion affect the behavior of neutrophils? – The role of major F-actin-binding membrane proteins (28. lipnja 2002.)

Dieter B. Wildenauer (Njemačka): Searching for molecular causes in schizophrenia: from linkage to candidate genes (13. prosinac, 2002.)

2001.

Milivoj Veličković-Perat (Slovenija): Team-approach to diagnostics and treatment of children with cerebral palsy and the role of parents (13. prosinac, 2001.)

David Rowe (USA): An integrated strategy for gene therapy for osteogenesis imperfecta (10. rujna 2001.)

Antonio Bedalov (USA): Chemical genetics – how to discover new cancer treatment (21. rujna 2001.)

Mitja Peruš (Slovenija): Attractor theory of recognition and memory – simulations (7. prosinac 2001.)

SURADNJA S KLINIKAMA

Suradnja u području: razvojnih i perinatalnih poremećaja središnjeg živčanog sustava; slikovnom prikazu mozga; neurobiologiji Alzheimerove bolesti; neurobiologiji depresije i shizofrenije.

KBC Zagreb – Jedinica za magnetsku rezonanciju; Centar za istraživanje perinatalnog porijekla neuroloških i kognitivnih poremećaja; Akademija za razvojnu rehabilitaciju.

ODNOSI S JAVNOŠĆU I PROMIDŽBA NEUROZNANOSTI

U prosincu 2000. osnovano je Hrvatsko društvo za neuroznanost (HDN) čije je sjedište u HIIM-u. Prvi predsjednik je bio prof. dr. sc. Marin Bulat, a sadašnji predsjednik je prof. dr. sc. Ivica Kostović. Istraživači s HIIM-a čine velik dio članstva društva, te većinu članova Izvršnog odbora Društva. Društvo je postalo član međunarodnih organizacija FENS i IBRO u 2002. Društvo je uspješno organiziralo Prvi hrvatski kongres neuroznanosti u studenom 2003. godine. Osim toga, tri godine za redom Društvo je organiziralo iznimno uspješno «Tjedan mozga u Hrvatskoj» (2002, 2003 i 2004): s više od 60 glavnih događaja svake godine, aktivnost je bila koordinirana na nacionalnoj razini (glavni organizatori HIIM i HDN, uz sudionike iz svih kliničkih bolnica i Medicinskih fakulteta u Osijeku, Rijeci i Splitu); uz brojna predavanja, radionice i nastupe u medijima, više od 1000 učenika osnovnih i srednjih škola je posjetilo HIIM. Rezultat toga je da je HDN postalo član «Dana Alliance for Brain Initiatives» iz SAD-a. te «European Dana Alliance & Brain Campaign», a 2004. godine je dobilo za promociju zdravlja i nagradu «Ekspertiza».

Ivica Kostović, direktor HIIM-a

Sveučilišni studij medicine na engleskom jeziku

1. Pripremne radnje za pokretanje Studija

Samom početku Studija medicine na engleskom jeziku prethodile su intenzivne pripreme. Voditeljstvo Studija organiziralo je niz sastanaka s pročelnicima katedri i koordinatori- ma Studija pri katedrama, kako bi se priredio odgovarajući izvedbeni plan i program svakog kolegija. U razdoblju od 6.-7. veljače 2002.

Održana je radionica na temu «Medical Studies in English» koja je okupila domaće i strane nastavnike. Tijekom spome- nute radionice donešeni su zaključci o mjerama za uvođenje Studija pri našem Fakultetu (slika 1.).

Potom je uslijedila izrada detaljne dokumentacije (prijed- log programa) potrebne za registraciju Studija pri našem Sveučilištu. Prijedlog programa obuhvatio je novi curriculum Studija koji je načinjen po preporukama Europske Unije i obuhvaća 6 godina studija te odgovarajuću satnicu, ECTS bo- dove i izbornu nastavu. Bitne novosti u gore spomenutom programu su:

1. uvođenje novih predmeta na VI godini Studija (npr. Geriatrics, Problems of Addiction, Back to Basics)
2. jače prožimanje pojedinih kliničkih struka (npr. uvođenje integriranog turnusa iz interne medicine i kirurgije)
3. uvođenje modula kao posebnog oblika PBL nastave
4. uvođenje međunarodnih testova za vrednovanje znanja studenata (USMLE)

Registracija Studija pri Sveučilištu uspješno je provedena u rujnu 2002. kada je Studij dobio dopusnicu Senata Sveučilišta u Zagrebu za svoj rad (slika 2.)

Slika 2. Zaključak Senata Sveučilišta u Zagrebu o prihvaćanju Studija medicine na engleskom jeziku

Slika 1. Sudionici radionice o uvođenju Studija medicine na engleskom jeziku

Tablica 1. Popis studenata s obzirom na zemlju podrijetla

Zemlja porijekla	Imena studenata
Kanada	Katherina Bernadette Sreter, John Josip Hrvojic, Egon Nemet, Stjepan Dokuzović, Marin Kirigin, Zoe Gamulin, Alka Makovšek, Marko Mance
SAD	Nikolas Nozica, Nicoelle Jovanovic
Velika Britanija	Robert Nicholas Babarovic
Italija	Ximena Restrepo Serventi
Švedska	Ione V. Linne
Norveška	Inge Wallace Strand
Slovenija	Andrej Klančnik
Bosna i Hercegovina	Ivan Jerković
Hrvatska	Barbara Kolbah, Katarina Križanić, David Ivanda
Malezija	Muhammad Azman

Preko Ministarstva znanosti i tehnologije osiguran je status stranih studenata jednak onome koji imaju naši hrvatski studenti koji studiraju po osobnim potrebama. Tako je omogućeno da polaznici Studija dobe odgovarajući smještaj u studentskom domu (jedan broj studenata je tu mogućnost i iskoristilo), subvencioniranu prehranu (tzv. «iksicu»), kartu za javni prijevoz i sl.

4. Referada Studija medicine na engleskom jeziku

Fakultet je ustrojio referadu Studija koja se nalazi na II katu tzv. Novog dekanata, u prostorijama bivšeg urudžbenog zapisnika. Temeljem javnog natječaja za referenta je primljen Danijel Međan, profesor anglistike. Referada je opremljena jednim računalom, laserskim i «ink-jet» pisačem u boji i telefaksom.

5. Prva godina Studija

Sveučilišni studij medicine na engleskom jeziku započeo je 25. rujna 2004. godine predavanjem dekana Medicinskog fakulteta prof. dr. Borisa Labara o tradiciji, sadašnjem stanju i budućim perspektivama razvoja našeg fakulteta. Tijekom prvog susreta sa polaznicima Studija kojemu su, uz studente, nazočili članovi Dekanskog kolegija i brojni nastavnici Fakulteta, prikazan je curriculum prve godine (slika 4.).

Svaka katedra koja sudjeluje u nastavi na engleskom jeziku predstavila je ukratko sadržaj svojeg kolegija. Studenti su u

organizaciji Referade za Studij na engleskom jeziku dobili sljedeće materijale: 1. informativnu knjižicu o našem Sveučilištu; 2. izvedbeni plan i program I. godine Studija; 3. studentski vodič kroz Studij i 4. brošuru o Medicinskom fakultetu u Zagrebu na engleskom jeziku. Izvedbeni plan i program pojedinih predmeta I. godine također sadržava detaljan opis prvog dijela tzv. «američkog ispita» (USMLE). Osim prof. Labara, studente su pozdravili koordinatori Studija, doc. dr. Davor Ježek i prof. dr. Dimitri Krainc. O svojim američkim iskustvima i polaganju USMLE govorio je dr. Leskovar, a na kraju je uslijedilo predstavljanje samih studenata.

Prva godina Studija uspješno je privedena kraju 25. lipnja 2004. Održani su svi predviđeni kolegiji, a većina studenata je položila ispite. U svrhu što bolje provedbe nastavnog plana i programa Voditeljstvo Studija poduzet će sljedeće mjere:

- načiniti detaljnu analizu prolaznosti studenata te obradu studentske ankete
- održati sastanak s pročelnicima katedri i koordinatorima za Studij pri katedrama I i II godine Studija kako bi se analizirala obavljena nastava i poduzele mjere za održavanje II godine Studija
- isplatiti honorare nastavnicima, suradnicima i pomoćnom osoblju

Tijekom tekuće akademske godine održana su 3 sastanka sa studentima kako bi se Voditeljstvo Studija informiralo načinu odvijanja nastave i problemima koji studenti imaju prilikom savladavanja nastavnog gradiva. Valja istaći da su studenti ocijenili Studij ocjenom «vrlo dobar».

6. Upis druge generacije studenata

Trenutno je odobren direktan upis 15 studenata temeljem položenih međunarodno priznatih ispita i dokumentacije o njihovoj prijašnjoj izobrazbi. 7 kandidata je prijavljeno za predstojeći ljetni razredbeni postupak koji će se održati 9. srpnja 2004.

Smatramo da je uvođenje Studija medicine na engleskom jeziku jedan važan iskorak prema jačoj internacionalizaciji našeg Fakulteta i zagrebačkog Sveučilišta. Studij je i dokaz da se kvalitetno znanje može steći u lijepoj našoj Hrvatskoj.

Davor Ježek,
pomoćnik dekana za dodiplomsku nastavu

U Uredništvo je pred samo zaključenje časopisa prispjela žalosna vijest – iznenada je preminula naša draga i omiljena voditeljica Odsjeka za dodiplomsku nastavu gospođa Zorka Gujić.

Pridružujemo se s izrazima sućuti svima koji su Zorku poznavali i voljeli.

(Prva) europska konferencija o harmonizaciji doktorskih studija u području medicine i zdravstva

Na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu od 24.-25. travnja 2004. održana je Europska konferencija o harmonizaciji doktorskih studija u području medicine i zdravstva. Glavni organizator konferencije bio je Doktorski studij našeg fakulteta sa željom da razmijeni iskustva, nauči, uspostavi međunarodnu suradnju itd. Naime, naš znanstveni poslijediplomski studij, koji je uskoro postao i magistarski i doktorski studij, da bi od ove (2003./2004.) akademske godine postao samo doktorski studij - počeo je s radom 1988. godine, i to odmah s namjerom, podržanom posebno od Rektora Sveučilišta u Zagrebu, da bude usklađen s europskim kretanjima u području visokog obrazovanja koja se obično nazivaju «Bolonjskim procesima». Nažalost, kao što su pokazala ekstenzivna istraživanja web-stranica medicinskih fakulteta u Europi, prikazana na ovoj konferenciji, vrlo malo medicinskih fakulteta ima dostupne i iole informativne web-stranice o doktorskim studijima. Ono pak što danas znamo jest to da u Europi u tom području vladaju ogromne razlike. Neke zemlje tradicionalno nemaju doktorskog studija u medicini (npr. Nemačka, Austrija - pa ga tek sada pod «pritiskom» «Bolonjskih procesa» uvode). Neke imaju isključivo istraživački orijentirane programe, neki pak imaju programe u kojim dominira naprednija nastava o pojedinim znanstvenim problemima, neke pak imaju čak dvostruki doktorat (PhD i DSc - npr. Mađarska) koji bez obrazloženja nije lako razumjeti., dok su neki fakulteti (npr. Wuerzburg u Njemačkoj) uveli

američki paralelni MD/PhD program studija koji povezuje studij medicine sa znanstvenim radom i završava postizanjem obiju titula. Sasvim bjelodano u Europi (a tako je i u nas) pojmovi doktorski studij i doktorat znanosti mogu imati vrlo različito značenje. U takvim uvjetima organizirati doktorski studij koji će biti usklađen s «bolonjskim procesima» očito je vrlo teško. U Europi o tome je bilo vrlo malo razgovora a o

President

Professor Zdravko Lacković, MD, PhD, - PhD Program Director, Deputy Dean for Postgraduate Studies, University of Zagreb Medical School, Zagreb, Croatia

Secretary

Professor Jadranka Božikov, PhD, - PhD Program Deputy Director, Andrija Štampar School of Public Health, University of Zagreb Medical School, Zagreb, Croatia

Mr. Julien Goodman, - Program Manager, Association of Schools of Public Health in the European Region (ASPHER), Saint Maurice, France

INTERNATIONAL

Vincenzo Costigliola, MD, President, European Medical Association (EMEA), Bruxelles, Belgium

Professor Petr Hach, President, Association of Medical Schools in Europe (AMSE), 3rd Faculty of Medicine Charles University, Prague, The Czech Republic

Dr. Guy Haug, Expert on the European Higher Education Area ("Bologna process"), Brussels, Belgium

Dr. Cees C. Leibbrandt, MD., - a former (1999-2002) Secretary General of European Union of Medical Specialists (UEMS), Nijmegen, The Netherlands

Professor Jadwiga Mirecka MD, PhD, - Member of the Executive Committee Association for Medical Education in Europe (AMEE), Department of Medical Education in Jagiellonian, University Medical College in Kraków, Poland

Professor Charles Normand, PhD, - President - Association of Schools of Public Health in the European Region (ASPHER), Trinity College, Dublin, Ireland

Professor Hans Joachim Seitz, MD, DAAD Deutscher Akademischer Austausch Dienst - German Academic Exchange Service), South-Eastern-European-Cooperation, Curriculum Reform in Medicine, Universitätsklinikum Hamburg-Eppendorf, Zentrum für Experimentelle Medizin Institut f. Biochemie u. Molekularbiologie Biochemische Endokrinologie Hamburg, Germany

Professor László Vécsei, MD, PhD, DSc. - Director of the Experimental and Clinical Neuroscience PhD Program, Albert Szent-Gyorgyi Medical and Pharmaceutical Center, Faculty of General Medicine, Department of Neurology, University of Szeged, Hungary

CROATIAN

Professor Nada Čikeš, MD, PhD, - ECTS coordinator, University of Zagreb Medical School, Zagreb, Croatia

Professor Marija Dominis, MD, PhD, Vice-Dean for postgraduate education, University of Zagreb Medical School, Zagreb, Croatia

Professor Boris Labar, MD, PhD, - Dean of the University of Zagreb Medical School, Zagreb, Croatia

Professor Jasna Helena Mencer, PhD, - Rector of the University of Zagreb, Zagreb, Croatia

Professor Stjepan Orešković, PhD, - Director, Andrija Štampar School of Public Health, University of Zagreb Medical School, Zagreb, Croatia

Professor Krešimir Pavelić, MD, PhD, - Director, Division of Molecular Medicine, Ruđer Bošković Institute, Zagreb, Croatia

osobitostima medicine i zdravstva do sada se nije razgovaralo. Zbog toga nije bilo teško sakupiti istaknuti međunarodni organizacijski i znanstveni odbor u sastavu (titule i funkcije donosimo na engleskome jeziku).

Na konferenciji su sudjelovali predstavnici (uglavnom prodekani i voditelji doktorskih studija sa 25 fakulteta iz 15 europskih zemalja. Osim toga sudjelovali su i predstavnici 4 ve- like europske udruge:

- Association of Medical Schools in Europe
- Association of Schools of Public Health in the European Region
- European Medical Association
- Association for Medical Education in Europe

Glavni zaključci sadržani su u tzv. Zagrebačkoj deklaraciji a drugi zaključak je da se članovima dosadašnjeg Znanstvenog i organizacijskog odbora koji su sudjelovali na Konferenciji uz nadopunu s članovima iz Bosne i Hercegovine (prof. dr. sc. Osman Sinanović) i Finske (prof. dr. sc. Seppo Meri) ostavlja mandat da sazovu i drugu konferenciju da se vidi do kakvih je pomaka došlo i da se počne razgovor o akreditaciji sveučilišta, medicinskih fakulteta i škola zdravlja za izvođenje doktorskih studija.

The Zagreb Declaration was adopted unanimously on April 25, 2004 at 2:00 P.M. by:

Conference participants

Representatives of international and Croatian professional / academic associations and governmental institutions (in alphabetical order)

Association of Medical Education in Europe (AMEE)

Prof. Jadwiga Mirecka, MD, PhD, Executive Committee member

Association of Medical Schools in Europe (AMSE)

Prof. Petr Hach, MD, PhD, President

Association of Schools of Public Health in the European Region (ASPHER)

Prof. Charles Normand, BA, Dphil, FFPHM, President

Croatian Medical Association

Prof. Ivan Bakran, MD, PhD, Vice-President

European Medical Association (EMA)

Vincenzo Costigliola, MD, President

German Academic Exchange Service (DAAD), South-Eastern European Cooperation, Curriculum Reform in Medicine

Prof. Hans Joachim Seitz, MD,

Ministry of Health and Social Welfare of the Republic of Croatia

Prof. Velimir Božikov, MD, PhD, State Secretary for Health

Ministry of Science, Education and Sports of the Republic of Croatia

Prof. Pavo Barišić, PhD, Assistant Minister

University of Zagreb, Croatia

Prof. Aleksa Bjeliš, PhD, Vice-Rector

Prof. Helena Jasna Mencer, PhD, Rector

UNIVERSITY OF ZAGREB
MEDICAL SCHOOL
PhD Program:
Biomedicine and Health Sciences

EUROPEAN CONFERENCE ON
HARMONIZATION OF PhD PROGRAMS
IN MEDICINE AND HEALTH SCIENCES
University of Zagreb – Medical School
Zagreb, Croatia, April 24 - 25, 2004

***The Declaration of European Conference on
Harmonization of PhD Programs in Medicine and Health
Sciences***

***Convened in Zagreb on April 24 – 25, 2004
(hereafter referred to as the «Zagreb Declaration»)***

After extensive discussion and exchange of ideas and experiences among participants coming from 25 universities and from 16 European countries having different schemes for obtaining PhD degree in medicine and health sciences regarding both form and the way of evaluation, ranging from monograph and evaluation within the same university to high standards of PhD thesis containing four or more papers published in internationally recognized peer reviewed journals, often with high impact factor and the inclusion of evaluators from abroad, the participants of the European Conference on Harmonization of PhD Programs in Medicine and Health Sciences (hereafter referred to as the «Zagreb Conference» or the «Conference») have agreed on the following:

Article 1

PhD program is intended to enable individuals, after completing and defending their PhD thesis, to carry out independent, original and scientifically significant research and critically evaluate work done by others. To assure the above, the participants of the Conference reached consensus on the following:

Article 2

As in any kind of scientific peer review process, the reviewers of PhD thesis should be competent and independent from the PhD thesis, candidates and supervisor. In this sense, the participants of the Conference would like to encourage the inclusion of supervisors from other universities and countries.

Article 3

The Conference agreed that a suitable benchmark to describe the necessary achievement is a PhD thesis based on original *in extenso* publications in internationally recognized scientific-medical journals. The independent contribution of the candidate should be clearly demonstrated (for example the candidate being the first

author). The Conference recommends that the minimal requirement for the PhD thesis in medicine and health sciences should be the equivalent of at least three *in extenso* papers published in internationally recognized journals. In addition to the papers presented the candidate should provide a full review of the literature relevant to the themes in the papers, and, where necessary, a fuller account of the research methods and results. Where the PhD research is presented in other formats, such as the single monograph, reviewers should demonstrate that the contribution is at least equivalent to this benchmark, and should encourage inclusion of publication from the research.

Article 4

While the main demonstration of the achievement should be the thesis and published papers, PhD programs should include theoretical basis as well as development of technical research skills in taught courses where appropriate.

Article 5

The Conference recommends to all universities to make their PhD programs publicly available to students, lecturers and tutors from other universities and countries. All medical schools are recommended to create their web pages and written material about PhD programs in English and to make their programs open to candidates from other universities and countries. The Conference encourages the development of joint PhD programs in order to enhance the link between the European Higher Education Area and the European Research Area with a view to ensure higher quality and enable joint degree recognition.

Article 6

The development of well-designed and high-quality PhD programs requires substantial support by medical faculties, universities, national governments, the European Commission or private sponsors and other institutions in order to engage the best medical students into scientific research so as not to lose our future in medicine and public health.

Representatives of medical schools and schools of public health (in alphabetical order by country name)

University of Mostar, Medical School, Mostar, Bosnia and Herzegovina

Prof. Filip Čulo, MD, PhD, Dean

Prof. Mirna Saraga-Babić, MD, PhD, Vice Dean for Science

University of Sarajevo, Medical School, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Prof. Jadranka Dizdarević, MD, PhD, Vice Dean for Undergraduate Studies

Prof. Benjamin Vojniković, MD, PhD, Secretary General of the Medical School

University of Tuzla, Medical School, Tuzla, Bosnia and Herzegovina

Prof. Lejla Begić, MD, PhD, Vice-Dean for Science

Prof. Osman Sinanović, MD, PhD, PhD Program Director

Prof. Husref Tahirović, MD, PhD, Dean

Higher Medical Institute of Pleven, Pleven, Bulgaria

Prof. Maria Simeonova, MD, PhD, Head of Medical Genetics Department

J. J. Strossmayer University, Medical School, Osijek, Croatia

Asst. Prof. Gordan Lauc, MD, PhD, Vice-Dean for Education

Asst. Professor Ante Tvrdetić, MD, PhD, Vice-Dean for Postgraduate Studies

University of Rijeka, Medical School, Rijeka, Croatia

Prof. Anđelka Radojčić Badovinac, MD, PhD, Vice-Dean for Postgraduate Studies

Prof. Dragica Bobinac, MD, PhD, Vice-Dean for Graduated Studies

Asst. Prof. Zlatko Trobonjača, MD, PhD

Prof. Luka Zaputović, MD, PhD, Vice-Dean for Science

University of Split, Medical School, Split, Croatia

Prof. Mladen Boban, MD, PhD, Dean

Prof. Željko Dujić, MD, PhD, Coordinator of Postgraduate Studies

Prof. Stjepan Gamulin, MD, PhD, Head of Postgraduate Studies Committee

Prof. Marijan Saraga, MD, PhD, Vice-Dean

University of Zagreb, Medical School, Zagreb, Croatia

Prof. Nada Čikeš, MD, PhD, ECTS Coordinator

Prof. Marija Dominis, MD, PhD, Vice-Dean for Postgraduate Studies

Prof. Boris Labar, MD, PhD, Dean

Prof. Zdravko Lacković, MD, PhD, PhD Program Director, Deputy Dean for Postgraduate Studies

University of Zagreb, Medical School, Andrija Štampar School of Public Health, Zagreb, Croatia

Prof. Jadranka Božikov, PhD, PhD Program Deputy Director

Prof. Luka Kovačić, MD, PhD Deputy Director

Prof. Stjepan Orešković, PhD, Director

Charles University in Prague, First Faculty of Medicine, Prague, Czech Republic

Prof. MUDr. Stanislav Štípek, DrSc., Vice-Dean for Pedagogical Affairs

University of Helsinki, Faculty of Medicine, Finland

Prof. Seppo Meri, MD, PhD, Head, Committee for Postgraduate Scientific Studies in Medicine

University of Hamburg-Eppendorf, Germany

Prof. Dr. Hans Joachim Seitz, MD, Director of the Institute for Biochemistry and Molecular Biology III - Biochemical Endocrinology

University of Szeged, Albert Szent-Györgyi Medical and Pharmaceutical Center, Faculty of General Medicine, Szeged, Hungary

Prof. László Vécsei, MD, PhD, DSc, Director of the Experimental and Clinical Neuroscience PhD Program

University of Dublin, Trinity College, Dublin, Ireland

Prof. Charles Normand, BA, DPhil, FFPHM, Edward Kennedy Professor of Health Policy and Management

University of Pavia, Faculty of Medicine and Surgery, Pavia, Italy

Prof. Alberto Calligaro, Deputy Dean

University "St. Cyril and Methodius", Medical School, Skopje, R. Macedonia

Prof. Magdalena Žanteva-Naumoska, MD, PhD, Vice-Dean for Postgraduate Studies

Prof. Ljubica Georgijevski-Ismail, MD, PhD, FESC, Member of the Postgraduate Studies Committee

Norwegian University of Science and Technology (NTNU), Faculty of Medicine, Trondheim, Norway

Anne Britt Storeng, Senior Executive Officer, Research Administration

Prof. Alf O. Brubakk, Professor of Environmental Physiology

University of Oslo, Faculty of Medicine, Oslo, Norway

Sigrid Bergsens, Senior Executive Officer and Head of PhD Program University Administration

Medical Centre of Postgraduate Education, Warsaw, Poland

Zbigniew Węgrzyn, MD, Department of Education and Quality Assessment

Jagellonian University, University Medical College, Kraków, Poland

Prof. Jadwiga Mirecka, MD, PhD, Head of the Department of Medical Education

Poznan University of Medical Sciences, Poznan, Poland

Prof. Maciej Zabel, PhD, Head of PhD Program

Iuliu Hatieganu University of Medicine and Pharmacy, Cluj-Napoca, Romania

Prof. Petru Adrian Mircea, Vice-President of the University

University of Niš, School of Medicine, Niš, Serbia and Montenegro

Goran Nikolić, MD, Vice-Dean

University of Novi Sad, Faculty of Medicine, Novi Sad, Serbia and Montenegro

Prof. Nevena Sečen, MD, PhD, Vice-Dean for Foreign Communication and Foreign Students

Comenius University, Jessenius Faculty of Medicine, Slovak Republic

Prof. Kamil Javorka, MD, DSc, Vice-Dean for PhD Study

University of Navarra, Medical School, Navarra, Spain

Prof. Alfonso Sánchez Ibarrola, MD, PhD, member of University PhD Committee

List of other invited lecturers not listed above (in alphabetical order):

Tina Dušek, MD, PhD student, University of Zagreb Medical School, Croatia

Dr. Guy Haug, Expert on the European Higher Education Area (Bologna process), Bruxelles

Alena Kavalírová, graduated pharmacist, PhD student, Faculty of Pharmacy in Hradec Králové, Charles University in Prague

Dr. Cees C. Leibbrandt, MD, Former Secretary General (1999–2002) of the European Union of Medical Specialists (UEMS)

List of observers (in alphabetical order)

Sandra Belko, BA (English), PhD Program Secretary, Medical School, University of Zagreb; **Kristina Fišter**, MD, Research Fellow, Andrija Štampar School of Public Health, Medical School, University of Zagreb, **Asst. Prof. Ileana Linčir**, MD, PhD, Vice-Dean for Postgraduate Education, University of Zagreb School of Stomatology; **Prof. Josip Madić**, DVM, PhD, Vice-Dean of Science and International Cooperation, Faculty of Veterinary Medicine, University of Zagreb; **Prof. Albert Marinculić**, DVM, PhD, Vice-Dean of Education, Faculty of Veterinary Medicine, University of Zagreb; **Marita Mimica**, BA (psychologist), Head of Postgraduate Studies Department, Medical School, University of Split, **Anita Putrić**, BA (political science), Senior Executive Officer of PhD Program Administration, Medical School, University of Zagreb; **Miroslav Sabolek**, BA (economy), Head of PhD Program Administration, Medical School, University of Zagreb; **Assoc. Prof. Velimir Sušić**, DVM, PhD, ECTS Coordinator, Faculty of Veterinary Medicine, University of Zagreb; **Tea Vukušić Rukavina**, MD, Research Fellow, Andrija Štampar School of Public Health, Medical School, University of Zagreb.

Prema našoj spoznaji «Zagrebačka deklaracija» je prvi europski dokument kojim se definira što je to u području medicine i zdravstva doktorski studij, koji su mu ciljevi, kako bi doktorati trebali biti branjeni i javno prezentirani. Slično našem Fakultetu usvojen je «dualni model» tradicionalan za Skandinavske zemlje koji se sastoji od nešto napredne nastave i razmjerno visokih kriterija koje treba zadovoljiti u znanstvenom radu. Dokument je zapravo vrlo jednostavan – nakon saznanja da je doktorat znanosti samostalni ulazak u znanstvena istraživanja sa svim pravima i obavezama koje iz toga proizlaze dalje je bilo jednostavno: znanstveni rezultati se dokazuju objavljenim radovima (koji su poželjni kao sastavni dio doktorata znanosti), u njihovom ocjenjivanju trebaju sudjelovati mjerodavni i nezavisni stručnjaci itd.

Za Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu «Deklaracija» danas više nije preveliki izazov:

1. Osnutkom Doktorskog studija u nas praktično prestaje vrijeme kad se je moglo doktorirati a da se iz doktorata ne

objave znanstveni radovi. Prema tome u tom najtežem dijelu potrebne su tek manje prilagodbe.

2. Novo je međutim da bi naši doktorati u budućnosti trebali izgledati drugačije tj. zajedno s ostalim trebaju u dodatku sadržavati i preslike objavljenih radova.

3. Možda će najteže (jer je povezano i sa sredstvima) biti ostvariti neovisnost povjerenstava za ocjenu o obranu, u kojima mentorima nema više nikakva mjesta a morat će biti stručnjaci izvan Fakulteta a i izvan Hrvatske.

Prerano je govoriti o značenju «Zagrebačke deklaracije» za Europu, međutim, kako je kazano od ljudi iz Europske komisije: ako se mi dogovorimo, europske institucije i politika će nas podržati. Formalno osnivanje doktorskih studija kao završnog dijela viskog obrazovanja može biti dvosjekli mač – s jedne strane u manje razvijenim sredinama može potencirati održavanje osrednjih znanstvenih standarda kakvi su bili do sada. U razvijenijim sredinama postoji načelno čak rizik smanjenja njihovih znanstvenih standarda. U tom smislu «Zagrebačka deklaracija» prema našem viđenju predstavlja šansu doprinosu razvoju znanosti na našem kontinentu.

*Zdravko Lacković,
pomoćnik dekana za poslijediplomsku nastavu*

Stalno medicinsko usavršavanje

U proteklom razdoblju učinjeni su napor da se u početku nadopune postojeći okviri koji određuju broj i kvalitetu tečajeva stalnog medicinskog usavršavanja (SMU) i drugih oblika trajne izobrazbe, da se utvrde načini njihova odvijanja, stimulacije i financiranja, a zatim da se sustav stalnog usavršavanja liječnika kvalitativno unaprijedi. Cilj je bio proširiti sustav stalnog medicinskog usavršavanja na Medicinskom fakultetu te postići što veću kvalitetu edukacije.

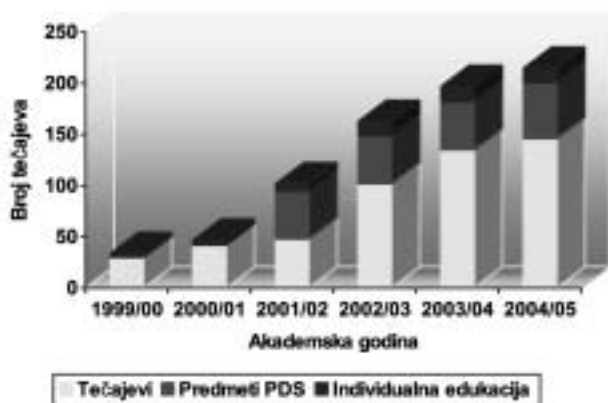
- Povjerenstvo za stalno medicinsko usavršavanje imenovano na sjednici Fakultetskog vijeća održanoj 30. siječnja 2001. godine, svoju je prvu sjednicu održalo 21. veljače 2001. Povjerenstvo ima 17 članova i u pravilu se sastajalo jedanput mjesečno.
- Učinjene su dopune i izmjene Pravilnika o stalnom medicinskom usavršavanju i Pravilnika o mjerilima i načinu korištenja posebnih prihoda u kojem su regulirani način financiranja i raspodjela sredstava ostvarenih održavanjem tečajeva, koji je bio stimulativan za organizatore, voditelje tečajeva i predavače.
- Svi tečajevi, odnosno prijedlozi tečajeva do svoga prihvaćanja prolazili su postupak recenzije, evaluirani su od Povjerenstva za stalno medicinsko usavršavanje Fakulteta te dobivali odobrenje Fakultetskog vijeća u sastavu za pitanja poslijediplomske nastave. Odjel za SMU osiguravao je pravilno i transparentno administrativno i financijsko praćenje svakog tečaja.
- Financijsko praćenje poslovanja tečajeva odvijalo se u načelu putem Financijsko-računovodstvenog odsjeka Fakulteta
- Sporazumom s Hrvatskom liječničkom komorom riješen je način priznavanja bodova polaznicima tečajeva Medicinskog fakulteta, povoljnije plaćanje pristojbe Komori za

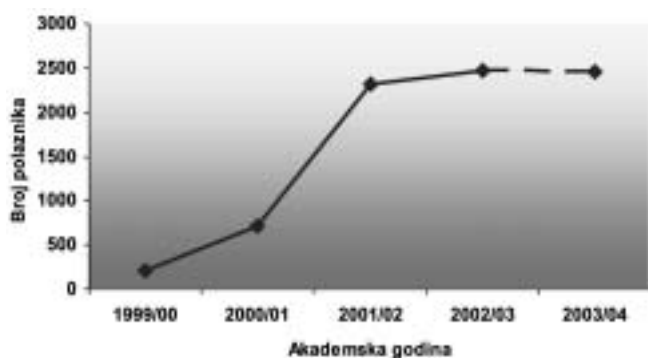
prof. dr. Damir Nemet

evaluiranje i bodovanje tečajeva te način podmirenja financijskih obveza Fakulteta prema Komori za taj postupak

- Angažirane su katedre Fakulteta na povećanju broja i kvalitete tečajeva stalnog usavršavanja i izradi preciznijih kriterija za pojedine oblike edukacije
- Za razliku od 30-ak tečajeva godišnje prijašnjih godina, u proteklom razdoblju višestruko je povećana ponuda tečajeva i drugih oblika stalnog usavršavanja, a broj polaznika je povećan za više od deset puta. Podaci su prikazani na slikama 1 i 2.

Slika 1. Broj tečajeva stalnog medicinskog usavršavanja po godinama

Slika 2. Broj polaznika stalnog medicinskog usavršavanja na Medicinskom fakultetu po godinama

Slika 3. Dio opsežne publicistike iz područja stalnog medicinskog usavršavanja.

- 2001. godine po prvi puta je pripremljen i *Program stalnog medicinskog usavršavanja* Medicinskog fakulteta sa sadržajem tečajeva. Program se otada priprema za svaku akademsku godinu unaprijed i dosada su pripremljena četiri izdanja. Program se tiska u posebnoj knjižici i šalje poštom na adrese svih liječnika u Hrvatskoj, prikazan je na web-stranicama Fakulteta te u skraćenom obliku distribuiran i putem *Liječničkih novina* (Slika 3.).
- Dio edukacijskih tekstova koji prate tečajeve prve kategorije tiskani su za polaznike u obliku posebnih izdanja.
- Ostvarena je zamisao o plasiranju *granskih predmeta znanstvenog poslijediplomskog studija* kao tečajeva stalnog usavršavanja. Ponuđeno je oko 50 kolegija, koji su time otvoreni i za polaznike izvan redovitog znanstvenog poslijediplomskog studija. Dio tečajeva bio je međunarodnog karaktera
- Povećanjem broja tečajeva i polaznika ostvaren je i znatan financijski prihod direktno Fakultetu, ali i indirektno preko prihoda koji su ostvarili voditelji i predavači, a koji je uz honorare upotrijebljen i za nabavku materijalnih sredstava i opreme Fakulteta
- U organizaciju tečajeva uključen je velik broj nastavnika, a povećanje broja tečajeva i velik broj polaznika stvorio je povećane zahtjeve za Odjel za stalno medicinsko usavršavanje koji se tek djelomično i povremeno kadrovski popunjava
- Izrađen je poseban računalni program za sortiranje i sređivanje prijave za tečajeve kako bi se svi potencijalni polaznici na vrijeme mogli izvijestiti o tečajevima za koje su izrazili interes. Također je izrađena baza podataka o tečajevima i svim polaznicima.
- Kao sastavni dio poslijediplomske nastave, sustav stalnog medicinskog usavršavanja uključen je i u tzv. "mrežu" znanstvenog i stručnog poslijediplomskog studija, s ciljem da se studentima i drugim polaznicima omogući nesmetano kretanje kroz sve oblike poslijediplomske edukacije, a tečajevi se boduju određenim brojem ECTS bodova
- Organizirani su i prvi *web* tečajevi stalnog medicinskog usavršavanja iz gastroenterologije i oftalmologije koji se prezentiraju putem Interneta na web-stranicama Fakulteta
- U akademskoj godini 2002./2003. privremeno je obustavljena realizacija tečajeva individualne edukacije, kao što su npr. tečajevi izobrazbe iz područja dijagnostičke primjene ultrazvuka i endoskopije. Razlog tome je namjera da se programi ove izobrazbe evaluiraju, donesu jedinstveni kriteriji za provedbu izobrazbe kao i kriteriji provjere stečenoga znanja, a također da se programi ove izobrazbe približe kriterijima koji vrijede u drugim europskim zemljama. S tim ciljem angažirane su katedre Medicinskog fakulteta kao i stručna društva HLZ. Ovaj plan još nije do kraja realiziran.
- Svojim djelovanjem u Hrvatskoj liječničkoj komori i Hrvatskom liječničkom zboru Fakultet nastoji provesti harmonizaciju sustava trajne medicinske izobrazbe u Republici Hrvatskoj. Cilj je uspostava jedinstvenih mjerila i kriterija za način organiziranja i provođenja SMU, kontrolu kvalitete izobrazbe, akreditiranje organizatora izobrazbe te jedinstven sustav vrednovanja obrazovanja (bodovanje). Krajnji cilj je kompatibilnost sustava SMU sa zahtjevima i standardima Europske unije.

Trenutačno naš fakultet ima organizacijski, kvalitativno i kvantitativno najznačajniji pojedinačni program stalnog poslijediplomskog usavršavanja liječnika u Republici Hrvatskoj.

Damir Nemet,
pomoćnik dekana za stalno medicinsko usvršavanje

Novi doktori medicine

Promocija 29. siječnja 2004.

Vedrana Belužić
Katarina Bičanić
Sandra Brđanović
Ana Dejanović
Tea Dejanović
Krunoslav Fučkar
Albina Jakovljević
Ahmad Khan Jawaid
Zrinka Judi
Goran Jurcan
Andreja Keškić
Tibor Körmendy
Zrinko Madžar
Martina Markunović
Višnja Martić
Ivana Martinović
Helena Međugorac
Petar Mišković
Alen Mohamed El Mustafa
Dejan Radaković
Vesna Šimić
Stevan Tumbas
Mirjana Zjača

Promocija 7. srpnja 2004.

Tihomir Banić
Tihana Baričević
Marijana Bašić
Boris Bećir
Petar Bilić
Bruna Borčić
Maja Bosanac
Iva Božičević
Tomislav Bruketa
Andreja Bujan
Ana Bukmir
Branka Burčul
Nela Burčul
Martina Ciglar
Ivan Coc
Renata Curić
Matija Čilić
Zrinka Čolak
Eva Čubrić
Marko Čuljat
Goran Čurić
Maja Dekanić
Nataša Drača
Adriana Friganović
Tonica Kozina
Tatjana Pfeifer

Promocija 8. srpnja 2004. godine

Andrej Desnica
Emilija Erdeljac
Vesna Furić
Ivana Galinović
Lea Galunić
Željka Gavranović
Ana Golubić
Darija Granec
Zrinka Grgljanić
Lana Grković
Dinko Hauptman
Renato Igrec
Irena Ivanac
Anđela Ivandić
Mateja Janković
Josipa Josipović
Anamarija Jularić
Tomislav Kadežabek
Iva Kardum
Tajna Kraljić
Tamara Kranželić
Ana Križanović
Ivan Križanović

Promocija 8. srpnja 2004. godine

Dino Kuduz
Marin Kursar
Martina Kustec
Goran Kuzmac
Raffaella Kuzmić

Ana Lamza
Ana Lončar
Ivica Lukač
Zoran Madžarac
Ana Magdalenić
Inga Mandac
Mirela Markanović
Ivana Maurac
Martina Miklič Bublic
Petra Milinković
Milan Milošević
Inga Mladić
Anamarija Morović
Helena Munivrana
Mihaela Oreški
Mirjana Pavlič
Jasminka Pavlović
Maja Pavlović
Vedran Pažur
Jelena Putnik

Promocija 9. srpnja 2004. godine

Josip Janković
Nikica Knez
Marija Okić (Širić)
Mira Pešić
Domagoj Pešorda
Danijela Petković
Snježana Petrović
Ivana Pintarić
Danijela Pinter
Petra Podobnik
Vlatka Rešković
Pavle Rončević
Kristina Ruža
Sandra Smolčec
Nedeljko Sokol
Tomislav Sović
Draženka Stojanović

Promocija novih doktora medicine 9. srpnja 2004.

Tena Sučić
Sanja Škrnički
Ivana Šmit
Maja Štefanić
Antonija Švinger
Ana Tikvica
Zrinka Verzotti
Dubravka Željeznjak

Promocija 9. srpnja 2004. godine

Daniela Anić Pejić
Dražen Bedeković
Jerko Biloš
Danijel Borković
Mladen Iljkić
Pavle Jeličić
Damir Jemendžić
Marijan Jukić
Tanja Kerum
Hrvoje Kokić
Saida Musić

Iva Topić
Mario Topolko
Irena Ujlaki
Marina Vazdar
Andreja Vidačić
Pavao Vlahek
Željka Vlašić
Hrvoje Vražić
Nina Vučinić
Daniela Vukmanić
Ivana Vurdelja
Andrea Zemba
Maja Žanko
Maja Žonja

Promocija 15. srpnja 2004.

Violeta Bokunić
Martina Bračun
Ana Brbot
Jasminka Cindori
Martina Čehulic

Ana Čizmić
Katija Čulav
Ivona Dragić
Ana Dujmović
Ana Đanić
Irzal Hadžibegović
Marko Hlebar
Katarina Horvat
Roman Jelušić
Orsat John
Jelena Kos
Anamarija Kovač
Kristina Kovač
Iva Laušin
Jelena Osmanović
Marin Pavlov
Marta Parcen
Martina Pejnović
Nikolina Perketa
Monika Pišonić
Marina Prpić
Ivan Pupiće
Mia Šalamon
Nenad Tešanović

Popis magistara i magistara znanosti

30.07. 2003. - 30.06.2004.

Ines Krivak-Bolanča - 3.9.2003
Renata Čop - 9.9.2003
Ivan Puljiz - 11.9.2003
Branka Lesjak - 12.9.2003
Dragan Đurđević - 19.9.2003
Ingrid Džodan - 24.9.2003
Kety Mirković Kos - 25.9.2003
Ranka Carin - 16.10.2003
Mario Laganović - 17.10.2003
Tatjana Vlahović-Klunić - 23.10.2003
Marija Vinković-Grabarić - 27.10.2003
Nenad Nola - 29.10.2003
Nives Šikanić-Dugić - 29.10.2003
Srđan Ante Anžić - 7.11.2003
Biserka Kovač - 7.11.2003
Darija Mahović - 7.11.2003
Iva Nemčić Moro - 28.11.2003
Zoran Lolić - 2.12.2003
Stanislava Umek-Bradač - 8.12.2003
Jelena Ević - 9.12.2003
Senijo Pažanin - 10.12.2003
Suzana Kos - 11.12.2003
Jadranka Ivandić - 15.12.2003
Dubravko Jalšovec - 16.12.2003
Igor Černi - 17.12.2003
Marija Santini - 17.12.2003
Elvira Koić - 18.12.2003

Marijana Smerić Pecigoš - 22.12.2003
Andrej Kravos - 22.12.2003
Tomislav Breitenfeld - 23.12.2003
Mario Kopljar - 30.12.2003
Teodora Not - 21.1.2004
Milenko Bevanda - 30.1.2004
Davorin Diklić - 30.1.2004
Mercedes Vidas - 2.2.2004
Mario Podgajski - 4.2.2004
Stjepan Barišin - 5.2.2004
Mario Jurić - 5.2.2004
Goran Samardžija - 5.2.2004
Goran Tešović - 6.2.2004
Jasna Pucarin-Cvetković - 9.2.2004
Davor Tomas - 12.2.2004
Aleksandra Jerković Rašković - 13.2.2004
Mario Čorić - 17.2.2004
Mirko Žganjer - 23.2.2004
Nelica Šimleša - 23.2.2004
Nino Škvorc - 8.3.2004
Dragica Obad Kovačević - 17.3.2004
Renato Janušić - 18.3.2004
Zdravko Andrić - 19.3.2004
Dragan Belci - 29.3.2004
Slavica Kvolik - 2.4.2004
Dražen Zekanović - 13.4.2004
Daria Vuger-Kovačić - 29.4.2004

Gazi El Assadi - 3.5.2004
Zrinka Bukvić Mokos - 10.5.2004
Đenka Mujkanović - 10.5.2004
Nenad Lakušić - 12.5.2004
Miroslav Herceg - 13.5.2004
Gordan Zlopaša - 21.5.2004
Saša Schmidt - 26.5.2004
Hrvoje Cvitanović - 27.5.2004
Antonija Balenović - 31.5.2004
Jugoslav Gojković - 31.5.2004
Sanja Sarić-Kužina - 1.6.2004
Lena Kotrulja - 3.6.2004
Željka Škunca - 4.6.2004
Božidar Njavro - 8.6.2004
Kristina Drnasin - 14.6.2004
Ružica Lasan Trčić - 18.6.2004
Branka Olujić Greidl - 24.6.2004
Peter Gradišnik - 29.6.2004
Matjaž Horvat - 30.6.2004
Mario Božac - 30.6.2004

Obranjene doktorske disertacije

akademska godina 2003/2004.

Nataša Antoljak, «Činitelji rasta hepatocita, endotelina i antioksidativni status u bolesnika s alkoholnom bolešću jetre», 10.10.2003.

Aida Pašić, «Polimorfizam gena HLA razreda I i II u bolesnika sa psorijazom», 13.10.2003.

Irena Drmić, «Analiza povezanosti haplogrupa i haplotipova bialelnih i multialelnih biljega na kromosomu Y s muškom neplodnošću», 15-10-2003.

Aleksandra Sindić, «Mehanizam djelovanja guanilinskih peptida u bubregu», 21.10.2003.

Ante Sekulić, «Nelinearna analiza elektroencefalograma u neurokirurških bolesnika anesteziranih tiopentalom», 27.10.2003.

Nada Šikić, «Nasljedni biljezi kod djece sa smetnjama u razumijevanju govora», 29.10.2003.

Mate Mihanović, «Značenje socio-demografskih i kliničkih obilježja za hospitalizaciju shizofrenih bolesnika», 5.11.2003.

Ernest Bilić, «Građa krvnih žila intersticija sjemenika u neplodnih muškaraca», 6.11.2003.

Jozo Kristek, «Sličnost i razlike patohistoloških i imunohistokemijskih pokazatelja između primarnog i metastatskih žarišta raka dojke sa zahvaćanjem pazušnih limfnih čvorova», 20.11.2003.

Kornelije Brkić, «Biometrijska analiza prehrambenog stanja u hrvatskoj vojsci», 27.11.2003.

Goran Bedalov, «Usporedba učinka transuretralne resekcije prostate i endoskopske laserske ablacije prostate na postoperativni imunološki status bolesnika s adenomom prostate», 5.12.2003.

Jerko Barbić, «Molekulska stanična svojstva imunopatološkog odgovora na klicu i cjepivo bordetellae pertussis u mišjem modelu», 8.12.2003.

Ljiljana Perić, «Multifaktorijalno istraživanje nemalignih limfadenoma», 09.12.2003.

Vesna Lovčić, «Značajke liječenja hiperhomocisteinemije u bolesnika s kroničnim zatajenjem bubrega», 9.12.2003.

Viktorija Rus-Vaupot, «Vrijednost trajnog nadzora ugljičnog dioksida u iz-

dahnutom zraku (PeCO₂) tijekom laparoscopske radikalne prostatektomije», 17.12.2003.

Ivka Zoričić-Letoja, «Osobitosti bronhalne sluznice i ventilacije kod plućne tuberkuloze školske djece i mladeži», 18.12.2003.

Spomenka Ljubić, «Renalna vaskularna rezistencija u početnim stadijima bolesti osoba s tipom 2 šećerne bolesti značaj arterijske hipertenzije», 19.12.2003.

Emilija Mlinarić-Missoni, «Gljivične infekcije dijabetičkog stopala u hospitaliziranih i nehospitaliziranih bolesnika», 12.1.2004.

Mihajlo Strelec, «Usporedba dviju izvornih tehnika rekonstrukcije maternice pri laparoscopskoj enukleaciji intramuralnog mioma», 24.02.2004.

Vinko Vidak, «Angiografske osobitosti supraaortalnih arterija u dijabetičkih bolesnika», 26.02.2004.

Branka Restek-Petrović, «Grupna klima kao pokazatelj uspješnosti liječenja dugotrajne grupne psihoterapije psihozama», 3.3.2004.

Ružica Šmalcelj, «Odnos koncentracija citokina i biokemijskih pokazatelja koštane pregradnje u serumu bolesnika s presađenim bubregom», 15.3.2004.

Dubravka Šimunović, «Edukacijsko-rehabilitacijski program djece oboljele od astme», 1.04.2004.

Drago Popović, «Lokalna ekscizija rektuma pomoću C-staplera», 07.4.2004.

Vesna Degoricija, «Uloga sekundarnog hiperaldosteronizma i arterijskog natriuretskog peptida u održavanju ravnoteže soli i ishodu bolesti u cirozi jetre», 19.4.2004.

Bisreka Pigac, «Katepsin D u nekim neuroepitelnim tumorima mozga», 19.4.2004.

Mirko Šarlija, «Učinci reskcije dijelova gastrointestinalnog trakta na homeostazu serotonina u krvi štakora», 21.4.2004.

Željka Hundrić-Hašpl, «Citokini kao biljeg razgradnje koštanog tkiva nakon ugradnje endoproteze velikih zglobova», 26.4.2004.

Katia Novak-Lauš, «Analiza kvalitativnih i kvantitativnih svojstava dermatolo-

glifa digito-palmarnog kompleksa u bolesnika s primarnim glaukomom otvorenog kuta», 28.4.2004.

Silva Zupančić-Šalek, «Arterijska hipertenzija i čimbenici rizika ateroskleroze u bolesnika s hemofilijom», 29.4.2004.

Fran Borovečki, «Utjecaj EP2 selektivnog agonista prostaglandina E2 na cijeljenje defekata dugih kosti u pasa», 14.5.2004.

Dinko Škegro, «Endemska nefropatija: korelacija između kliničkih pokazatelja i ultrazvučnih nalaza u populaciji endemskog područja», 21.5.2004.

Srećko Kovačić, «Subarahnoidno krvarenje i kronični arterijski vazospazam-kompjuterska analiza vazospazma i imunohistokemijske reaktivnosti centralnih noradrenergičkih povezanosti u kunića», 27.5.2004.

Majda Vučić, «Određivanje izraženo-
sti onkoproteina obitelji bcl-2 u primarnim melanomima kože», 15.6.2004.

Ivan Begovac, «Slika o sebi i ratna trauma u adolescentnoj dobi», 15.6.2004.
Tibor Toth, «Električna aktivnost matičnog mišića tijekom indukcije poroda oksitocinom i preparatima prostaglandina», 23.6.2004.

Dubravka Čala, «Ispitivanje bronhijalne reaktivnosti u školske djece», 08.7.2004.

Slavko Gašparov, «Trisomija 3, onkoproteina bcl10 i malt želuca kod infekcije s helicobacter pylori», 9.7.2004.

Zdravka Poljaković, «Razina hormona rasta i IGF-1 u serumu i likvoru bolesnika oboljelih od multiple skleroze», 12.7.2004.

Mladen Jug, «Uloga endotelina u akutnom infarktu miokarda», 15.7.2004.

Jovan Miljković, «Genetsko-epidemiološko istraživanje dyskeratosis follicularis i difuznih polimorfnih keratodermija u Sloveniji», 22.7.2004.

Antonija Ivičević, «Prognostičko značenje scintigrafije pluća s Ga-67, BAL-a i ACE-a u sarkoidozi», 22.7.2004.

Suzana Kukulj, «Uloga i promjene metabolizma željeza u oboljelih od raka pluća», 23.7.2004.

Javne rasprave o prijavi teme disertacije

Javna rasprava 10. studenog 2003.

mr. sc. Ante Barada: «Imunoterapija u proksimalnoj dijabetičkoj neuropatiji»
dr. med. Ivica Mokos: «Utjecaj ekspresije onkoproteina ciklooksigenaze-2 na kvalitetu života, recidiranje i progresiju u bolesnika s površinskim karcinomom prijelaznog epitela mokraćnog mjehura»

mr. sc. Marijan Zlatar: «Usporedba učinkovitosti Hrvatskog integralnog zdravstva i drugačijih organizacijskih modela u zbrinjavanju ranjenika»

Javna rasprava, 1. prosinca 2003.

mr. sc. Zlatko Sabol: «Klinički dijagnostički kriteriji neurofibromatoze tipa 1 u dječjoj dobi»

mr. sc. Ivica Lucijanić: «Trodimenzionalna korekcija Hallux valgusa distalnom osteotomijom prve metatarzalne kosti – vlastita metoda»

dr. med. Damir Prlić: «Evaluacija dijagnostičke vrijednosti određivanja razine citokina u bolesnika sa sindromom kroničnog prostatitisa»

Javna rasprava, 12. siječnja 2004.

dr. med. Marina Šagud: «Periferni biološki pokazatelji u dijagnostici i liječenju poremećaja raspoloženja»

mr. sc. Zorana Kušević: «Povezanost psihičkih čimbenika s prisutnošću tjelesne bolesti u oboljelih od kroničnog ratnog posttraumatskog stresnog poremećaja»

mr. sc. Neven Mateša: «Uloga ekspresije galektina-3 u predoperativnoj dijagnostici čvorova štitnjače»

mr. sc. Drago Turčinov: «Metaboličke promjene u oboljelih od zaraze virusa humane imunodeficijencije (HIV) liječenih vrlo djelotvornom kombinacijom antiretrovirusnih lijekova»

Javna rasprava, 20. siječnja 2004.

mr. sc. Slavica Naumovski-Mihalić: «Novi prognostički parametri u ranom prepoznavanju teških oblika akutnog pankreatitisa»

mr. sc. Nikola Radović: «Učinak inhibitora angiotenzina II na fibrozu i apoptozu, te aktivnost kaspaze-3 u bubrežima nakon podvezivanja uretera u štakora»

mr. sc. Dobrila Karlica: «Određivanje dioptrijske kod hipermetropne djece s teškoćama u razvoju na temelju krivulje evociranih potencijala (VEP-a) i skijaškopije»

Javna rasprava, 2. veljače 2004.

mr. sc. Porin Perić: «Učestalost ruptura rotatorne manšete ramena u ranoj fazi reumatoidnog artritisa»

dr. med. Oliver Kozumplik: «Čimbenici u primjeni mjera prisilnog liječenja osoba s duševnim smetnjama»

mr. sc. Janez Rebol: «Ultrazvučni trodimenzionalni prikaz vaskularizacije tumora orofariksa i usne šupljine i njezin odnos prema metastazama vrata»

dr. med. Petra Šimić: «Učinkovitost i oralna primjena koštanog morfogenetskog proteina-6 (BMP-6) u štakorskom modelu osteoporoze»

Javna rasprava, 9. veljače 2004.

mr. sc. Dino Pavičić: «Populacijska struktura antropogenetičkog izolata (otok Vis) procijenjena analizom kompleksnih svojstava»

dr. med. Zrinka Ivanuša: «Afazija i hemodinamske promjene analizirane transkranijalnom dopler sonografijom kod bolesnika s moždanim udarom»

dr. med. Mario Ivanuša: «Procjena rizika bolesnika s akutnim infarktom miokarda u županijskoj bolnici na temelju odrednica intrahospitalnog letaliteta»

mr. sc. Tomislav Župić: «Značaj plodnosti tumorskih stanica i tipa humanog papiloma virusa u praćenju i liječenju cervikalne intraepitelne neoplazije»

Javna rasprava, 8. ožujka 2004.

mr. sc. Renata Čulinović: «Nova operacija za rak završnog crijeva – sentinel limfadenektomija i njeno značenje»

mr. sc. Marija Jelušić: «Analiza proupalnih (INF-? i IL-18) i protuupalnih (IL-4) citokina u bolesnika s juvenilnim idiopatskim artritismom»

dr. med. Igor Filipčić: «Učestalost depresije i utjecaj liječenja depresije na kvalitetu života bolesnika koji boluju od kroničnih somatskih bolesti, a liječe se i kontroliraju u ambulanzama KBC-a»

mr. sc. Martina Šunić-Omejc: «Utjecaj antropometrijskih i demografskih čimbenika na mioelektričnu aktivnost želuca u zdravih ispitanika»

Javna rasprava, 15. ožujka 2004.

mr. sc. Romana Čević: «Antriproliferacijski učinak fotokemoterapije (PUVA) u bolesnika s psorijazom»

mr. sc. Marko Velimir Grgić: «Prediktori učinkovitosti kirurških liječenja kroničnog polipoznog rinosinuitisa»

Javna rasprava, 26. travnja 2004.

mr. sc. Jozo Blajić: «Čimbenici angiogeneze placente u zdravih i dijabetičkih trudnica»

mr. sc. Silvana Pleština: «Povezanost polimorfizma nekih serotonineričkih dopamineričkih gena i predispozicije za oboljevanje od posttraumatskog poremećaja»

mr. sc. Elvira Bilić: «Neuralni faktori rasta u cerebrospinalnom likvoru oboljelih od amiotrofične lateralne skleroze»

Javna rasprava, 11. svibnja 2004.

mr. sc. Milko Padovan: «Izražavanje mogućeg utjecaja osiromašenog urana na incidenciju zloćudnih tumora bubrega i mokraćnog sustava u Hrvatskoj između 1986. i 2000. godine»

mr. sc. Vito Starčević: «Sadržaj lipida u posteljicama trudnica oboljelih od tipa 1 šećerne bolesti»

mr. sc. Ariana Znaor: «Frekvencija mikronukleus u limfocitima periferne krvi i rizika za pojavu raka»

mr. sc. Davor Vagić: «Odnos upalne stanične infiltracije upalnih stanica u bolesnika s kroničnim čeljusnim rinosinuitisom»

Javna rasprava, 7. lipnja 2004.

mr. sc. Ivo Martinović: «Nova tehnika terminolateralne anastomoze unutarnje i zajedničke karotidne arterije bez šava pomoću mehaničkog pomagala od nitinola: Značajna redukcija vremena okluzije karotidnih arterija»

mr. sc. Koraljka Janeković: «Usporedno istraživanje nekih karakteristika osobnosti i psihopatoloških ispoljavanja adolescenata s tjelesnom invalidnošću»

mr. sc. Branka Gršković: «Obilježja krvotvornih matičnih stanica krvi iz pupčane vrpce»

mr. sc. Ozren Jakšić: «Izražaj adhezivskih molekula u B-staničnoj limfocitnoj leukemiji»

Javna rasprava, 1. srpnja 2004.

mr. sc. Mario Starešinić: «Dinamika koštane pregradnje u degenerativno promijenjenoj glavi bedrene kosti»

mr. sc. Andro Vlahušić: «Evaluacija učinka reforme sustava zdravstva u Republici Hrvatskoj: Utjecaj smanjenja posteljnih kapaciteta u akutnim bolnicama u 2002. godini na korištenje bolničke zdravstvene zaštite»

dr. med. Željka Petelin: «Apoptoza limfocita u krvi i cerebrospinalnom likvoru bolesnika s multiplom sklerozom»

ZAKLADA "MIROSLAV ČAČKOVIĆ"

Daljnja potpora mladim istraživačima

Na sjednici Zakladne uprave održanoj 27. srpnja 2004. godine odobreni su zahtjevi o dodjeli financijske potpore iz sredstava Zaklade

Katarina Štingl, dipl. ing - 5.000 kuna za sudjelovanje na 18th European Immunogenetics & Histocompatibility Conference, Sofia, Bugarska

doc. dr. sc. Nives Pećina Šlaus - 5.000 kuna za sudjelovanje na 18th Meeting of the European Ass. For Cancer research, Innsbruck, Austria

Tamara Nikuševa Martić, dipl. ing, - 2.000 kuna za sudjelovanje na FEBS Lecture Course on Cellular Signaling & 4th Dubrovnik Signaling Conf, Cavtat, Hrvatska

mr. sc. Sanja Dolanski Babić - 2.000 kuna za sudjelovanje na «From Solid to state BioPhysics» Role of Inhomogeneities in Solid, Soft and Bio- Matter», Cavtat, Hrvatska

mr. sc. Ozren Gamulin - 2.000 kuna za sudjelovanje na «27th European Congress on Molecular Spectroscopy», Krakow, Poljska

Ana Katušić, dipl. ing, - 15.000 kuna za znanstveno usavršavanje «Molecular Embryology of the Mouse», Cold Spring Harbor, USA

Marija Jelušić, dr. med. - 2.000 kuna za sudjelovanje na Kongresu Europske lige za borbu protiv reumatizma EULAR 2004., Berlin

doc. dr. sc. Danka Grčević - 5.000 kuna za znanstveno usavršavanje u laboratoriju na *The Oxford University Institute of Musculoskeletal Sciences* i na *The Bone Biology Group University of Sheffield*

Marta Čivljak dr. med. - 6.000 kuna za sudjelovanje na 13 ETC-PHPH tečaj «Strategie for Health in Europe: *European Perspectives on Promoting Health and Wellbeing*, Galway, Irska

dr. sc. Željka Vukelić - 20.000 kuna za znanstveno usavršavanje/istraživanje u Laboratoriju za biomedicinske analize Instituta za medicinsku fiziku i biofiziku, Sveučilišta u Münsteru

Dinko Mitrečić, dr. med - 5.000 kuna za sudjelovanje na međunarodnom kongresu BioScience2004, Glasgow, UK

Tomislav Smoljanović, dr. med. - 5.000 kuna za sudjelovanje na «Central Eur Orthopaedic Congress CEOC 2004». Izlagač s 3 rada, Prag

Marko Bergovec, dr. med. - 5.000 kuna za sudjelovanje na «Central Eur Orthopaedic Congress CEOC 2004»

Marija Raguž, dipl. ing. - 10.000 kuna za sudjelovanje na Medical Physics Workshop on Medical Applications of Synchrotron Radiation, Trst

Ukupno je odobreno sredstava u iznosu od 89.000,00 kuna.

Marko Mesarić,
predsjednik Zakladne uprave

Znanstveni projekti odobreni u 2004. godini

“Dijagnostički postupak kvantitativnog PCR za mjerenje citokina u malignim uzorcima”

Voditeljica projekta: prof. dr. Ana Marušić
(tehnologijski projekt - odobren od Ministarstva znanosti i tehnologije /MZT/ 13. 04. 2004)

“Genetička regulacija metabolizma kolesterola u mišjem mozgu”

Voditeljica projekta: doc. dr. Svjetlana Kalanj Bognar
(hrvatsko-slovenski projekt - odobren 09. 04. 2004. MZT program bilateralne suradnje)

“Histofiziološka regulacija djelovanja Leydigovih stanica u čovjeka”

Voditelj projekta: doc. dr. Davor Ježek
(hrvatsko-slovenski projekt - odobren 09. 04. 2004. MZT program bilateralne suradnje)

“Prognoštički faktori i liječenje zloćudnih bolesti djece”

Voditelj projekta: prof. dr. Josip Konja
(znanstveni projekt - odobren od MZT 01. 05. 2004. /tri god./)

“Dokumentiranje stradanja civila i kršenja ljudskih prava tijekom agresije na Republiku Hrvatsku”

Voditelj projekta: prof. dr. Ivica Kostović
projekt - odobren od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske

“Genome-based therapeutic drugs for depression”

Voditelj: doc. dr. Neven Henigsberg
(međunarodna suradnja - odobreno 06. 01.2004. godine)

FOTOREPORTAŽA

Dan Fakulteta 17. prosinca 2003.

Dne 17. prosinca 2003. godine svečano je obilježen Dan Fakulteta. Proteklo je 87 godina otkada je Zemaljska vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, ne čekajući više kraljevo imenovanje, 17. prosinca 1917. odredila saziv I. konferencije nastavnika u predmetu predavanja za I. semestar nastave na Medicinskom fakultetu.

Brojni skup uglednih gostiju i djelatnika Fakulteta prihvaćen je u obnovljenoj velikoj predavaonici Miroslava Čačkovića.

Nazočni su bili predstavnici političkog, stručnog i javnog života našega grada i republike. Na republičkoj razini to su bili potpredsjednik Vlade Ante Simonić, ministar znanosti i tehnologije Gvozden Flego, ministar zdravstva Andro Vlahušić, gradonačelnica Zagreba Vlasta Pavić, pomoćni biskup mons. Vlado Košić, rektorica Sveučilišta Jasna Helena Mencer i drugi.

Iz bogatog i opsežnog programa u časopisu smo se odlučili izdvojiti dodjele nagrada za nastavna, znanstvena i humanistička dostignuća.

Sudionici svečane sjednice povodom Dana Fakulteta (gornje slike). Na desnoj slici, prva slijeva je gospođa Zorka Gujić, voditeljica Odsjeka za dodiplomsku nastavu, sa svojim najboljim, tj. nagrađenim štíćenicima.

Dekanove nagrade za postignut uspjeh u akademskoj godini 2002./2003. dodijeljene su (odozgor, slijeva na desno): Ivani Đaković, 1. godina; Domagoju Dlaka, 2. godina; Hrvojki Bošnjak, 2. godina; Josipu Dujmoviću, 3. godina; Aleksandru Saviću, 3. godina; Filipu Sedliču, 4. godina; Maji Pavlović, 5. godina; Pavlu Rončeviću, 5. godina i Ozrenu Polašku, 6. godina.

Prof. dr. Davor Ivanković dodijelio je nagrade za najbolji doktorat u protekloj akademskoj godini dr. sc. Tomislavu Đapiću (lijevo) i dr. sc. Domagoju Jugoviću.

Ministar znanosti i tehnologije Gvozden Flego proglasio je znanstvene novake Medicinskog fakulteta.

ZNANSTVENI NOVACI MEDICINSKOG FAKULTETA

Radni odnos zasnovan od 1. siječnja do 1. rujna 2004. godine.

NAJBOLJI ZNANSTVENI NOVACI (DEKANOVI)

Mario Habek - Neurologija
 Ozren Polašek – Epidemiologija (Medicinska informatika)
 Maja Prutki - Radiologija
 Emil Dediol – Maksilofacijalna kirurgija sa stomatologijom
 Zinka Matković - Infektologija
 Ivana Kolčić – Epidemiologija (Zdravstvena ekologija)
 Daniela Salopek – Anatomija

ZNANSTVENI NOVACI PRIMLJENI NA PROJEKTE

Ana Katušić
 Toni Matić
 Milena Skočić
 Kristina Meljanac
 Petra Korać
 Ana Ivaniš
 Martin Čuk
 Gordan Grahovac
 Željka Mustapić
 Marija Macan
 Inga Mandac

Natalija Marinković
 Maja Puc
 Nikolina Jovanović
 Katarina Matković
 Nadira Duraković
 Ivo Pedišić

Podatke o znanstvenim novacima i znanstvenim projektima vidi na www.mef.hr/znanost

NAGRADA »MEDICINA« MEDICINSKIM SESTRAMA IZ FRANCUSKE

Nagrada *Medicina* ove je godine dodijeljena dvjema medicinskim sestrama iz Francuske koje su, sudjelujući u pokušaju evakuacije ranjenika iz opkoljenog Vukovara, stradale kad je njihovo vozilo naišlo na minu.

Sada, 12 godina poslije toga događaja, Ghislaine Jacquier i Marcelle Schmit, majka u međuvremenu preminule Fabienne, odazvale su se pozivu dekana Medicinskog fakulteta u Zagrebu prof. dr. sc. Borisa Labara kako bi u sklopu svečanosti obilježavanja godišnjice osnutka Fakulteta primile i te kako zasluženu nagradu.

Gospođe i gospodo!

U jesen 1991 godine, kada su tragični događaji prestizali jedni druge i televizijskim ekranima vidjeli svu težinu drame koju je proživljavala Hrvatska, u trenutku kada je agonija Vukovara dostizala svoj vrhunac, jedna je novinska vijest sve nas posebno potresla.

U vijestima agencije HINA čuli smo da je planirana evakuacija ranjenika iz bolnice u Vukovaru zapela, a zatim i potpuno napuštena jer je jedno od vozila koje je angažirala Udruga Liječnici bez granica pri povratku iz Vukovara naišlo na minu.

Bilo je to 19. listopada 1991 godine. U tom incidentu stradale su dvije medicinske sestre gospođe Ghislaine Jacquier i Fabianne Schmit, članice Udruge *Liječnici bez granica*.

One su, stavljajući na kocku svoj život i žrtvujući svoje zdravlje, dale svoj doprinos ideji humanizma u času kada su humanost i etičnost bili zgaženi.

Danas, 12 godina kasnije, mi ćemo, proslavljajući 17. prosinca - Dan Medicinskog fakulteta, pozdraviti gospođu Ghislaine Jacquier i gospođu Marcelle Schmit, majku u međuvremenu umrle kćeri Fabienne.

Predajući im nagradu za etičnost i humanost *Medicina*, koju im je dodijelilo Fakultetsko vijeće Medicinskog fakulteta, nagradu koju više nego zaslužuju, mi ćemo im tim činom odati našu zahvalnost i naše najdublje poštovanje.

Zagreb, 17. 12. 2003.

Na sjednici Odbora za dodjelu nagrade "Medicina" održanoj 02. prosinca 2003. godine, na temelju čl-9 Poslovnika o radu Odbora za dodjelu nagrade "Medicina" jednoglasno je donesena sljedeća

Odluka

Predlaže se Fakultetskom Vijeću da se nagrada Medicina u 2003. godini dodijeli:

1. Ghislaine Jacquier
2. pok. Fabienne Schmit

koje su kao članice udruge "Liječnici bez granica" sudjelovale u evakuaciji ranjenika iz Vukovarske bolnice. One su tom prigodom (19. listopada 1991. godine), pri eksploziji mine na koje je naletjelo njihovo vozilo, teško ranjene i ostale trajni invalidi.

Obrazloženje

Odbor za dodjelu nagrade "Medicina" raspravljalo je o prijedlogu u utorak 2. prosinca 2003. godine i jednoglasno odlučilo da se dodijeli gospođi Ghislaine Jacquier osobno, a u ime gospođe Fabienne Schmit, koja je u međuvremenu preminula, nagrada će se uručiti njenoj majci.

Predsjednik odbora
Doc. dr. sc. Drago Buneta

Dekan Fakulteta prof. dr. Boris Labar predaje Nagradu Medicina gospođama (slijeva) Ghislaine Jacquier i Marcelle Schmith

Dan športa

I ove je godine doc. dr. Mirza Žižak sa svojim studmefovcima (Uredništvo STUDMEFa) organizirao priredbu posvećenu sportu na našem fakultetu pod nazivom Dan Sporta MEFa. Sada već tradicionalan, treći po redu Dan Sporta MEFa, održan je u prvu subotu lipnja (5. lipnja), na sportskim terenima Šalate. Prošlogodišnji veliki uspjeh kao i veliki odaziv studenata pokazao je da je manifestacija pobudila znatno zanimanje studenata. U bogatom programu bilo je mnoštvo različitih natjecanja i drugih sadržaja u kojima su sudjelovali i studenti i nastavnici Fakulteta. Bilo je tu za svakoga ponešto; natjecanje u veslanju na ergometru, povlačenje konopa, ženski nogomet, Medicinijada, nogomet između studentata 2. godine i momčadi Fakulteta te tenis u kojemu su studenti odmjerili snage s momčadi Fakulteta. Na kraju su podijeljene nagrade za najuspješnije sportaše u protekloj akademskoj godini.

Dan Sporta MEFa je zamišljen kao priredba koja za cilj ima promociju sporta na našem fakultetu i nagrađivanje svih članova Fakulteta koji su u proteklom jednogodišnjem razdoblju postigli izvanredne sportske uspjehe. Podjednako važna je zamisao da to postane dan neformalnog druženja između studenata i članova Fakulteta.

Svi detalji o Danu Sporta mogu se naći na stranicama Weba MEFa - www.mef.hr/studenti

Uredništvo STUDMEF-a, organizatori Dana športa

Nogometna momčad djelatnika Medicinskog fakulteta odmjerila je snage sa studentima.

Sudionici natjecanja u tenisu.

Nažalost, malobrojni su nastavnici bili sudionici Dana športa.

Osujećena akcija za otvaranje Medicinskog fakulteta u Zagrebu 1891. godine

Godine 1869. hrvatski je sabor prihvatio Zakonski članak o utemeljenju Sveučilišta u Zagrebu, a pet godina poslije i Zakonski članak o ustrojstvu Sveučilišta, koje bi imalo "bogoslovni, mudroslovni, pravoslovni i liečnički Fakultet". Doista je 19. listopada 1874. otvoreno zagrebačko Sveučilište, no na žalost krnje, bez medicinskog fakulteta, čije je otvorenje odgođeno "čim se osiguraju sredstva za njegovo ustrojstvo i uzdržavanje". Godine su prolazile, Sveučilište se, prebrodivši početne krize, lijepo razvijalo, na Filozofskom je fakultetu god. 1882. otvoren studij farmacije, no otvorenje medicinskog Fakulteta ostalo je na mrtvoj točki.

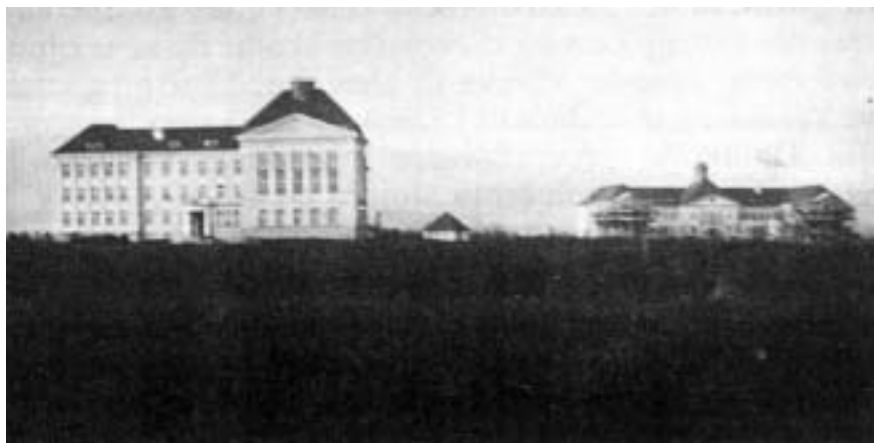
Zbog toga se liječnik i narodni zastupnik dr. Milan (Emil) Amruš (kasnije zagrebački gradonačelnik i hrvatski ministar prosvjete) našao ponukanim da 1886. u opozicijskom listu "Obzor" razradi troškovnik za medicinski Fakultet i tako pokaže da financijska sredstva i nisu takav problem kao što se to želi prikazati, a da je potreba za takvim fakultetom velika, jer je zdravstveno stanje u Hrvatskoj vrlo nepovoljno a vlada oskudica liječnika, napose na selu. Amruš je podsjetio da pri Mudroslovnom fakultetu već postoje katedre za mineralogiju, botaniku, zoologiju, ke-

miju, farmakologiju i farmakognoziju, koje bi mogle poslužiti i medicinarima; na Pravnom fakultetu katedra sudske medicine, u Primaljskom učilištu profesor porodništva, te da bi trebalo još samo sedam profesora i nekoliko docenata za ostale katedre. Da bi se otvorenje medicinskog fakulteta ubrzalo, trebalo bi klinike smjestiti u bolnicu Milosrdne braće na Jelačićevu trgu (bolnica u Vinogradskoj tada još nije bila izgrađena). Za "naravoslovne struke" već postoje prostorije na Filozofskom fakultetu, dok bi se normalna i patološka anatomija privremeno mogle smjestiti u mrtvačnicu na Mirogoju. Tako bi veoma brzo mogao proraditi medicinski fakultet i to uz ne odveć velike troškove, za kojima ne treba žaliti jer je "najbolji kapital svake zemlje zdravo i čilo pučanstvo". Kao iskreni domoljub Amruš pleđira da nastavni kadar mora biti sastavljen isključivo od domaćih sinova, koji bi se stipendijama osposobili na stranim sveučilištima.

Politići mađarizacije bana Khuen-Hedervaryja ponajmanje se mogao svidjeti još jedan korak u kulturno-prosvjetnoj samostalnosti hrvatskog naroda i nije trebalo dugo čekati da se u dnevnom tisku začne polemika između Amruša i režimskih pristaša, koji su na sve načine

htjeli osujetiti otvaranje medicinskog fakulteta, svjesni da će taj odgajati hrvatsku mladež ne samo u strukovnom smislu, već i da postane slobodan i neovisan dio inteligencije. Tom je politikom Amruš inaugurirao borbu za medicinski fakultet, te je 1880. Akademski senat zagrebačkoga Sveučilišta odlučio zemałjskoj vladi uputiti predstavku o upotpunjavanju Sveučilišta medicinskim Fakultetom. Da bi za tu predstavku prikupio argumente, Senat se najprije obratio profesoru botanike i farmakognozije Bohuslavu Jirušu, jedinom liječniku u profesorskom zboru zagrebačkoga Sveučilišta, a zatim osvjeđočenom prijatelju Hrvata bečkom profesorom kirurgije Eduardu Albertu, da daju svoja mišljenja. Zbog kojekakvih okolnosti ti su elaborati bili dovršeni tek 1888, kad je i Zbor liječnika Kr. Hrvatske i Slavonije dao svoje mišljenje. Veliki mecena zagrebačkoga Sveučilišta biskup Strossmayer učinio je god. 1888. prvi konkretni potez poklonivši 20.000 forinti za oživotvorenje medicinskog fakulteta, naglasivši u darovnici "medicinski fakultet prieka je nužda naroda našega" te izrazivši želju "iz sve duše i svega srca" da do ostvarenja tog fakulteta dođe još tijekom iste godine. Ta se glavnica povećavala brojnim prinosima pojedinaca i ustanova.

Akademički je senat u svibnju 1888. uputio predstavku zemałjskoj vladi i Hrvatskom saboru tražeći otvorenje tog fakulteta. Sabor je obrazovao Odbor za medicinski fakultet, sastavljen od 7 zastupnika, od kojih je samo jedan (Amruš) bio liječnik, no rad Odbora nije bio baš djelotvoran sve do 1890. kad je Amruš na odborskoj sjednici predložio podastri Saboru "Zakonsku osnovu glede oživotvorenja medicinskog fakulteta". U njoj je postavio rok do jeseni 1895. kad bi fakultet trebao proraditi, jer bi se do tog vremena mogao izobraziti nastavni kadar i prikupiti dovoljno materijalnih sredstava. Međutim Odbor, u kojem su još bili Iso Ćirić, Svetozar Knežević, Simo Pavlović, Aleksa Egersdorfer i drugi, odbacio je Amruševu "Zakonsku osnovu", odlučivši da se pred Sabor podnese prijedlog Eger-

Šalata početkom 20. stoljeća. Lijevo je zgrada Realne gimnazije (kasnije dekanat), a desno je Plemički konvikt - kasnije Anatomski zavod.

sdorfera u kojem se poziva vlada, da svake godine "u koliko to budu dopustila raspoloživa sredstva" uvrsti u proračun "što izdašniju svotu", što je bila fina formulacija da bi se čitava stvar odgodila na neodređeno vrijeme. Taj je zaključak Odbora naišao na žestoke prosvjede slobodoljubivog tiska. "Ovaj zaključak svakako je dokazom da se odbor ne zna odazvati sveukupnoj želji naroda, jer sa narodom ne čuti, jer mu srce nije hrvatsko" piše "Obzor" tih dana. No niti se Amruš nije predao, već je uz zaključak odbora podnio amandman, u kojem poziva vladu da do 1. listopada 1895. svake godine u proračun uvrsti svotu od najmanje 100.000 forinti za medicinski fakultet.

Odborov zaključak i Amrušev amandman našli su se na dnevnom redu 137. i 138. sjednice Hrvatskog sabora dne 2. i 4. lipnja 1891. U raspravi se zastupnik Iso Cirić odlučno usprotivio prijedlogu da se klinike smjeste u postojeće zagrebačke bolnice, već je istaknuo potrebu građenja sasvim nove bolnice, što je tada s financijske strane bio sasvim ne-realn zahtjev, te je predložio Saboru da odbije Amrušev amandman. Zastupnik Stevan Popović je bez imalo ustučavanja izjavio, da osnivanje medicinskog fakulteta uopće nije narodna potreba, kao što se želi prikazati, već je ta nastojanja proglasio "luksusom narodnim potičućim iz težnjah, da se kraljevina Hrvatska i Slavonija uzpnu na visinu na kojoj stoje druge kulturne države", namijenivši time Hrvatskoj da i dalje ostane u bijedi, u kojoj su je držali protunarodni režimi. Izjavio je nadalje da je uvjeren da - i kad bi se fakultet otvorio - na njemu ne bi bilo dovoljno studenata, jer se ni Srbi ni Bugari neće odazvati studirati medicinu u Zagrebu. Ban Khuen-Hedervary, kojeg je politika bila forsiranje Srba na užtrb Hrvata, spremno je prihvatio raspravu srpskih saborskih zastupnika cinički izjavivši: "Izvolite narodu i to kazati, da bi mu se namet usljed toga bar za 30% povisio. Ako to narodu kažete, vi ćete vidjeti, hoće li narod potrebu liečnikah iztaknu-

LOS BALADOS I:SPANJOLOS

Don Emilios Amrussjanos,
Unos grandos Obzorjanos,
Duplikados doktorados
Načelnikos Zagreb grados;
Se žestoko zaljubljados
Nellos unos pucos mlados
Fakultados Medikados,

Los imajos vrlas rados.
Don Stefanos Popofichos,
De los Serbos, grandos viechos,
Collos nazos bohemikos
E los vlasos ciganikos;

Bios jakos ljubomoros,
Ko jedados gljivos noros;
Namišljados ubijados
Fakultados Medikados.

Don Emilios Amrussjanos
Bios buenos govorjanos,
Don Stefanos Popofichos
Bios grandos sofisticichos;
E los obos nel saboros
Izrekados grand govoros
Pro i contra pucos
mlados, Fakultados Medikados

E los nostros Magjaronos,
Collos Serbos, slugos buenos,
Govornikos poslušados,
Popofichos pravos dados;

E kompaktnos glasovanjos
Amrussjanos ucviljanos:
ubijados, zakopados
Fakultados Medikados.

Don Emilios Amrussjanos
Gorkos suzos proplakanos,
Don Stefanos Popofichos
Se smijados posve s tihos:

Nem, Hrvatos ne imados
Fakultados Medikados:
I jos njimas viekos rados
Malkos noktos okresados.

ti". Iako su Amrušev amandman podržali i neki drugi zastupnici, Sabor je amandman odbacio i prihvatio prijedlog Odbora za medicinski fakultet, u kojem se ne spominje ni svota ni rok, što je bilo jasno da znači odgodu otvorenja medicinskog fakulteta na neodređeno vrijeme.

Krajem studenoga 1891. vlada je Saboru dostavila "Osnovu zakona o proračunu... za godinu 1892" u kojoj je za medicinski fakultet predviđena bijedna svota od 10.000 forinti. Narod ipak nije klonuo duhom, dokazujući da je medicinski fakultet narodna potreba a ne "narodni luksus". U "Obzoru" svakodnevno nalazimo izvješća o priložima za tu svrhu, ali sve je to bilo kap u moru. Prolazile su godine, prolazila su desetljeća. I tek 1. svjetski rat, akutna oskudica liječnika, porast broja ranjenika i invalida, naglo širenje zaraznih bolesti, te slabost Monarhije, ubrzali su otvorenje medicinskog fakulteta krajem godine 1917, punih 48 godina nakon njegova zakonskog osnutka.

Prateći saborsku pobjedu mađarona i grupe srpskih zastupnika predvođenih Stevanom Popovićem nad dr. Milanom (Emilom) Amrušem, duhoviti pjesnik, i sam narodni zastupnik, tridesetogodišnji August Harambašić, pravaš i domoljub, koji je 13 puta bio zatvaran, objavio je pod pseudonimom Gregorios Kaloperos satiričku pjesmu *Los balados espanjolos* u listu "Trn" (1891, br. 12) koju donosimo, ne samo zbog njezina satiričkog, već i naglašeno političkog komentara ondašnjih hrvatsko-srpskih odnosa u Hrvatskoj prikazanih u sukobu E. Amruša i S. Popovića.

Vladimir Dugački

Vladimir Loknar

Rječnik latinskoga i hrvatskoga medicinskoga nazivlja

ISBN 953-176-229-5, 2004. god., Opseg: 952 str.,
Format: 17 × 24 cm, tvrdi uvez, Izdavač: Medicinska naklada

prelazi i karakter rječnika, ali opet ne tako da se rasplne u podatcima, nego da ostane u rječničkim okvirima i da doda ono što je usko povezano s pojmom o kojemu je riječ.

Promatrano s jezične strane hrvatskoga jezika, može se reći da je usvojio dobar jezični smjer, onaj po kojemu se teži da za svaki pojam u prvome redu nađe hrvatski naziv ili već potpuno usvojeni strani koji se može smatrati po tome hrvatskim. Postiže to tako da uzima već postojeći ili da postojeću riječ prilagodi medicinskom nazivlju ili da napravi novi u duhu hrvatske tvorbe. No nipošto nije puristički usmjeren jer pruža lepezu mogućnosti da svatko može

napraviti izbor po svojim potrebama pa i po svojim sklonostima. Ujedno taj rječnik daje i osnovu za buduće normiranje hrvatskoga medicinskoga nazivlja (...)

Iako imamo nekoliko medicinskih rječnika pretežno zastarjelih i terminološki nepotpuno obrađenih, što znači da Loknarov nipošto nije suvišan jer je našao svoje opravdano mjesto među njima svojim terminološkim pristupom, svojim obiljem, svojom iscrpnošću, i svojim ponudama u izboru dobrih hrvatskih mogućnosti. Zato se njegovo djelo može preporučiti kao koristan prilog našem medicinskom nazivlju, a i našoj leksikografiji.»

(Izvadak iz recenzije akademika
Stjepana Babića)

«Loknarov Rječnik latinskoga i hrvatskoga medicinskoga nazivlja velik je rječnik već svojim opsegom, obuhvaća oko 20 000 natuknica, a opširan je i svojom obradom.

Već bi bio dobitak da autor daje samo hrvatske istovrijednice latinskih naziva, ali on daje i kratka i jasna značenja većine pojmova. To je izrazita prednost toga rječnika jer sa značenjima on dobiva novu vrijednost. Tako dvojezični rječnik oblikuje u pravi terminološki rječnik. Osim toga on tomu daje i mnoga leksikonska objašnjenja. Time

Bumber Ž, Katić V, Nikšić-Ivančić M, Pegan B, Petric V, Šprem N.
(izvršni urednici V. Katić i B. Kekić).

Otorinolarinologija

Naklada Ljevak, 2004. (Medicinska biblioteka) (Udžbenici Sveučilišta u Zagrebu), ISBN: 953-178-599-6 Format: 17,5x24,5

Knjiga ima 339 stranica, 175 slika (približno 50 kolof fotografija) i 10 tablica. Udžbenik je podjeljen na osam poglavlja: otologija, audiologija i vestibulologija, rinologija, orofaringologija, bolesti vrata, laringologija, fonijatrija, te ezofagologija i traheobronhologija.

U proteklih osamdeset godina generacije hrvatskih otorinolarinologa ostvarile su niz izvrsnih udžbenika za diplomsku nastavu iz područja otorinolarinologije. Brojne i sveobuhvatne znanstvene i tehnološke promjene u toj kliničkoj disciplini su, među inim, otvorila mnoga pitanja te zahtjevaju nove pristupe u procesu obrazovanja. Stoga treba pozdraviti ovaj novi udžbenik u kojem su takvi suvremeni zahtjevi uvaženi.

Urednički odbor u kojem je skupina iskusnih nastavnika nastojao je omogućiti studentima lakše savladavanje i

usvajanje nastavne građe iz otorinolarinologije. U pisanju su sudjelovali nastavnici svih sveučilišnih središta u Hrvatskoj – Zagreba, Rijeke, Splita i Osijeka. Trideset suradnika sudjelovalo je u pisanju udžbenika. Urednički odbor je uspješno riješio složen i osjetljiv problem ujednačavanja pristupa različitim autora i postigao da tekstovi skladno «dišu».

Jasno, razumljivo i na sistematiziran način izložena je sva studentu potrebna građa za savladavanje znanja iz otorinolarinologije. Otorinolarinološki klinički entiteti su opisani jednostavno i pozdano prema suvremenim načelima dijagnostike i liječenja, i modernim znanstvenim spoznajama, a to je preduvjet za donošenje pravilnih odluka u zbrinjavanju bolesnika. Sve teme su obrađene interdisciplinarno što studentu

olakšava razumijevanje bitnih zbivanja u zdravom i bolesnom uhu, nosu i grlu.

Istodobno, udžbenik je koncizan i primjeren studentu medicine, te je opremljen bogatim slikovnim materijalom (velik broj crteža i c/b fotografija i kolor prilog vizualiziraju i sažimaju ono što bi u samo pisanom obliku trebalo detaljnije objasniti).

Ivica Klapan

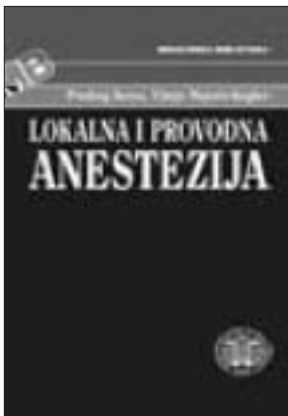
Predrag Keros - Višnja Majerić-Kogler

Lokalna i provodna anestezija

ISBN: 953-178-555-4, Kategorija: medicina, Godina izdavanja: 2003., Izdavač: Naklada Ljevak, Broj stranica: 152, Uvez: tvrdi, Format: 17,5x24,7cm

Unatoč velikom napretku opće anestezije tijekom posljednjih desetljeća, danas se sve češće u svim kirurškim područjima primjenjuju razmjerno neinvazivni zahvati lumbalne i provodne anestezije. Epiduralna i subduralna anestezija postale su gotovo redovitim postupcima prigodom mnogih kirurških zahvata, a trajne epiduralne anestezije, pače, postaju nezamjenjive u suzbijanju tvrdokornih bolnih stanja, napose u završnom razdoblju bolesnika sa zloćudnim novotvorinama.

U uvodnim odjeljcima knjige ukratko su prikazani razvoj i značenje lokalne i provodne anestezije te opće značajke anestetijskih postupaka. U posebnom poglavlju kratak je, ali iscrpan pregled

farmakologije lokalnih anestetika. U poglavljima koja slijede izloženi su postupci provodne anestezije svih najvažnijih intervencijskih područja. Tekstom i slikom obuhvaćeni su prikazi anatomskih odnošaja pojedinih živaca i živčanih spletova a temeljem tih podataka opisani su pristupi i anestetijski zahvati. Posebna je pozornost pridana komplikacijama te njihovu liječenju. Udžbenik je namijenjen dodiplomskoj i poslijediplomskoj nastavi, a ima i elemente priručnika za liječnike te napose za specijalizante i specijaliste u kirurškim strukama.

Božidar Ćurković i suradnici

Fizikalna i rehabilitacijska medicina

ISBN 953-176-230-9, 2004. god., Opseg: 179 str., Format: 17 × 24 cm, meki uvez
Izdavač: Medicinska naklada

Ovaj novi udžbenik je rezultat uspostavljenih promjena i u ovom području medicine. Promjena je i u racionalnom i na dokazima temeljenom pristupu u liječenju i rehabilitaciji – na primjer, slabljenje dominacije elektroterapijskih postupaka i primat kineziterapije (medicinske gimnastike). Knjiga sadrži i dodatna poglavlja o mišićno-koštanim bolestima, liječenju boli, osnovama kineziologije, dijagnostičkom ultrazvuku i komplementarnim tehnikama, poglavlja o raznim metodama liječenja, o masaži, prirodnim

ljekovitim činiteljima i komplementarnoj i alternativnoj medicini, i dr.

Ovako koncipiran udžbenik namijenjen je ponajprije studentima medicine, a omogućuje bolje razumijevanje područja fizikalne i rehabilitacijske medicine općenito, tako da svatko tko se bavi ovim područjem medicine može naći/naučiti korisne informacije.

POVJERENSTVO ZA NASTAVNE TEKSTOVE

Novi sveučilišni udžbenici

Akadska godina 2003./2004.

Popis nastavnih tekstova kojima je rješenjem Sveučilišnog povjerenstva za znanstveno-nastavnu literaturu odobrena uporaba naziva *sveučilišni udžbenik*.

1. Z. Kovač, S. Gamulin (urednici): Patofiziologija – zadatci za problemske seminare
2. V. Majerić-Kogler, V. Karadža (urednici): Klinička anestezijologija i reanimatologija
3. I. Damjanov, S. Jukić: Atlas opće patologije
4. D. Zečević: Sudska medicina i deontologija
5. A. Kurjak, S. Kupešić, J. Đelmiš (urednici): Ginekologija i perinatologija, 3. izdanje
6. Z. Mršić-Krmpotić, A. Roth (urednici): Internistička onkologija
7. I. Andreis (urednik): Imunologija, 6., dopunjeno izdanje
8. S. Nikolić, M. Marangunić (urednici): Dječja i adolescentna psihijatrija
9. J. Lipozenčić i suradnici: Dermatovenerologija
10. E. Pichler: Ultrazvučni atlas: dojka – diferencijalna dijagnoza i interventne tehnike
11. A. Senta, J. Pucarín, J. Jelenić-Doko: Kvantitativni modeli namirnica i obroka
12. J. Paladino: Kompendij neurokirurgije
13. M. Pećina i sur.: Ortopedija

IZ STUDENTSKOG ŽIVOTA

Studentski zbor

Studentski zbor Medicinskog fakulteta ovog je proljeća pokrenuo na razini Sveučilišta projekt pod nazivom University champions league. Riječ je, naime, o sveučilišnoj malonogometnoj ligi koja je od 21. travnja do 28. svibnja odigrana na terenu Nogometnog centra Šalata. Liga je pobudila veliko zanimanje među studentima, pa je nastupilo čak 52 studentske momčadi, a u tih je mjesec dana odigrano preko 140 utakmica. Na revijalnoj utakmici sudjelovali su brojni poznati uglednici između ostalih: ministar znanosti obrazovanja i sporta doc. dr. sc. Dragan Primorac, saborski zastupnici Franjo Arapović, Drago Prgomet, Damir Škaro, predstavnici Hrvatskog liječničkog športskog društva dr. Edvard Galić, predstavnik Sindikata znanosti gosp. Vilim Ribič, predstavnik Studentskog centra gosp. Mate Pavković te brojne poznate osobe iz športsog i estradnog svijeta - članovi obitelji Boban, Luka Vidović... Ovaj pro-

jekt studenata medicine odlično su pratili mediji jer je, kao takav, istaknuo važnost amaterskog bavljenja športom među studentima i propagirao javnozdravstvene akcije borbe protiv pušenja i droge.

Odbor za međunarodnu suradnju Studentskog zbora pokrenuo je cijeli niz aktivnosti vezanih uz dolazak stranih studenata - većinom hrvatskog podrijetla na naš fakultet. Aktivirali smo se u udomljavanju tih studenata te u što boljoj organizaciji samoga njihovoga boravka u Zagrebu.

Nadamo se da ćemo od iduće akademske godine pokrenuti cijeli niz razmjena studenata s eminentnim europskim učilištima.

Odbor za kulturu je trajno, tijekom cijele godine organizirao posjete poznatijim kazališnim priredbama. Uz ta kulturna druženja studenti medicine organizirali su i smotru studentskih klapa u Hrvatskom glazbenom zavodu.

Naposlijetku želio bih istaknuti da Studentski zbor Medicinskog fakulteta od sljedeće akademske godine nastavlja raditi na cijelom nizu programa kojih će cilj biti okrupnjavanje studentske scene u još kvalitetnije predstavničko tijelo.

Tomislav Madžar

Kada bi u učionicama i kabinetima uvijek bila ovakva gužva, gdje bi nam bio kraj...!?

mef.hr

Vlasnik i izdavač

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU –
MEDICINSKI FAKULTET
Šalata 3b, 10000 Zagreb

Glavni urednik

Marko Pečina

Uredništvo

Igor Aurer, Darko Bošnjak,
Boris Brkljačić, Marko Duvnjak,
Ozren Gamulin, Sanja Kupešić,
Branko Šimat,
Mladenka Vrcić-Keglević,
Mirzet Žižak

Grafički urednik

Branko Šimat

Tajnica Uredništva

Rosa Zrinski
e-mail: rosa@mef.hr

Adresa Uredništva

Medicinski fakultet
Šalata 3b, 10000 Zagreb
Telefon: 45 66 887, 45 66 888
Telefaks: 45 66 711
e-mail: bsimat@mef.hr

Grafička priprema i tisak

DENONA d.o.o.,

Indeksne publikacije

Izbor u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja provode se na hrvatskim znanstvenim i visokoškolskim ustanovama prema minimalnim uvjetima za izbor u znanstvena zvanja koja utvrđuju znanstvena područna vijeća pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa te prema pravilnicima o uvjetima i postupku izbora u zvanja pojedinih fakulteta. Na Medicinskome fakultetu u Zagrebu to je **Pravilnik o uvjetima i postupku izbora u zvanja** iz 2001. godine. Tim je Pravilni-

kom, među ostalim, određen broj objavljenih radova koje pristupnici moraju imati za pojedina zvanja i njihova zastupljenost u međunarodnim bazama podataka. Pri tome, pristupnik mora nezostavno imati određeni broj radova (prema Minimalnim uvjetima za područje biomedicine, "Narodne novine" br. 38/97, «predloženci moraju imati **znanstvene radove**») objavljene u znanstvenim časopisima koje obrađuje Current Contents, i to:

Zvanje	Broj objavljenih radova
Znanstveni suradnik (docent)	2
Viši znanstv. suradnik (izvanredni profesor)	4
Znanstveni savjetnik (redoviti profesor)	8
Izbor u isto zvanje (poslije zadnjeg izbora)	1

Osim toga, pristupnici moraju, uz radove objavljene u znanstvenim časopisima indeksiranim u Current Contentsu, imati i određeni broj radova objavljen u časopisima koje obrađuju ostale međunarodne indeksne publikacije, odnosno bibliografske baze podataka. U Pravilniku Medicinskoga fakulteta navodi se «...Index Medicus, Excerpta Medica, Index Dental ili u drugim odgovarajućim međunarodnim indeksnim publikacijama».

Što su to indeksne publikacije? One u strukturiranom obliku, najčešće sustavom kazala, osiguravaju pristup i pretraživanje radova objavljenih poglavito u znanstvenim časopisima. To, drugim riječima, znači da se objavljeni članci obrađuju i razvrstavaju u kazala (indekse) prema različitim ključevima: prezimenu autora, temi (ključnim riječima), naslovu časopisa u kojemu je rad objavljen, ustanovi iz koje dolaze autori, jeziku itd., itd., kako bi korisnik ili skupina korisnika na jednostavan način došli do osnovnih podataka o nekome članku. Indeksne publikacije u tiskanome obliku sadržavaju skup takvih kazala (vidi, primjerice Science Citation Index), ali danas pretežito koristimo bibliografske baze podataka koje, u nekim slučajevima, još uvijek objavljuju inačicu ili pojedine specijalizirane isječke u tiskanome obliku. Indeksne publikacije pripadaju skupini tzv. sekundarnih publikacija koje popisuju, opisuju i sažimaju informacije objavljene u primarnim izvorima. Zbog velikoga intenziteta znanstveno-

ga istraživanja te interdisciplinarne i multidisciplinarne naravi suvremene znanosti, broj je primarnih informacijskih izvora, poglavito znanstvenih časopisa, u gotovo svim znanstvenim disciplinama vrlo velik, čime se neprekidno povećava broj novih informacija te njihova raspršenost. To uvjetuje, s jedne strane, specijaliziranje indeksnih publikacija za određenu kategoriju korisnika (vidi npr. Excerpta Medica), a s druge sve veću selektivnost u odabiru časopisa za redovitu obradbu. Gotovo svaka

država objavljuje nacionalnu i različite vrste specijaliziranih bibliografija, pa tako i Hrvatska. Područje medicine pokriveno je bibliografskom bazom Biomedicina Croatica (vidi <http://smk.mef.hr/php/biomed/index.php>). Medicina je, međutim, disciplina čiji se rezultati prosuđuju i potvrđuju na međunarodnoj, globalnoj razini, pri čemu je dostupnost rezultata kroz radove zastupljene u međunarodnim bibliografskim bazama podataka važni formalni preduvjet.

Danas u svijetu izlazi preko 20.000 medicinskih časopisa. Broj sekundarnih publikacija koji ih popisuju, sažimaju ili opisuju također je veoma velik (po nekim izvorima preko 700). Usmjerene su svim ili ciljanim skupinama medicinskih stručnjaka. Kriteriji odabira časopisa su različiti, način obrade i pristupa također. Izdvajamo spomenute u Pravilniku o uvjetima i postupku izbora u zvanja našega Fakulteta.

Current Contents obrađuje časopise svih znanstvenih područja (ukupno preko 8.000 časopisa), a medicini je u potpunosti posvećen razdjel *Clinical Medicine* (1.120 časopisa s jednim hrvatskim časopisom), dok su biomedicinski časopisi znatno zastupljeni u razdjelu *Life Sciences* (1.370 časopisa) te *Social and Behavioral Sciences* (1.620 časopisa, 2 hrvatska časopisa). Časopisa koji se rubno ili pojedinim člancima dotiču biomedicine može se naći gotovo u svakome razdjelu Current Contentsa (Physical, Chemical and Earth Sciences, Agriculture, Biology and Environmental Sciences itd.). Znanstveni časopisi koje redovito obrađuje Current Contents postali su u području prirodnih znanost-

sti i biomedicine sinonimom međunarodne vidljivosti znanstvenih rezultata. Ovdje je potrebno spomenuti i citatnu bazu podataka Web of Science (WoS) koja za podlogu ima približno isti časopisni skup (preko 8.000 naslova).

Medline je, pak, sinonimom indeksne organizacije medicinske literature. Zbog svoje tradicije (vidi Index Medicus) i kvalitete sadržajne obrade članaka, koncepcije usmjerene ne samo na najširi krug medicinskih stručnjaka, nego i prema javnosti (MedlinePlus), kao i zbog besplatne mrežne dostupnosti (PubMed), Medline je nedvojbeno najkorištenija medicinska baza podataka koja redovito obrađuje preko 4.800 medicinskih časopisa (7 hrvatskih). Potrebno je spomenuti i Embase (tiskana inačica je Excerpta Medica), koja obrađuje oko 4.400 časopisa (27 hrvatskih časopisa), a određeni broj časopisa selektivno i to samo one članke koji donose informacije o lijekovima.

Veliki broj bibliografskih baza podataka obuhvaćaju časopise koji izlaze na područjima rubnim ili srodnim medicini. To su, primjerice, Chemical Abstracts/CAS, Biological Abstracts/BIOSIS, Psychological Abstracts/PsycInfo itd.

Svaki kandidat za neko znanstveno ili nastavno zvanje mora prikupiti svu dokumentaciju temeljem koje povjerenstvo pojedine znanstvene ili znanstvene ustanove, odnosno sveučilišna matična

povjerenstva donose odluku o izboru. U tu dokumentaciju uključeni su i dokazi o indeksiranosti, odnosno citiranosti kandidatovih objavljenih radova. Središnja medicinska knjižnica pomaže kandidatima koji takvu uslugu zatraže u pronalaženju indeksiranih radova u bibliografskim bazama podataka koje su joj dostupne. Sada su to Medline, Current Contents, Web of Science i PsycInfo. Određeni broj ostalih baza podataka mogu se pretraživati u/iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Središnja medicinska knjižnica ima u svojoj zbirci i tiskani oblik Current Contents/Life Science od 1964. godine, a Current Contents/Clinical Medicine od 1980. godine. Središnja medicinska knjižnica pomaže i povjerenstvima oko rješavanja mogućih dvojbi. **U oba slučaja, isključivo i samo temeljem izvora koji su joj dostupni.** To znači da knjižničari ne mogu verificirati zastupljenost onih radova za koje ne mogu pronaći valjane dokaze u bazama podataka ili tiskanim indeksnim publikacijama. Ilustrirat ću to jednim primjerom. U časopisu Military Medicine hrvatski su autori tijekom posljednjega desetljeća objavili dosta radova i taj je časopis zastupljen u Current Contentsu. Od svega 166 objavljenog u 2001. godini, u Current Contentsu zastupljena su, međutim, samo prva tri, od mogućih 12 brojeva (služba za korisnike izdavača

Current Contentsa obavijestila nas je da tih 9 brojeva nikad nisu primili). Knjižničaru je izuzetno teško objaniti nekome od autora da baš njegovog članka nema i da «potvrdu» o tome nije moguće dati.

Ono što knjižničarima dodatno otežava prikupljanje dokaza su neki prijepori, kao što su, primjerice, zbornici kongresnih priopćenja nekih izdavača. Oni se pojavljuju uglavnom pod skupnim naslovom u tiskanim sveščićima Current Contentsa i to u rubrici «Calling Attention to...», što znači isključivo u komercijalne svrhe. To niti formalno nije jednako radovima objavljenim u znanstvenim časopisima o kojima se u Current Contentsu može pronaći podatak o svakome autoru, naslovu i stranicama na kojima je objavljen. Naš Pravilnik, osim toga, navodi da radovi moraju biti «objavljeni u časopisima indeksiranim u međunarodnim indeksnim publikacijama», a ne u kongresnim zbornicima.

Zaključno, sve što knjižničari mogu učiniti utemeljeno je na dostupnim, vjerodostojnim i provjerljivim izvorima. Jedino takve informacije mogu biti od pomoći u prosudbi usklađenosti popisa objavljenih radova nekoga kandidata s uvjetima za izbor u znanstveno i/ili nastavno zvanje.

Jeika Petrak

Vancouveraska skupina u Hrvatskoj

Vancouveraska skupina, službenim imenom International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE), neformalna je skupina urednika 15 najuglednijih međunarodnih medicinskih časopisa. Skupina je oformljena 1969. godine s idejom ujednačavanja pravila i kriterija u publiciranju znanstvenoistraživačkih članaka u medicini. Među 15 najuglednijih od 2003. godine je i Croatian Medical Journal kojeg predstavlja prof. dr. Ana Marušić, glavna urednica.

Vancouveraska skupina određuje sva pravila i kriterije publiciranja znanstvenoistraživačkih članaka u medicini, od etike odnosa prema pacijentima, propisivanja kriterija autorstva, definiranja slobode i nezavistnosti urednika, do naputaka o tehničkom uređenju članaka.

ICMJE se okuplja jedanput godišnje i raspravlja o temama vezanim uz publiciranje medicinskih informacija, te donosi smjernice za urednike medicinskih časopisa. Ove godine ICMJE se prvi puta sastao izvan sjeverne Amerike i zapadne Europe, u Cavtatu, skup je organizirala prof. dr. Ana Marušić. Sastanak je bio zatvoren za javnost, a jedna od tema rasprave bila je odgovornost urednika medicinskih časopisa u slučajevima sukoba financijskih interesa.

Nakon završetka sastanka u Cavtatu održan je znanstveni skup: «Znanstveni časopisi: uredničke odgovornosti i dvojbe» pod pokroviteljstvom Zaklade hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Sastanak je otvorio ministar znanosti, obrazovanja i športa. doc. dr. Dragan Primorac. Šest članova Vancouveraska skupine govorilo je o aktualnim temama iz medicinskog izdavaštva, a skup je bio otvoren za urednike časopisa iz svih područja znanosti, među prisutnima bili su i urednici medicinskih časopisa iz Slovenije, Makedonije i Srbije i Crne Gore.

Nakon predavanja održan je okrugli stol na temu suradnje velikih i malih časopisa, pri čemu su urednici malih medicinskih časopisa mogli dobiti važne informacije od najkompetentnijih stručnjaka iz toga područja.

Ana Ivaniš

IZBORNA SKUPŠTINA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Novoizabrani članovi u Razredu za medicinske znanosti

Na prijedlog Razreda za medicinske znanosti na Izornoj skupštini Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti održanoj 20. svibnja 2004. godine izabrani su za dopisnog člana prof. Hedvig Hricak, voditeljica Odjela za radiologiju u Memorial Sloan Kettering Center za rak u New Yorku, a za redovitog člana izabran je prof. Marko Pečina, pročelnik Katedre za ortopediju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Prikazujem životopise izabranih članova i to u obliku u kojem su bili predstavljeni članovima Izborne skupštine Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Dopisni član - Hedvig Hricak

Hedvig HRICAK je rođena 23. rujna 1946. u Zagrebu. Osnovno i srednje obrazovanje završila je u Zagrebu. Studij medicine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu upisala je 1965. a diplomirala je 1970. godine. Godine 1971. i 1972. (do srpnja) boravila je kao stažist a zatim kao specijalizant na radiologiji u bolnici "Dr. Mladen Stojanović" (sada Klinička bolnica Sestara milosrdnica) u Zagrebu. Nakon toga odlazi s obitelji u SAD, gdje nastavlja sa specijalizacijom iz radiologije koju dovršava 1977. u *St. Joseph Mercy Hospital, Pontiac, Michigan*. U godinama 1977.-1978. radi u *Henry Ford Hospital, Detroit*, a u 1979.-1981. kao *Assistant Clinical Professor* na dijagnostičkoj radiologiji, *University of Michigan, Ann Arbor*. Od godine 1982. do 2000. boravi u Kaliforniji, SAD, kao *Assistant Professor*, pa *Asso-*

ciate Professor te *Professor of radiology and urology* na Kalifornijskom sveučilištu u San Francisku. Dr. Hedvig Hricak državljanin je SAD-a.

Doktorat medicinskih znanosti stekla je u razdoblju 1991.-1992. u *Karolinska Institutet, Stockholm, Švedska*.

Dr. Hedvig Hricak je sada voditeljica Odjela za radiologiju u *Memorial Sloan Kettering Center* za rak u New Yorku. Zauzima vodeće mjesto u *Sloan Kettering Institute* u programu istraživanja molekularnih i farmakoloških lijekovitih pripravaka te u razvoju molekularnog predočavanja (imaging) magnetskom rezonancijom (MR) i *positron emission tomography* (PET). Profesorica je radiologije u *Weil Medical College, Cornell University New York*. Tijekom svoje karijere bila je vrlo aktivna u različitim profesionalnim organizacijama s područja radiologije i znanstvenim tijelima Nacionalnih instituta za zdravlje (NIH) i Nacionalnog instituta za rak SAD.

Godine 2002. izabrana je za članicu Nacionalnih akademija znanosti SAD (Institut za medicinu).

Glavni istraživački interes dr. Hedvig Hricak uključuje poprečno (cross sectional), anatomske i molekularno predočavanje (imaging) genitourinarnog trakta s posebnim osvrtom na tumorske bolesti (rak prostate, ovarija i uterus).

U razdoblju od 1983. do 2000. bila je glavni istraživač ili suistraživač u 24 projekta sponzoriranih od različitih fondacija i od industrije. Vodila je i bila suistraživač u 13 projekata Nacionalnih instituta za zdravlje, odnosno Nacionalnog instituta za rak, SAD. U tijeku je nekoliko projekata (4) s Nacionalnim insti-

tutom za rak u kojima dr. Hricak kao glavni istraživač povezuje istraživačke aktivnosti s područja molekularne genetike s onima koje se odnose na unapređenje i usavršavanje dijagnostike primjenom magnetske rezonancije.

Dr. Hricak je urednica ili suurednica 19 objavljenih knjiga (u 6 je samostalni urednica autorica, u 13 suurednica i autorica). U 135 objavljenih knjiga autorica je pojedinih poglavlja. Objavila je 270 znanstvenih radova. Radovi su najvećim dijelom tiskani u američkim, ali i u europskim odnosno međunarodnim časopisima s *impact* faktorom od 1.116 pa do 10.517 (Circulation). Časopis *Radiology*, u kojem je objavila najviše svojih radova, ima *impact* faktor 4.759. Autorica je 137 revijskih pregleda, pripremljenih ili tiskanih najvećim dijelom na poziv. O iznimnom znanstvenom opusu dr. Hricak svjedoče preko 5000 citata njezinih radova u razdoblju od 1991. godine na ovamo.

Dr. Hricak bila je *Associate Editor* u 4 znanstvena časopisa, a sada je na toj dužnosti u 4 časopisa (*Journal of Women's Health, Journal of Women's Imaging, Radiology, Journal of Magnetic Resonance Imaging*). Članica je uredničkih savjeta u 9 časopisa, uključujući naš *Liječnički Vjesnik*. Za 19 časopisa sudjeluje kao recenzent ponuđenih radova. Bila je uzvani predavač na 19 nacionalnih i/ili međunarodnih znanstvenih skupova te gostujući profesor na poziv 20 nacionalnih organizacija - sveučilišta te 11 međunarodnih institucija. Članica je 22 američkih i međunarodnih znanstveno-stručnih društava.

Za svoj rad i znanstvena dostignuća dobila je brojna priznanja (Fellow, American College of Radiology - 1989.; Fellow, Society of Uroradiology - 1988., Marie Curie Award, American Association of Women Radiologists - 2002.; Gold Medalist, International Society for Magnetic Resonance in Medicine - 2003.; Honorary Lecturer; European

Congress of Radiology - 2003.; Honorary Member, British Institute of Radiology). Dobitnik je 17 različitih nagrada za najbolje radove i priopćenja, izložke na znanstveno-stručnim skupovima i izložbama te obavljene recenzije.

Dr. Hedvig Hricak nikada nije prekinula znanstvene i stručne veze s Hrvatskom. Uz izbor za gosta profesora na

Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1993. redovito aktivno sudjeluje na našim nacionalnim kongresima te pruža nesebičnu pomoć u organiziranju boravka i edukaciji naših mladih znanstvenika i stručnjaka u SAD. Organizator je i predavač u programima njihove kontinuirane edukacije.

Redoviti član - Marko Pećina

Marko PEĆINA rođen je 1940. godine u Oborovu, kraj Zagreba, gdje mu je otac bio veterinar. Maturirao je na V. muškoj gimnaziji u Zagrebu 1958., a diplomirao na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1964. godine. Magistrirao je iz eksperimentalne biologije na PMF-u 1968. godine, a doktorirao na Medicinskom fakultetu 1970. godine. Od 1963. do 1970. kao pomoćni asistent i asistent radio je u Zavodu za anatomiju "Drago Perović", a potom prelazi u Kliniku za ortopediju u Zagrebu, gdje napreduje od asistenta do redovitog profesora u koje zvanje je izabran 1984. godine i trajno reizabran 1997. godine. Specijalistički ispit iz ortopedije položio je 1973. godine. Usavršavao se tijekom dužih boravaka (od 1 godine, 6 mjeseci, 2 mjeseca i 1 mjesec) u Francuskoj, SAD, Švicarskoj, Italiji i Velikoj Britaniji. Objavio je 554 rada (uključujući i knjige, bibliografije, spomenice, enciklopedijske članke, proširene sažetke, *extended abstracts* i *abstracts*), od čega 147 znanstvenih radova. 50 radova i 20 *abstracts* objavljeno je u časopisima koji se indeksiraju u CC/SCI, a imaju čimbenik odjeka od 2,5 do 0,3. Broj citata

prema dostupnim podacima je 304. Vodio je dva domaća dugogodišnja znanstvena projekta i jedan međunarodni projekt. Objavio je 10 monografskih knjiga, od kojih treba posebno istaknuti 2 knjige (jedna u 3 izdanja i druga u 2 izdanja) objavljene u SAD. Objavio je i 12 multiautorskih knjiga i poglavlja u knjigama. Od 1990. godine održao je 15 pozivnih predavanja na međunarodnim skupovima. Član je uredništva 8 znanstvenih i 2 stručna časopisa, a od 1993. godine je *assistant editor* prestižnog ortopedskog časopisa *International Orthopaedics*. Član je 20 stručnih i znanstvenih društava, od čega 16 međunarodnih u kojima obnaša važne dužnosti. Među ostalim nacionalni je delegat i član *International Council and Finance Committee SICOT* -a (Svjetsko udruženje ortopeda i traumatologa). Utemeljitelj je *European Spinal Deformities Society* (vice-president od 1989.-1992.) i utemeljitelj *European Society of Sports Traumatology, Knee Surgery and Arthroscopy* - ESSKA. Organizirao je 40 međunarodnih ili domaćih skupova s međunarodnim sudjelovanjem, među kojima i *First European Congress on Scoliosis and Kyphosis* te *4th Central European Orthopaedic Congress*.

Utemeljitelj je subspecijalnosti gono-logija u našoj domovini, a razvio je također suvremenu skoliologiju i sportsku traumatologiju. Bio je među utemeljiteljima Hrvatskog olimpijskog odbora i osnovao je Referalni centar HOO-a za sportsku medicinu. Sudjelovao je u vodstvu naše reprezentacije i bio voditelj medicinske misije na Ljetnim olimpijskim igrama u Barceloni 1992. godine. Na Medicinskom fakultetu u Zagrebu u okviru dodiplomske nastave pokrenuo je predmet Športska medicina. Od udžbenika valja spomenuti one iz anatomije, športske medicini

ne i napose udžbenik sa stalno obnavljanim izdanjima: Pećina M. i suradnici: *Ortopedija*, Naklada Ljevak, Zagreb. Mentor je u 26 obranjenih magisterija, 17 doktorata, 57 diplomskih radova i mnogobrojnim specijalizantima.

Dobio je mnogobrojne diplome i plakete za svoj stručni i znanstveni rad, npr.: nagrada Balkanske medicinske unije, medalja ZLH "Ladislav Rakovac", diploma "H. E. Mr. Juan Antonio Samaranch", Republička nagrada športa "Dr. Franjo Bučar", Republička nagrada "Ruđer Bošković" za značajnu znanstvenu djelatnost, nagrada "Josip Juraj Strossmayer" za znanstvenu knjigu, nagrada za znanstveni poster na *6th European Congress of ESSKA* i *6th EFORT Congress*, specijalna diploma SICOT-a za doprinos razvoju ortopedije, nagrada grada Zagreba za značajan znanstveni uspjeh. Izabran je za počasnog člana Češkog i Grčkog ortopedskog društva.

Znanstvena i stručna djelatnost odvija se ponajprije u kliničkoj medicini (ortopedija i sportska traumatologija), ali s bliskom povezanošću s temeljnim medicinskim znanostima (anatomija, biomehanika, molekularna biologija).

Redoviti je član Akademije medicinskih znanosti Hrvatske, pročelnik je Katedre za ortopediju Medicinskog fakulteta u Zagrebu od 1986. godine i trenutačno je prodekan za znanost. Predsjednik je Hrvatskog ortopedskog društva HLZ-a od 1997. godine. Suradnik je Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti od 1990. godine i reizabran 2000. godine.

U ime Razreda za medicinske znanosti i moje osobno ime čestitam novoizabranim članovima!

Zvonko Kusić,
tajnik Razreda za medicinske
znanosti

European Computer Driving License (ECDL) - Europska računalna diploma

Svečano potpisivanje ugovora o osnivanju ECDL (European Computer Driving Licence) centra Medicinskog fakulteta u Zagrebu održano je u četvrtak, 3. lipnja 2004. godine u staroj vijećnici, Šalata 3, u 12:30 sati.

- ECDL (European Computer Driving Licence) je međunarodno priznata diploma kojom se potvrđuje posjedovanje osnovnih informatičkih znanja i vještina. U svijetu postoji oko 15.000 ispitnih centara u 132 zemlje, a već oko 3 milijuna ljudi posjeduje ECDL diplomu.
- Nedavno je takav centar otvoren u , a mi smo prvi fakultet Sveučilišta u Zagrebu koji je osnovao ECDL centar.

ECDL program

ECDL program je projekt Europskog udruženja profesionalnih informatičkih društava (CEPIS - Council of European Professional Informatics Societies) i podržan od velikog broja nacionalnih informatičkih društava u svijetu. Realizacija programa, povjerena je ECDL Fondaciji (European Computer Driving Licence Foundation - ECDL-F) sa sjedištem u Dublinu, Irska.

Hrvatski informatički zbor (HIZ), član CEPIS-a (www.cepis.org) član IFIP-a, 30. je svibnja 2003. godine dobio ovlaštenje od strane ECDL Fonda-

cije, za provedbu ECDL programa u Hrvatskoj.

ECDL diploma je međunarodno priznata norma informatičke pismenosti, koja jamči poznavanje rada na računalu i potrebne korisničke vještine. Zbog velikog interesa, ECDL se program proširio u cijelom svijetu.

U svijetu danas djeluje oko 12.000 testnih centara, koji provjeravaju znanja u korištenju informatičke opreme. Do sada je 12 milijuna ljudi iz 91 zemlje položilo ispite i dobilo ECDL certifikat.

Samo u ožujku 2003. godine 2,75 milijuna ljudi u svijetu prijavilo se za dobivanje ECDL certifikata.

Više od 6% irskog i švedskog stanovništva posjeduje ECDL certifikat, što je više od 12% irskih i 9% švedskih zaposlenika.

Koncept ECDL-a podržavaju: Europska Komisija, UNESCO Svjetska banka, Ministarstva prosvjete Australije, Austrije, Nizozemske, Mađarske, Italije, Jordana i Poljske

Ministarstvo zdravstva Velike Britanije, koje zapošljava 1.3 milijuna osoba, pokrenulo je ECDL program za svoje zaposlenike, koji uključuje osposobljavanje i provjeru znanja, od čistačica do liječnika.

Program ECDL podržan je u Strategiji razvitka Republike Hrvatske - Informatijska i komunikacijska tehnologija gdje se predlaže: "Uspostavljanje i prihvaćanje europskog sustava stjecanja"

nja potvrde o uspješnosti uporabe osobnih računala (ECDL - European Computer Driving Licence) kao osnovni kriterij za osposobljenost zaposlenika u državnoj upravi i lokalnoj samoupravi".

Što ECDL program obuhvaća?

Program obuhvaća sedam modula:

1. Osnovni koncepti informacijske tehnologije
2. Korištenje računala i upravljanje datotekama
3. Obrada teksta
4. Tablične kalkulacije
5. Baze podataka
6. Prezentacije
7. Rad u mreži i Internet

Za svaki modul polaže se pismeni ispit.

Osim prvoga, svi moduli su usmjereni na usvajanje praktičnih znanja i vještina, a i testna pitanja su vezana uz praktične primjere primjene.

HIZ je na godišnjoj skupštini održanoj 8. lipnja 2004. u Opatiji objavio spremnost uvođenja ECDL ADVANCED programa.

HIZ je lokalizirao testnu bazu za sljedeće module:

- ECDL tekst procesor
- ECDL tablične kalkulacije
- ECDL baze podataka
- ECDL prezentacije

Značenje ECDL-a

ECDL je važan nositeljima diplome i poslodavcima. Nositelj diplome ima priznatu i dokazanu osposobljenost za korištenje osobnog računala, koja je priznata, sada već u 91 zemlji, a poslodavac jamstvo da zaposlenik raspolaže znanjima iz korištenja osobnih računala. Sve je više primjera da poslodavci šalju zaposlenike na osposobljavanje ECDL-a. Posebna prednost ECDL-a je neovisnost o dobavljačima računalne opreme i programa, pa zato certifikat ima veću vrijednost, a poslodavcu ne uvjetuje nabavku određene vrste računalne opreme.

Darko Marinović

Izlaganje Darka Marinovića prigodom potpisivanja za ECDL

Akademik Mladen Sekso

1922. - 2003.

Pravu vrijednost čovjeka odredit će buduće generacije ako je on to svojim djelima zaslužio - rekli su mudri latini.

Koliko su ove riječi primjerene vama, dragi naš profesore, svjedoči nazočnost vaših učenika, suradnika i prijatelja (u ovolikom broju) (ovom tužnom prigodom).

Životni put poput vašeg, obilježen entuzijazmom, marljivošću i brojnim stručnim i znanstvenim dostignućima ne može imati kraj!

Snaga vašeg intelekta i potpuna predanost struci urodili su djelima kojima ste zadužili hrvatsku medicinu i zadobili poštovanje struke i najšire društvene javnosti.

Da se ukratko podsjetimo:

Akademik Mladen Sekso rođen je 1922. godine u Šibeniku. Medicinski fakultet u Zagrebu završio je 1952. godine.

Doajen hrvatske endokrinologije, utemeljitelj je i predstojnik zavoda za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma KB "Sestre milosrdnice" od 1959. do 1990. god, a od 1975. do 1990. g. bio je predstojnik Klinike za unutarnje bolesti naše bolnice.

U tom svojstvu zaslužan je za izgradnju nove zgrade Interne klinike 1988 godine.

Kliniku je suvremeno organizirao, a posebnu pažnju posvetio je odgoju internističkih i znanstvenih kadrova.

Koristeći se znanjem stečenim na postdoktorskom usavršavanju iz endokrinologije u Edinburghu, Londonu, Leidenu, Kopenhagenu i Stockholmu, nakon povratka u Zagreb pristupa organizaciji moderne endokrinologije u našoj bolnici, pa 1971. osniva najsuvremenije

opremljen endokrinološki laboratorij u nas, a i veliku endokrinološku polikliniku. nadalje, u Kliniku uvodi interdisciplinarni timski rad, što je i danas osnova moderne medicine.

U svojem laboratoriju među prvima u bivšoj državi uveo je radioimunološko određivanje polipeptidnih hormona, čime je postavio čvrste temelje kliničke neuroendokrinologije u nas. Pionirski radovi iz toga područja donose mu priznanje - Nagradu grada Zagreba 1976. godine.

Godine 1981. osniva Centar za neuroendokrinologiju i bolesti hipofize, a 1984. i novi znanstveni laboratorij.

Područje njegova znanstvenog i stručnog zanimanja bilo je vrlo široko.

Prof. Sekso je tijekom svojega znanstvenog i stručnog rada objavio više od 260 znanstvenih i stručnih radova te je bio autor i koautor u 6 knjiga. Član je uredništva više medicinskih časopisa.

Bio je voditelj ili suradnik u 30 znanstvenih projekata.

Za svoj znanstveni rad dobio je 1982. g. Nagradu za životno djelo Republike Hrvatske.

Dekan Medicinskog fakulteta u Zagrebu bio je u dva mandata (1978-1982. god).

Godine 1986. izabran je za izvanrednog člana, a 1991. postaje redoviti član HAZU.

Tijekom svojeg iznimno plodonosnog stručnog i znanstvenog rada pokrenuo je 1977. godine prvi poslijediplomski studij iz endokrinologije, prvi internacionalni poslijediplomski studij u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku 1980. godine, te odgojio brojne generacije liječnika.

Svojim je djelima zadobio poštovanje svojih bolesnika, kolega te najšire društvene javnosti.

Doajen hrvatske endokrinologije, učitelj koji je nesebično utirao put mladima i nadasve veliki čovjek koji nikada nije zaboravio ono što su govorili naši stari: "Čovjek se ne treba ogledati u vodi, nego u drugim ljudima!"

U ime svih djelatnika Vinogradske bolnice, hvala profesore Sekso!

Bila nam je čast poznavati vas i raditi s vama!

Marko Duvnjak

Sa žalošću obavještavamo čitatelje da su nas tijekom 2004. godine zauvijek napustili nastavnici Medicinskog fakulteta u Zagrebu:

prof. dr. Mladen Barlović, prof. dr. Anka Bunarević, prof. dr. Branko Cvjetičanin, prof. dr. Nenad Grčević, prof. dr. Vladimira Hankonyi, prof. dr. Darko Ivančević, prof. dr. Nikša Pokrajac, prof. dr. Zlatko Supek, prof. dr. Ivan Šimonović, prof. dr. Zdenko Vidaković

Tekstove u sjećanje na preminule kolegice i kolege objavit ćemo u sljedećem, prosinačkom broju Mefa.

Akademik Anton Švajger

(6. 6. 1935. – 16. 12. 2003.)

Dana 16. prosinca 2003. godine neočekivano nas je napustio Anton Švajger, vodeći hrvatski embriolog i histolog, akademik i redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji je svoju prepoznatljivu četrdesetogodišnju nastavnu i znanstvenu karijeru proveo u Zavodu za histologiju i embriologiju.

Rodio se u Daruvaru, gdje je polazio osnovnu školu, a realnu gimnaziju završio je u Virovitici. Upisao se na Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu te se 1960. godine kao liječnik stažist zaposlio u Zavodu za histologiju i embriologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu, do odlaska u mirovinu 2000. godine. Godine 1965. promoviran je na akademski stupanj doktora medicinskih znanosti. Iste je godine izabran za vanjskog suradnika Instituta za biologiju Sveučilišta u Zagrebu. Kao stipendist boravio je 1968. godine na šestomjesečnom znanstvenom usavršavanju iz embriologije u Hubrechtovom laboratoriju, Nizozemskog instituta za razvojnu biologiju u Utrechtu. Nakon obrane habilitacijske radnje i održanog nastupnog predavanja unaprijeđen je 1969. godine u znanstveno-nastavno zvanje docenta. Godine 1975. izabran je za izvanrednog profesora, a 1980. godine za redovitog profesora u Zavodu za histologiju i embriologiju.

Nastavnim radom se prof. Švajger bavio punih četrdeset godina. Njegova predavanja ostat će u sjećanju, jer je posjedovao veliko umijeće prenošenja znanja, predavanja su bila školski jasna, sažeta i logična. Kao vrstan predavač znao je svoje znanje prenositi drugima često se koristeći metaforama iz svakodnevnog života. Pritom je znao iskoristiti svoju crtačku sposobnost rišući po ploči kredama u boji, što je pridonijelo kvaliteti sveukupnog izlaganja. Posebno je bilo poznato njegovo predavanje o razvoju urogenitalnog sustava, gdje je svoj likovni izražaj upotrebio za prikaz dinamičnih događanja tijekom razvoja mokraćnih i spolnih organa. Strpljivo i temeljito je poučavao i savjetovao svoje studente. Znao je kazati «Mi, nastavnici, u svojem djelovanju trebamo poučavati i djelovati odgojno, fakultet nije mjesto gdje se uči jedino struka!». Odgojio je generacije studenata medicine u Zagrebu, Splitu, Osijeku, stude-

nata stomatologije u Zagrebu, medicinsko-laboratorijskih inženjera u Zagrebu te brojne poslijediplomante u okviru znanstvenih poslijediplomskih studija iz područja biomedicine i eksperimentalne biologije. Osobitu pažnju posvetio je radu, odgoju i usavršavanju mladih suradnika i asistenata. Neumorno ih je podučavao struci, uvodio ih u metodu znanstvenoistraživačkog rada, a posebice ih je učio vještini pisanja stručnih i znanstvenih tekstova. Bio je mentor pri izradi sedamnaest diplomskih radova, jedanaest magisterija i šest doktorskih disertacija.

Profesor Švajger je bio prvorazredni istraživač. Nakon stečena doktorata znanosti uključio se u znanstvenoistraživački rad Zavoda za biologiju Medicinskog fakulteta, gdje je radio zajedno s dr. Nikolom Škrebom, dr. Božicom-Levak Švajger i dr. Draškom Šermanom. Otada je njegov znanstveni interes bio usmjeren na ranu embriogenezu sisavaca primjenom metoda eksperimentalne embriologije na modelu glodavaca (miša i štakora) proučavajući ključna događanja tijekom ranog embrionalnog razvoja. Prof. Švajger i njegova supruga prof. Božica Levak-Švajger zajedno su izradili originalnu metodu za odjeljivanje zametnih listića ranih postimplantacijskih razvojnih stadija štakora i miša te potom njihovu transplantaciju na ektopična mjesta domaćina (korioalantoisna membrana, prednja očna komora, bubrežna čahura). Takvim su postupcima dobili teratome koji su omogućili posredno proučavanje razvojnih sposobnosti nediferenciranog presatka. Metoda je prihvaćena u mnogim laboratorijima širom svijeta i smatra se prijelomnom u eksperimentalnoj embriologiji sisavaca. Istraživanja je dr. Švajger proširio i na druge probleme u razvoju sisavaca: nastajanje stanica očne leće transdiferencijacijom, sekundarni ili izravni mehanizam razvoja kaudalnog dijela zametka, diferencijacija pojedinih tipova hrskavice i druga. Rezultati tih eksperimentalnih istraživanja u koja su bili uključeni i njegovi brojni suradnici i istraživači, pridonijeli su razdoblju prepoznatljive i međunarodno prihvaćene «Zagrebačke škole razvojne biologije», kojoj je temelje 1950-ih godina postavio prof. dr. Nikola Škreb.

Slijedila su pozvana znanstvena predavanja i studijski boravci s predavanjima na Anatomskom institutu Sveučilišta u Padovi, *Discussion Meeting on Growth and the Development of Pattern* u Engleskoj, i Prvom europskom kongresu biologa u Parizu. Godine 1983. godine slijedi studijsko putovanje u Sjedinjene Američke Države u sklopu međunarodnog znanstvenog projekta, gdje je prof. Švajger održao kolokvije i predavanja u 10 znanstvenih laboratorija.

Od 1979. do 1994. godine obnašao je dužnosti predstojnika Zavoda i pročelnika Katedre za histologiju i embriologiju. Za člana suradnika Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti izabran je 1980. godine (Razred za prirodne znanosti). Redovitim članom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti postaje 2000. godine. Za značajnu znanstvenu djelatnost primio je Republičku nagradu «Ruđer Bošković» 1988. godine. Godine 1999. izabran je za dopisnog člana Papinske akademije za život (Pontificia Academia pro Vita) u Vatikanu.

Bio je član uredničkog odbora časopisa *The International Journal of Developmental Biology*. Po pozivu je 1991. godine uredio poseban broj spomenutog časopisa pod naslovom «*The Developmental Biology in Yugoslavia*», u kojem su svjetskoj znanstvenoj javnosti predstavljeni rezultati znanstvenih istraživačkih skupina koje su se bavile razvojnom biologijom.

Pridonio je vrsnosti časopisa i glasnika te enciklopedijskih izdanja u kojima je obnašao dužnost glavnog i odgovornog urednika ili člana Uredničkog odbora. To su bili časopisi: *Medicinar*, *Ra-*

dovi medicinskog fakulteta, Periodicum biologorum, The International Journal of Developmental Biology, Glasnik Hrvatskog katoličkog liječničkog društva. Bio je i jedan od urednika Medicinske enciklopedije Jugoslavenskog leksiografskog zavoda.

Tijekom pet godina, od 1995. do 2000. vršio je funkciju glavnog i odgovornog urednika izdavačke djelatnosti Medicinskog fakulteta, gdje je uredio prvi priručnik Medicinske etike. Sustavno je radio i na popularizaciji znanosti. Napisao je brojne članke u kojima je na jednostavan način predstavljao znanstvene probleme i komentare o knjigama. Održao je brojna stručna i popular-

na znanstveno-nastavna predavanja za različite profile slušateljstva.

Godine 1993. izabran je za predsjednika Hrvatskog katoličkog liječničkog društva, a ubrzo postaje glavni i odgovorni urednik Glasnika Društva. Područje njegova djelovanja u okviru Društva bile su teme koje su posljednjih godina zaokupljale njegov interes, kao što su liječnička etika, kloniranje, početak ljudskog života, značenje i status ljudskog embrija. Sve te tekstove objavio je u Glasniku Društva.

Profesor Anton Švajger bio je klasičan nastavnik, uzoran pedagog, znanstvenik i liječnik koji je promicao visoke profesionalne i znanstvene kriterije. Bio je

nadasve obrazovan, svestran i kulturn. Bio je erudit u najširem smislu te riječi i čovjek s jakom osobnošću.

Toplina i humor s kojim je znao pristupiti svakom čovjeku kao i briga o svakom biću označili su dr. Švajgera iznimnom osobom. Plemenit, požrtvovan i susretljiv, nadasve je volio ljude, jer je uvijek i bez ustezanja bio spreman saslušati i pomoći. Svima koji su ga poznavali nedostajat će njegova mudrost i prosudba.

Želimir Bradamante

Mr. sc. dr. med. Milica Lukenda

(20.02.1953.- 19.07.2003.)

Smrt dragih i bliskih ljudi ostavlja duboke tragove u nama koje vrijeme nikada sasvim ne izbriše. Dne. 19. srpnja navršila se godina dana od preranog odlaska naše drage kolegice Milice Lukende, za kojom žale Klinika za pedijatriju KBC-a Zagreb i Medicinskog fakulteta u Zagrebu, pedijatrijska zajednica, kao i svi oni koji su je poznavali, a iz čijih je redova istrgnuta. Protekla godina dana nije umanjila tugu koju smo osjećali kad nas je kolegica zauvijek napustila, premda smo svi znali za njenu tešku bolest. U našim smo nadama mislili da će njena nevjerojatna hrabrost i želja za životom pobijediti. I nama koji smo svakodnevno suočeni s borbom za ljudsko zdravlje i život izgledalo je nepravedno i nemoguće da nas netko tako aktivan, vedar i drag, voljom sudbine, napusti u naponu zrelosti, znanja i iskustva.

Dr. Milica Lukenda rođena je 20.02. 1953. godine u Zagrebu, gdje je završila osnovnu školu i gimnaziju. 1971. godine upisala je Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu kojeg je završila u roku. Obavezni liječnički staž obavila je u KBC-u na Rebru, a stručni liječnički ispit položila je 1977. godine.

Specijalizaciju iz pedijatrije započela je u KBC-u 1979. godine. Za vrijeme specijalizacije završila je I. i II. stupanj poslijediplomskog studija iz Kliničke pedijatrije.

Specijalistički ispit iz pedijatrije položila je u travnju 1984. godine, te je od listopada 1984. godine radila u svo-

stvu odjelnog liječnika u Zavodu za endokrinologiju i dijabetes Klinike za pedijatriju KBC-a.

Godine 1988. završila je magistarski rad pod naslovom "Hormonski nalazi i HLA tipizacija u obiteljima bolesnika s kongenitalnom adrenalnom hiperplazijom".

Od 1989. godine bila je asistent na Medicinskom fakultetu u Katedri za pedijatriju, a jedno vrijeme i njezin tajnik.

Godine 1991. postala je znanstveni asistent.

Sudjelovala je kao predavač u diplomskoj i poslijediplomskoj nastavi. Bila je aktivni učesnik mnogih stručnih sastanaka i kongresa u zemlji i inozemstvu. Objavila je dvadesetak stručnih i znanstvenih radova u domaćim i stranim časopisima. Bila je mentor 15 diplomskih radova studenata Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Datumi i činjenice, međutim, ne mogu ni izdaleka ocrtati njezin život, rad i neponovljivu osobnost. Nije moguće prenijeti na papir toplinu osmjeha i ophođenja, iskričavost duha, razumijevanje i dobrotu u komunikaciji s ljudima i u rješavanju životnih teškoća. Ali, to je nešto što trajno ostaje u mislima i u srcima onih koji su je poznavali i voljeli i s kojima je dijelila isti radni i životni prostor, ostajući trajno u njima utkana.

Riječi poštovanja i divljenja kolegica Milica Lukenda, nažalost, više ne može čuti, ali svi oni, koji su s njom radili odužuju joj se prenoseći njeno znanje i

elegantni stil. U nama koji smo je bolje poznavali ostaje tuga, ali i zadovoljstvo i ponos što smo s njom dijelili i proveli jedan isječak vremena i života.

Zahvaljujemo našoj dragoj kolegici Milici Lukendi za sve dobro koje je učinila našoj Klinici, bolesnoj djeci i njihovim roditeljima i nama osobno. Hvala joj u ime svih kojima je kao odličan stručnjak, plemenit i dobar čovjek nesebično pomagala.

Neka je vječna slava i hvala našoj uvaženoj kolegici i prijateljici dr. Milici Lukendi!

**Ana Votava-Raić
Miroslav Dumić**

OBOGAĆENA PONUDA KRAVATA I RUBACA MEDICINSKOG FAKULTETA

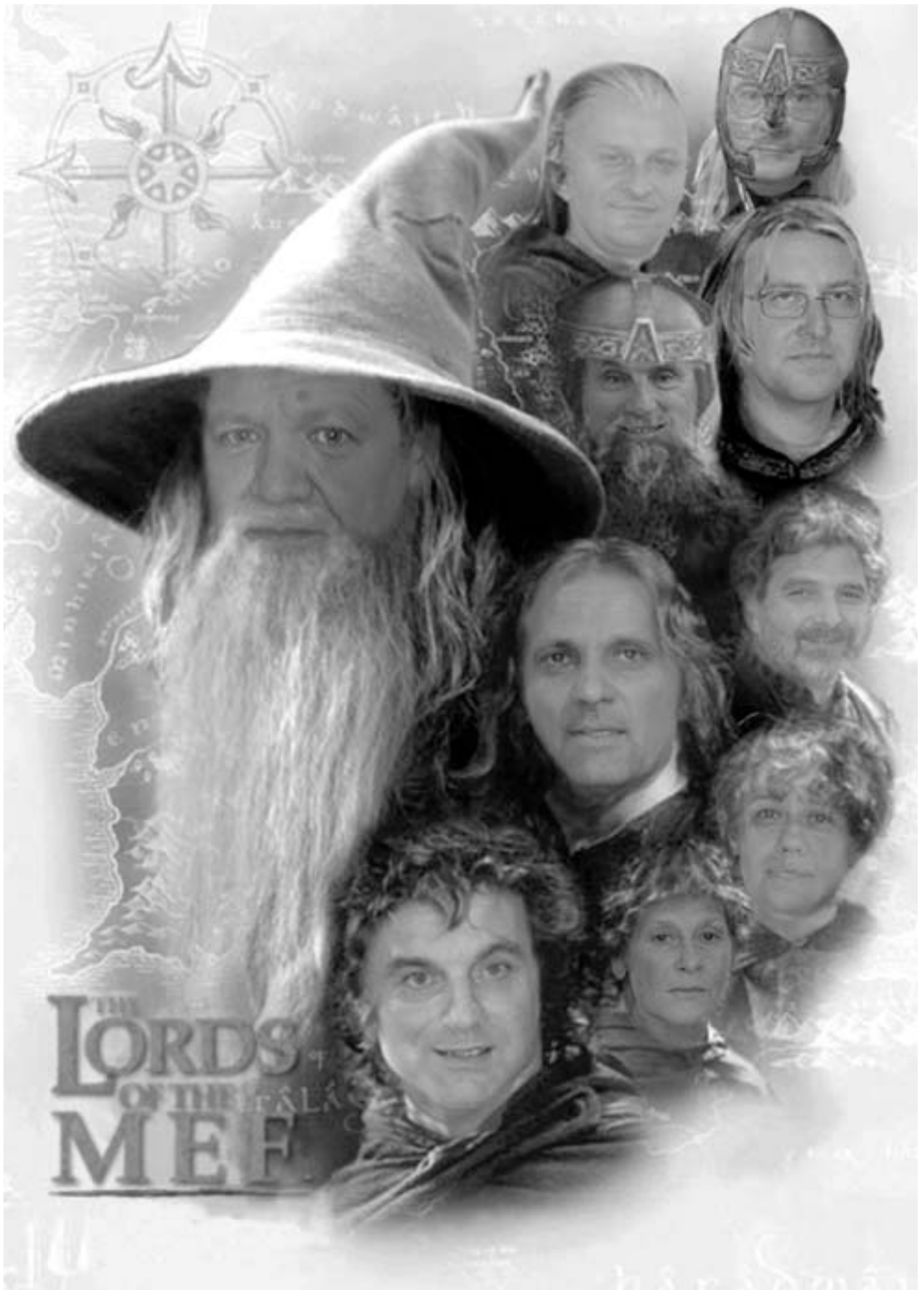

Tvrtka POTOMAC iz Zagreba, Kaptol 21, poznata po izradi kravata, rubaca i ostalih vrijednih i karakterističnih suveniru, ponudila je medicinarima i drugim zainteresiranim bogat izbor kravata i rubaca samo za naš fakultet. U sklopu međusobne suradnje tvrtka POTOMAC je odobrila popust na cijene kravata i rubaca, ali i na cijene ostalih svojih proizvode. Popust se odnosi na sve djelatnike i studente našega fakulteta.

Svaki bivši ili sadašnji student Medicinskog fakulteta ima sada mogućnost da se i vanjskim znakom, tj. nošenjem kravate ili rupca Medicinskog fakulteta, identificira sa svojom "školom".

U ovom broju *mef.hr* pokazujemo još nekoliko motiva iz cjelokupne ponude. Pri tome moramo istaknuti kako je kvaliteta grafičkog prikaza ograničena potrebom tiska u crno-bijeloj tehnici.

*Uprava Fakulteta viđena očima studenata kao "Gospodari fakultetskih prstenova".
Uz dekana-čarobnjaka Borisa Labara, na slici su (odozgor, slijeva) Stipe Orešković, Ivica Kostović,
Nikola Šprem, Davor Ježek, Marko Pećina, Damir Nemet, Marko Mesarić, Mara Dominis i Vesna Degoricija.
Copyright: STUDMEF*

